

# **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM**

**pro základní vzdělávání**



**Základní škola Staňkov,**

okres Domažlice, příspěvková organizace

Komenského 196, 345 61 Staňkov

# **ZÁKLADNÍ ŠKOLA STAŇKOV,**

okres Domažlice, příspěvková organizace

Tel.: 379 410 613

email: [zsstankov@email.cz](mailto:zsstankov@email.cz)

www: [www.zsstankov.cz](http://www.zsstankov.cz)



Rozhodnutí MŠMT – Č.j. 8824/2007-21 ze dne 28.6.2007

## **Rámcový vzdělávací program 79-01-C/01**

Zapisuje se s účinností od 1. 9. 2007 do školského rejstříku

ŠVP se zapracovanými změnami od 1. 9. 2016, poslední změny od 25. 8.  
2023

## Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1. Název ŠVP	4
1.2. Údaje o škole	4
1.3. Zřizovatel	4
1.4. Platnost dokumentu	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Dlouhodobé projekty	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3.4. Začlenění průřezových témat	12
4. Učební plán	16
4.1. Tabulace učebního plánu	16
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	25
5. VÝSTUPY ŠVP	26
5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	27
5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	86
5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	108
5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	135
5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST	156
5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA	174
5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	205
5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	233
5.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	279
6. Hodnocení výsledků a vzdělávání žáků	301
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	301

# **1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**

## **1.1. Název ŠVP**

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**

Č. j. 8824/2007-21 ze dne 28. 6. 2007

## **1.2. Údaje o škole**

**Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace**

adresa: Komenského 196, 345 61 Staňkov

ředitel školy: Mgr. Jitka Suchá

kontakty: tel. 379 410 611-16

email: [zsstankov@email.cz](mailto:zsstankov@email.cz)

web: [www.zsstankov.cz](http://www.zsstankov.cz)

IZO ředitelství: 600065545

IČO: 709 86 754

## **1.3. Zřizovatel**

Název: město Staňkov

Adresa: náměstí T. G. Masaryka 35, 345 61 Staňkov

Kontakty: tel. 379 492 411 – 12

fax 379 492 125

e-mail [podatelna@mestostankov.cz](mailto:podatelna@mestostankov.cz)

## **1.4. Platnost dokumentu**

Platnost upraveného dokumentu od 1. 9. 2023

podpis ředitele a razítko školy

## 2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

### 2.1. Úplnost a velikost školy

Škola se nachází v malém městě (kolem 3000 obyvatel), v klidné části, obklopená zelení.

Jedná se o budovu z roku 1914, ke které byla v letech 2001 – 2003 přistavěna nová část. Rekonstrukce původní budovy byla dokončena v roce 2010. Kapacita školy je 480 žáků, přechodně byla kapacita navýšena na 500 žáků kvůli ukrajinským uprchlíkům, kteří se ve škole od r. 2022 vzdělávají. Jedná se o úplnou základní školu.

Navštěvují ji žáci ze spádového obvodu MěÚ Staňkov, OÚ Puclice, Čermná, Hlohošová.

Jsou zde i žáci z jiných obcí, např. Poděvousy, Holýšov, Osvračín. Školní družina má kapacitu 120 žáků, školní jídelna 450 jídel.

Charakteristika	Současný stav	Výhled do dalšího období
Velikost a naplněnost	Jsme úplnou školou s 1. - 9. roč. Počet žáků je pohyblivý, školu navštěvuje průměrně okolo 470 žáků.	Počty žáků na prvním stupni se snižují.
Vybavení školy, nábytek	Každá třída má svoji kmenovou učebnu, máme několik odborných učeben (fyzika s chemií, jazykové učebny, učebna hudební výchovy, tělocvična).  Některé třídy jsou vybaveny novým nábytkem, v některých učebnách zejména 2. stupně jsou staré skříně. Ve třídách jsou lavice výškově nastavitelné.  Nové vybavení je ve školní jídelně a kuchyni. Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektorem, některé i interaktivní tabulí.  Škola je zasíťovaná, ve všech třídách je dostupný internet.	Postupné vybavování tříd nastavitelnými lavicemi a novým nábytkem.  Inovace počítačů.  Rádi bychom vybudovali venkovní učebnu na školní zahradě a odborné učebny v podkroví a zrenovovali cvičnou kuchyni pro žáky.
Kabinety, sborovna	Kabinet mají k dispozici pouze učitelé chemie, fyziky, přírodopisu a zeměpisu. Učitelé 2. stupně využívají převážně sborovnu, učitelé 1. stupně mají zázemí ve svých třídách.  Všichni učitelé mají k dispozici kromě sborovny /PC s internetem, kopírka/, také	Nové moderní pomůcky

	kuchyňku ve sborovně a relaxační místnost s kávovarem.  Někteří učitelé 1. stupně využívají na přestávky prostor školní družiny.	
Školní družina	Vlastní prostory – tři oddělení ve třech třídách.  Jedno oddělení je umístěno v kmenové třídě 1. stupně.	
Školní jídelna	Nově vybudovaná a moderně zařízená z r. 2004	Nechystáme změny
Školní hřiště	V areálu školy se nachází školní zahrada a víceúčelové hřiště vybudované v r. 2016.	Zřizovatel plánuje vybudování nové tělocvičny.

## 2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 32 učitelů, 4 vychovatelky, 20 asistentek pedagoga a 1 psycholožka. Na naší škole působí výchovný poradce, ICT koordinátor, metodik primární prevence, koordinátor EVVO, 4 speciální pedagogové.

## 2.3. Dlouhodobé projekty

### 2. 3. 1. Pomáháme školám k úspěchu

Pomáháme školám k úspěchu je dlouhodobý vzdělávací projekt pro veřejné základní školy v ČR. Učitelům zapojených základních škol poskytuje vzdělávací, materiální a personální podporu, která jim pomáhá lépe rozpoznávat individuální potřeby žáků. Naše škola se připojila k projektu jako jediná v Plzeňském kraji v roce 2015 a byla podporována po dobu pěti let. Od 1. 9. 2020 pokračujeme v projektu s menší finanční podporou a jsme projektovou školou pro další připojené školy Plzeňského kraje.

### 2. 3. 2. Šablony

Škola se již potřetí zapojila do projektu Šablony (Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání), tentokrát do Výzvy č. 02\_20\_080 pro Šablony III - MRR v prioritní ose 3 OP. Díky tomuto projektu jsme opět získali prostředky na financování školního psychologa a vybavení ICT.

### **3. CHARAKTERISTIKA ŠVP**

#### **3.1. Zaměření školy**

##### **3.1.1.**

Škola má všeobecné zaměření, navštěvují ji žáci ze Staňkova a ze spádových obcí.

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím žákovského parlamentu, složené ze žáků 4. až 9. tříd.

Dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Navrhují a sami organizují vlastní projekty.

##### **3.1.2. Spolupráce se zákonnými zástupci**

- individuální pohovory
- dny otevřených dveří, otevřené hodiny
- třídní informační schůzky
- informace o dění ve škole prostřednictvím webových a facebookových stránek školy a školního časopisu

##### **3. 1. 3. Spolupráce s jinými subjekty**

- školská rada – zástupci pedagogů, rodičů a zřizovatele
- školská poradenská zařízení – PPP, SVP, SPC
- zdravotnická zařízení – pediatr, praktický lékař
- OSPOD, Policie ČR
- charita
- úřad práce
- mateřská škola
- základní umělecká škola
- dětský domov
- městská knihovna
- zřizovatel, město Staňkov
- ZŠ speciální Merklín
- Realschule Regenstauf

### 3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Snažíme se, aby každý ve škole zažíval denně úspěch. Posilujeme u žáků vnitřní motivaci a odpovědnost za to, co se naučí. Nabízíme výuku, která využívá mnoho vzdělávacích metod a strategií, rozvíjí kritické myšlení a osobnost žáka.

Jsme průvodci na cestě ke vzdělání, snažíme se být úspěšnými učiteli. Jsme zodpovědní za poskytování příležitostí ke vzdělání, vytváříme bezpečné prostředí. Žákům i rodičům chceme být partnery.

Výchovné a vzdělávací strategie z pozice učitele	Žák	Kompetence
Učitel využívá aktivní přístup žáka, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.	Žák se učí s porozuměním, získané vědomosti a dovednosti využívá v praxi, kriticky zhodnotí své výsledky, má prostor pro vlastní sebehodnocení	k učení
Učitel navozuje problémové situace, zadává problémové úlohy rozvíjející tvořivost, klade otevřené otázky, zadává úkoly způsobem umožňující volbu různých postupů a zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.	Žák řeší různé problémové situace na škole i mimo ni /žákovský parlament/, obhajuje své postupy řešení, kriticky hodnotí.	k řešení problémů
Učitel klade důraz na formulování a vyjadřování myšlenek a názorů žáka, komunikaci s dospělými osobami i mezi sebou, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.	Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se světem.	komunikativní
Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vytváří společně pravidla práce v týmu, umožňuje žákům prezentovat jejich výsledky.	Žák se aktivně podílí na týmové práci.	sociální a personální
Učitel zahrnuje do výuky respektování druhých, společenské normy, odmítání útlaku a hrubého zacházení, reflekтуje ve výuce společenské i přírodní dění.	Žák se chová zodpovědně, je vstřícný k žákům z odlišného prostředí, aktivně přistupuje k odstraňování záporných jevů na škole, uvědomuje si vlivy lidské činnosti a v tom i své na kvalitu životního prostředí.	občanské

<p>Učitel vede žáky ke správným způsobům používání materiálů, nástrojů, techniky, vybavení, učí je dodržovat pravidla bezpečnosti.</p>	<p>Žák pomáhá při úpravách školy, podílí se na výstavách výsledků své pracovní aktivity</p>	<p>pracovní</p>
<p>Učitel vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví. Učitel vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby. Učitel vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.</p> <p>Učitel učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů, vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje.</p>	<p>Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.</p>	<p>digitální</p>

### **3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (vyhláška č. 27/2016 Sb.).

#### **3.3.1. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP žáka se SVP**

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a bude vycházet z vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

#### **3.3.2. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování IVP žáka se SVP**

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

### **3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných**

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

#### **3.4.1. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka**

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a bude vycházet z vyhlášky č. 27/2016 Sb. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly rozvíjení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

### **3.4.2. Pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka**

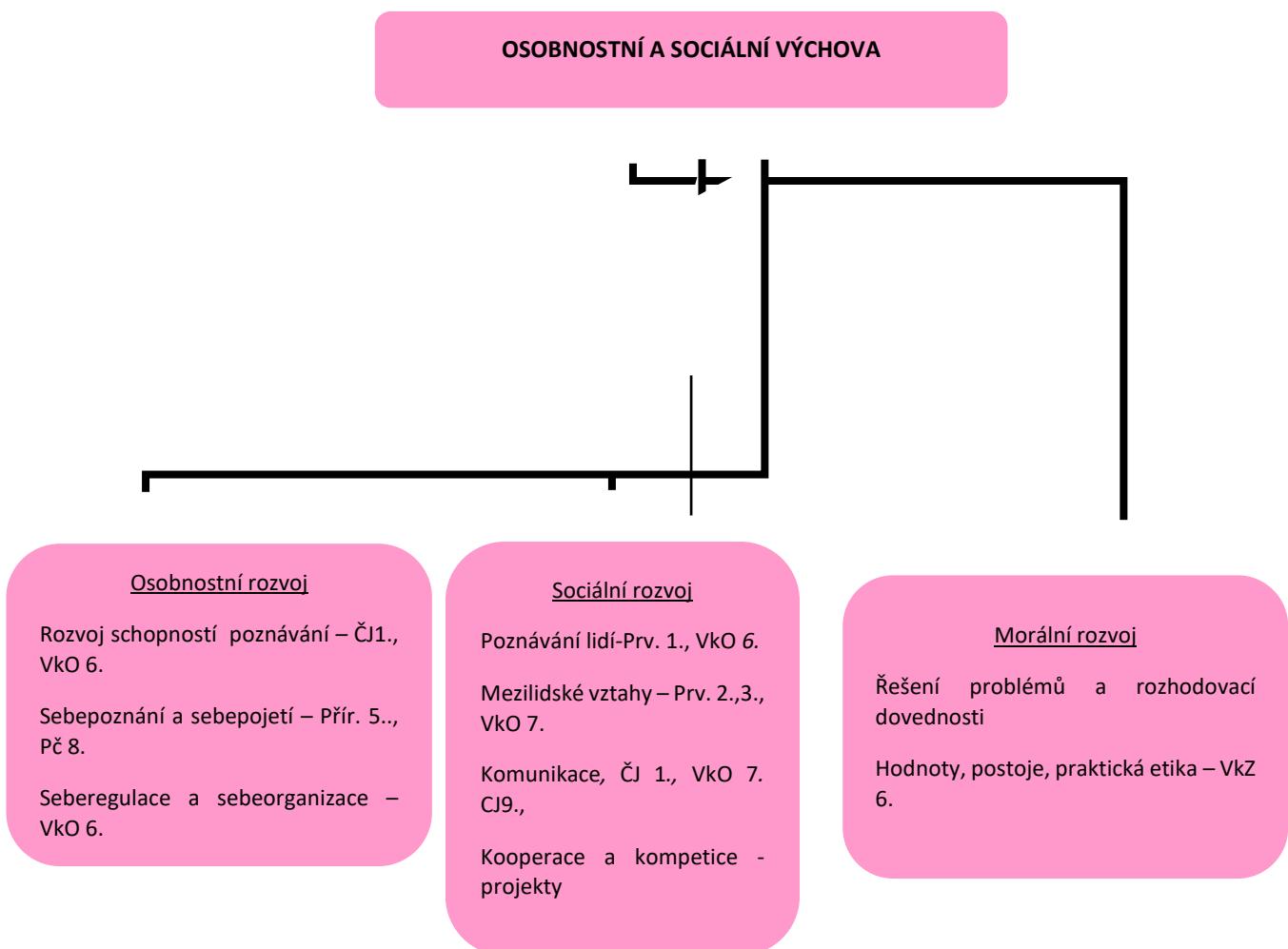
Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

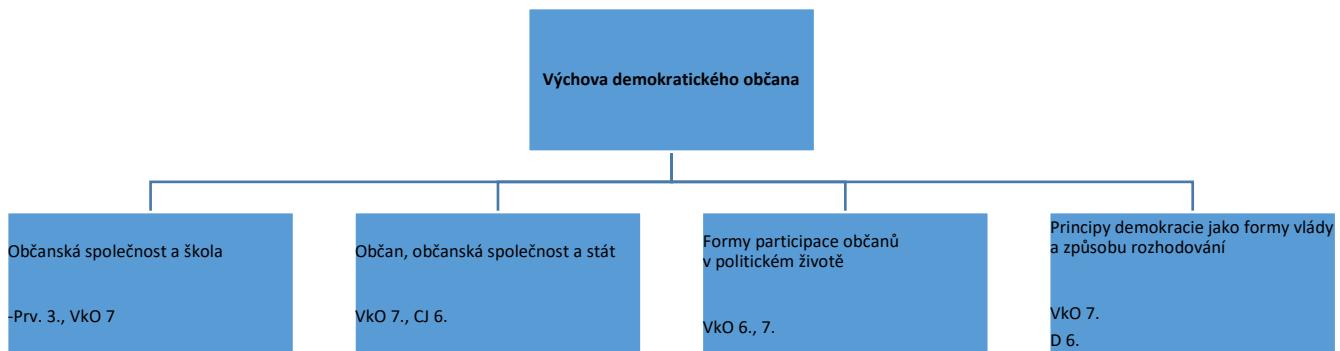
### 3.4. Začlenění průřezových témat

Cíle tematických okruhů jsou nejen integrovány do uvedených vyučovacích předmětů, ale také plněny při projektovém či problémovém vyučování v dalších vyučovacích předmětech.

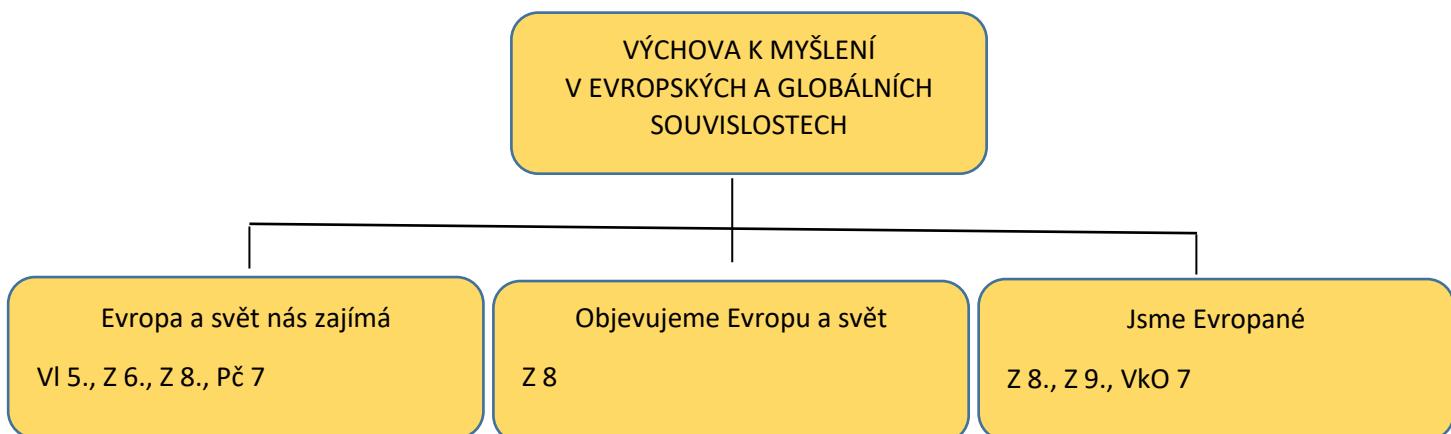
#### 3.5.1. Osobnostní a sociální výchova



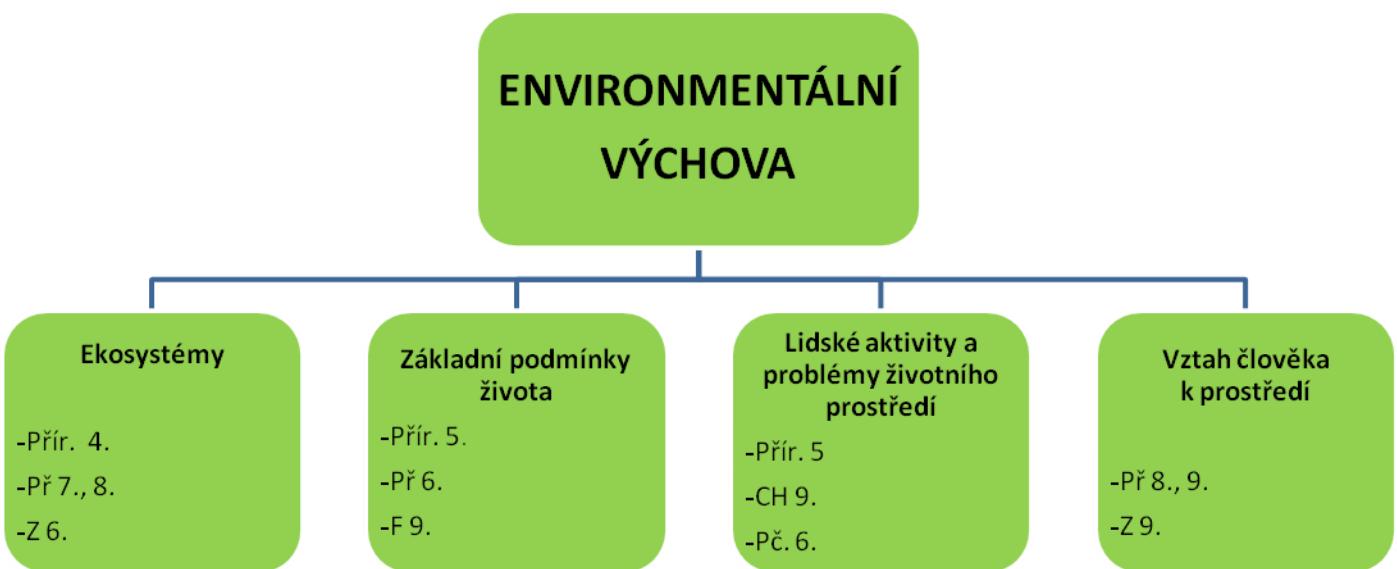
### 3.5.2. Výchova demokratického občana



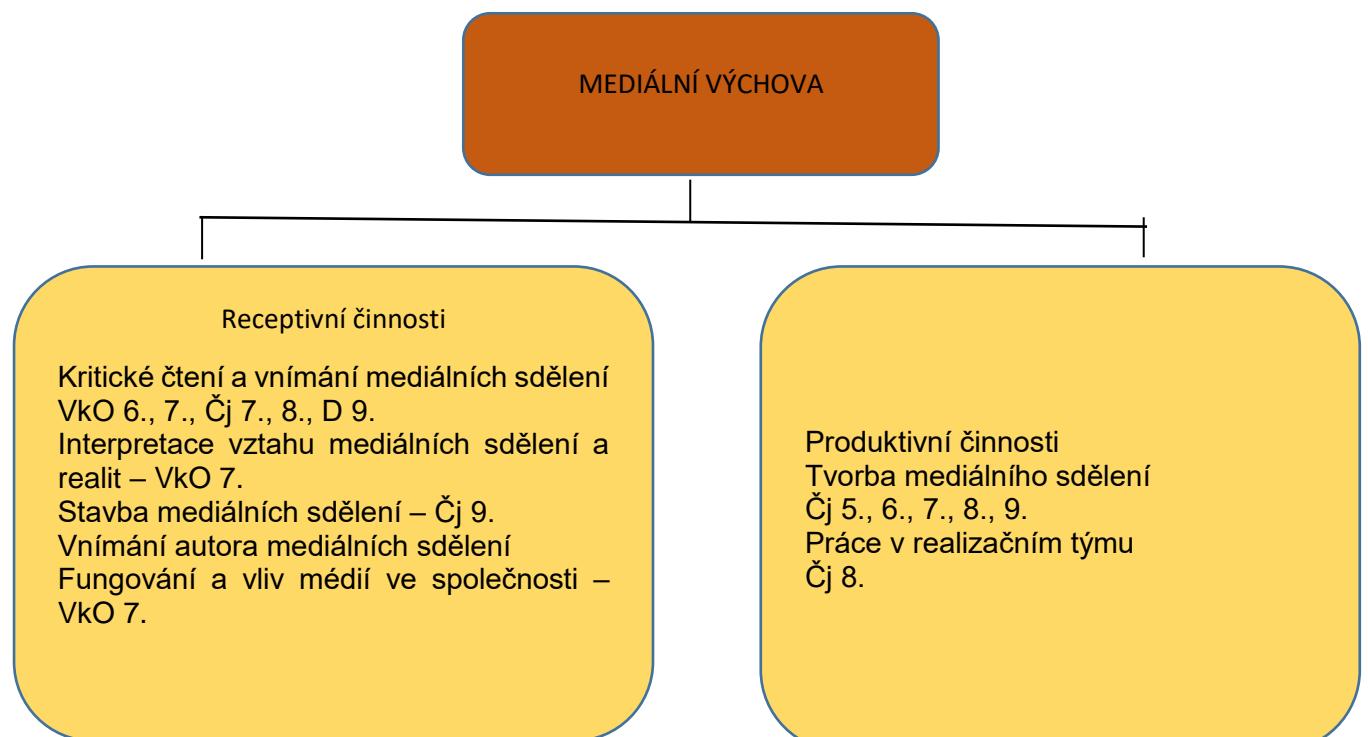
### 3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech



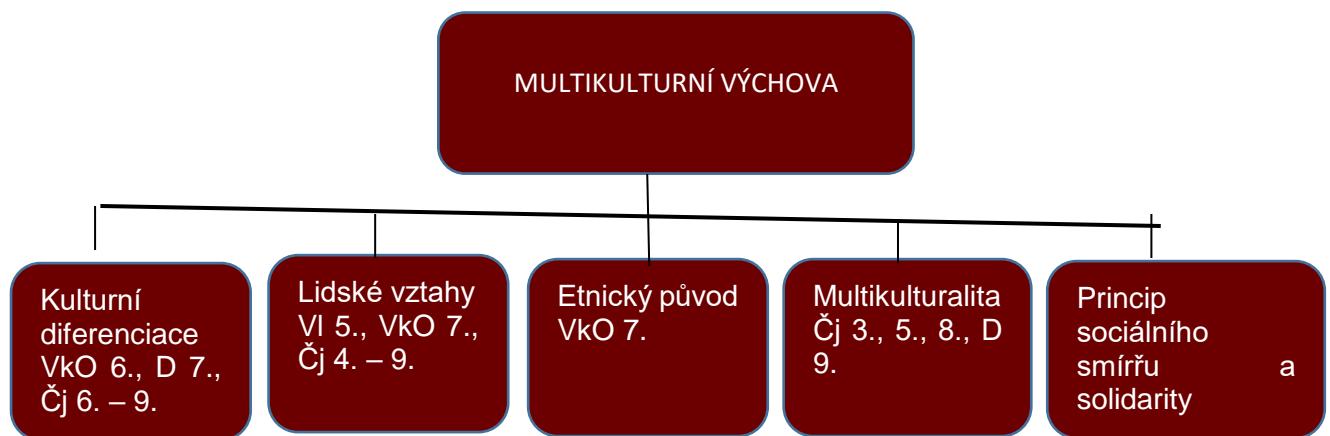
### 3.5.4. Environmentální výchova



### 3.5.5. Mediální výchova



### 3.5.6. Multikulturní výchova



## 4. Učební plán

### 4.1. Tabulace učebního plánu

#### Učební plán pro 1. stupeň od školního roku 2018/2019

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+2	7+3	7+1	6+2	6+2	10	43
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
	Německý jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	1+1	1+1	2	0	0	2	14
	Přírodověda		0	0	0	2	2		
	Vlastivěda		0	0	0	2	2		
	TH								
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
Celkem			20	22	24	26	26	16	118

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

## Učební plán pro 2. stupeň pro 6. – 8. ročník ve školním roce 2019/2020

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty (informatika)		0	1+1	0	1	3	3
Celkem			29	30	32	31	18	122



## Učební plán pro 9. ročník ve školním roce 2019/2020

Tabulka platí pouze do konce školního roku 2019/2020.

9. ročník ve školním roce 2019/2020 s tímto plánem končí, další ročníky pokračují podle plánu uvedeného výše.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	6	0	2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4	4+1	4+1	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty		0	1	1	1	3	3

Celkem			29	30	32	31	18	122
--------	--	--	----	----	----	----	----	-----

## Učební plán pro 2. stupeň od školního roku 2020/2021

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	nebo Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk (AJ, nebo NJ)	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4+1	4	19
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
	Volitelné předměty (informatika)		0	1+1	0	0	2	2
Celkem			29	30	32	31	18	122

**Učební plán pro 2. stupeň od školního roku 2021/2022**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+1	4+1	4+1	4	19
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	nebo Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk (AJ2, nebo NJ2)	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4+1	4+1	4+1	4	19
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0+2	0	1	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	0	11
	Výchova k občanství		1	1	1	0		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	9 (dle RVP ZV 2021)	1	1	1	0	0	9
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
<b>Celkem</b>			29	30	32	31	18	122

**Učební plán pro 1. stupeň od školního roku 2022/2023**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+2	7+3	7+1	6+2	6+2	10	43
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
	Německý jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	2	0	0	0	1	1	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	11	1+1	1+1	2	0	0	2	13
	Přírodověda		0	0	0	1	2		
	Vlastivěda		0	0	0	2	2		
	TH								
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
Celkem			20	22	24	26	26	16	118

**Učební plán pro 1. stupeň od školního roku 2023/2024**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. - 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33	7+2	7+3	7+1	6+2	6+2	10	43
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	2	0	0	0	1	1	0	2
Člověk a jeho svět	Člověk a čas	11	1+1	1+1	2	3	4	2	13
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
<b>Celkem</b>			<b>20</b>	<b>22</b>	<b>24</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>16</b>	<b>118</b>

**Učební plán pro 2. stupeň od školního roku 2022/2023**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4+1	3+2	4+1	4+1	5	20
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	nebo Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk (AJ, nebo NJ)	6	0	0	3	3	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+2	4+1	4+1	4+1	5	20
Informační a komunikační technologie	Informatika	4	1	1	1	1	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	10	2	2	2	2	0	10
	Výchova k občanství		1	1	0	0		
Člověk a příroda	Fyzika	20	1	2	1+1	1+1	7	27
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2	1+1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	9	1	1	1	0	0	9
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		

Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	1	0	3
<b>Celkem</b>			<b>29</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>31</b>	<b>18</b>	<b>122</b>

## 4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Základní vyučující jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45 minut). Ve všech ročnících 1. stupně ji mohou upravit při realizaci projektů. Vyučující musí dodržet časovou týdenní dotaci jednotlivých předmětů a zásady hygieny školní práce. Vyučující mohou v rámci zkvalitnění výuky mít přímo v rozvrhu zařazené dvouhodinové bloky. Učitelé mohou za účelem zkvalitnění výuky učit párově.

S ohledem na složení žáků (dojíždění) je možné organizovat výuku některých předmětů v blocích za dodržení všech psychohygienických podmínek pro práci.

Průřezová téma jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně.

Od 3. ročníku je žákům nabízen cizí jazyk – anglický. Od 8. ročníku je nabízen jako další cizí jazyk německý jazyk (NJ 2). Na jazykové vyučování jsou žáci děleni do skupin s menším počtem žáků.

Výuka tělesné výchovy na 2. stupni probíhá ve skupinách dívky a hoši.

Žáci 2. – 5. ročníku v rámci výuky tělesné výchovy absolvují plavecký výcvik.

Žákům 7. ročníku je nabízen lyžařský výcvik. V případě nenaplnění kapacity se lyžařský kurz nabízí i žákům z vyšších ročníků.

**Od školního roku 2023/2024 se všech třídách 1. stupně bude vyučovat ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět předmět Člověk a svět (nahrazují se jím předměty prououka, přírodověda a vlastivěda).**

## **5. VÝSTUPY ŠVP**

5. 1. Jazyk a jazyková komunikace

5. 1. 1. Český jazyk a literatura

5. 1. 2. Cizí jazyk

5. 1. 3. Další cizí jazyk

5. 2. Matematika a její aplikace

5. 2. 1. Matematika

5. 3. Informační a komunikační technologie

5. 3. 1. Informatika

5. 4. Člověk a jeho svět

5. 4. 1. Člověk a svět

5. 5. Člověk a společnost

5. 5. 1. Dějepis

5. 5. 2. Výchova k občanství

5. 6. Člověk a příroda

5. 6. 1. Fyzika

5. 6. 2. Chemie

5. 6. 3. Přírodopis

5. 6. 4. Zeměpis

5. 7. Umění a kultura

5. 7. 1. Hudební výchova

5. 7. 2. Výtvarná výchova

5. 8. Člověk a zdraví

5. 8. 1. Výchova ke zdraví

5. 8. 2. Tělesná výchova

5. 9. Člověk a svět práce

5. 9. 1. Pracovní činnosti

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od 3. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená RVP ZV.

## **5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

### **VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY**

**ČESKÝ JAZYK (1. stupeň)**

**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (2. stupeň)**

**ANGLICKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)**

**ANGLICKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)**

**NĚMECKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)**

## 5.1.1.

### **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

#### **Charakteristika vzdělávací oblasti**

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

#### **ČESKÝ JAZYK**

#### **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- komunikační a slohové výchovy,
- jazykové výchovy a
- literární výchovy.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

✓ **Komunikační a slohové výchově** je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně se vyjadřovat (ústní i písemnou formou). Na základě přečteného nebo slyšeného textu se snaží jeho obsah analyzovat a kriticky posoudit (přiměřeně svému věku a svým schopnostem).

✓ **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k

přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

**V Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova vede u žáků k rozvíjení jejich citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoji estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků. Žáci se učí také rozlišovat literární fikci od skutečnosti, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Literární výchova má vést k podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami).

Vyučovací předmět Český jazyk a Český jazyk a literatura má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu.

Od 3. třídy je výuka doplňována používáním slovníků a jazykových příruček. Žáci samostatně zpracovávají referáty o přečtených knihách a ve vyšších ročnících také o významných osobnostech literatury.

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti Český jazyk a Český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujících činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování a kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké

úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít [Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání](#).

## Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- klade důraz na pozitivní motivaci žáka</li> <li>- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku</li> <li>- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků</li> <li>- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky, popř. práci s internetem</li> <li>- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly</li> <li>- vede žáky k využívání výpočetní techniky</li> <li>- umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení</li> <li>- vede žáky k plánování úkolů a postupů</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení</li> <li>- zadává takové úkoly, při kterých může žák využívat vlastních zkušeností, např. z četby či z vlastního úsudku</li> <li>- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity (především ve slohové a komunikační výchově – dovyprávění příběhu, úvahy...)</li> <li>- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu</li> <li>- zařazuje (především v literární a slohové a komunikační výchově) často diskusi a vede žáky ke kritickému myšlení, k možnosti obhájit si svá rozhodnutí a zhodnotit svoji práci</li> </ul>

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma</li> <li>- zařazuje diskusní kroužky, mluvní cvičení a besedy</li> <li>- předkládá žákům různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci</li> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem</li> <li>- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce</li> </ul>
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky</li> <li>- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj</li> <li>- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě</li> <li>- podporuje spolupráci při řešení daného úkolu, vede žáky ke vzájemnému naslouchání</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka</li> <li>- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic</li> <li>- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, např. příspěvky do školního časopisu, Sborníku literárních prací, příspěvky do místních novin</li> <li>- zadává úkoly či navozuje situace, při kterých žáci prokážou svoji schopnost chovat se zodpovědně, odmítat útlak a hrubé zacházení</li> <li>- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví</li> </ul>

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů, psaní domácích úkolů</li> <li>- kontroluje samostatné práce žáka</li> <li>- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi</li> <li>- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu</li> <li>- důsledně vyžaduje dodržování pravidel</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplnění portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů</li> <li>- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby</li> <li>- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského ráva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.</li> </ul>

- |  |   |
|--|---|
|  | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč</li></ul> |
|--|---|

<b>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. ročník</b>			
<b>VÝSTUPY</b>	<b>UČIVO</b>	<b>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</b>	<b>POZNÁMKY</b>
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova (člení slova na hlásky)	Zvuková stránka jazyka: rozlišení věty, slova, slabiky, hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní  Zvuková stránka jazyka: poznávání písmen abecedy ve vztahu jím odpovídajícím hláskám	OSV- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání ( cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	Hv – deklamace říkanek Prv – doplňování M – slovní úlohy

<b>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 1. ročník</b>			
<b>VÝSTUPY</b>	<b>UČIVO</b>	<b>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</b>	<b>POZNÁMKY</b>
- snaží se číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Mluvený projev: komunikační žánry (pozdрав, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, blahopřání)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)	OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace v různých situacích)	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (výslovnost)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu)		

- snaží se spisovně vyjadřovat z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu	Krátké mluvené projevy		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Krátké mluvené projevy - vypravuje na základě citových zážitků		Hv – hudební pohádky Vv - obrázky
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		
- píše správné tvary písmen a číslic	Písemný projev: přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů, prvků písmen a číslic (čárky, oblouky, zátrhy, kličky...)  Písemný projev: správné tvary písmen a číslic, orientace v liniatuře (i pomocné linky)		
- správně spojuje písmena i slabiky	Písemný projev: technika psaní (osvojování psaní písmen, slabik, slov), psaní jednoduchých vět (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)		M – slovní úlohy
- kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev: opis, přepis, diktát, autodiktát		Prv – doplňování textu, tvorivé psaní  M – slovní úlohy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes a pamětní osvojení vhodných básní, hlasité čtení ukázek ze slabikáře, čítanek, dětských časopisů, dramatizace pohádky		Vlastní výtvarný doprovod Prv – básničky tematicky zaměřené
- vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu	Poznávání pohádkových postav (jejich charakteristika)  Povídky ze života dětí (charakteristika postav)		Vv – ilustrace pohádek kino, divadlo
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Základní literární pojmy: literární druhy a žánry (seznámení s říkadlem, rozpočítadlem, hádankou, pohádkou, básní, loutkovým divadlem, maňáskovým divadlem, knihou, časopisem v praktických činnostech)		Vv – vyprávění pohádky
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka jako literární žánr		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 2. ročník**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka, modulace souvislé řeči, tempo, přízvuk (slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - samohlásky, souhlásky, dvojhlásky), souhlásky znělé a neznělé, slabikotvorné r, l, písmeno ě, význam slabiky pro dělení slov		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Slova, pojmy, význam slov		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví, slovní druhy ( podstatná jména - obecná a vlastní), slovesa, předložky, spojky)		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči - intonace (věta - druhy vět podle postoje mluvčího)		
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, pě, bě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis lexikální, výslovnost a psaní skupin i/y, dě, tě, ně, pě, bě, vě, mě, ú/ů		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 2. ročník**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé (tiché, hlasité čtení)  Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (četba uměleckých, naučných textů)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Naslouchání - praktické naslouchání, věcné naslouchání (rozhovor - otázka a odpověď), zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku, vypravování a popis)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: vyjadřování v závislosti na komunikační situaci		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných a mimoškolních situacích	Mluvený projev: zdvořilé vystupování, mimika, gesta (dramatizace pohádek, povídek, básní)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev (vypravování)		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky (správné sezení při psaní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		
- snaží se o správný písemný projev, kontroluje vlastní písemný projev	- písemný projev (přepis, diktát, autodiktát)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu textu přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem, poslech literárních textů (přednes básní, úryvků prózy, hlasité, výrazné čtení)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (líčení atmosféry příběhu, hledání podstaty příběhu, charakteristika hlavní postavy)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádky, povídka), spisovatel, básník (poslech čtené poezie a prózy, poezie- sloka, verš, rým, próza - vyprávění, vypravěč, příběh, děj, divadlo - jeviště, herec, divák, maňásky, loutky		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem, vlastní výtvarný doprovod (ilustrátor, ilustrace)		Výtvarná výchova

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Tvarosloví - tvary slov Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov (slova významem podobná, příbuzná, protikladná), třídění slov podle významu		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, děj, věc, okolnost, vlastnost	Tvarosloví - slovní druhy (slova ohebná a neohebná)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví - slovní druhy (poznávání a rozlišování slovních druhů kromě zájmen a příslovcí)		
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves	Tvarosloví - tvary slov (skloňování podstatných jmen, rozlišování čísla jednotného, množného, rozlišování rodu, pojmenování děje - určování osoby, čísla, času, tvary sloves - časování v čase přítomném, budoucím, minulém)		
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Věty podle postoje mluvčího		
- odůvodňuje a příše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Pravopis lexikální (vyjmenovaná slova - pamětné zvládnutí a využívání v textu)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení praktické - pozorné, plynulé (tiché a hlasité s porozuměním)  Čtení věcné - zdroj informací, čtení vyhledávací (chápat četbu jako zdroj informací o světě a o sobě, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Čtení jako zdroj informací  Naslouchání - praktické (zdvořilé), věcné (pozorné, soustředěné)  Souvislé jazykové projevy - pojmenování předmětů, dějů		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Naslouchání - aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami, vytváření dovednosti, klást otázky)  Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci (souvislé vyjadřování, stylizace kompozice - procvičování slovosledu)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího, ústní i písemné sdělování přání a pozdravu)		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování, požádání o informaci, podání stručné informace-i telefonicky), mimojazykové prostředky (mimika a gesta)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev - komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení, popis, vypravování, dialog - výběr vhodných výrazů)		

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev - úhledný, čitelný a přehledný (odstraňování individuálních nedostatků, osobitý rukopis - plynulý, rychlý, úhledný projev a jeho kontrola)		
- píše formálně správně jednoduchá sdělení	Písemný projev - formální úprava textu (celková úprava písemného projevu v sešitě, zápis, pracovní poznámky, vyplňování poštovních formulářů, krátký dopis, pohlednice)		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev, dialog na základě obrazového materiálu, vypravování na základě obrazového materiálu (členění jazykového projevu - sestavování nadpisu, reprodukce textu - vypravování podle obrázku, využívání jednoduchého slovníku)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Poslech literárních textů, tvořivé činnosti s literárním textem, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu (plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku, rychlé tiché čtení, hlasité čtení, předčítání, přednes básně nebo úryvku prózy, četba uměleckých populárních naučných textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (povídání nad literárním textem, nad knihou - knížka, kterou máme rádi, hledáme podstatu příběhu a jeho smysl, charakteristika literární postavy, líčení atmosféry příběhu, postoj ke knize, myšlenky, které se nám líbí)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - báseň, pohádka, bajka, povídka (poezie - báseň s dějem, přirovnání, zosobnění, próza - pověst, povídka, postava, děj, prostředí, divadlo - dějství, jednání, herec)  Pojmy - básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem- dramatizace pohádky, povídky, básně s dějem		Dramatizace - vlastní výtvarný doprovod

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného či podobného významu a slova mnohoznačná	Nauka o slově - význam slova (spisovná, nespisovná, citově zabarvená)  Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou	Tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová), psaní předložek		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví, slovní druhy (slovesa - mluvnické kategorie)  Tvary slov - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova spisovná a nespisovná - hovorová a obecná čeština, slova citově zabarvená)		
- vyhledává základní skladební dvojici	Skladba - stavba věty, základní skladební dvojice (podmět a příslušek, příčestí minulé, shoda podmětu s přísluškem)		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí. Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba - stavba věty jednoduché a souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba - spojení vět v souvětí spojovacími výrazy		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis - lexikální (vyjmenovaná slova i frekventovaná slova příbuzná)		
- seznamuje se se základními příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - shoda podmětu s přísluškem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) Čtení věcné (znalost orientačních prvků v textu, orientace)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)  Písemný projev (vypravování, dějové složky, popis, výpisky, čitelný a přehledný písemný projev)		
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	Mluvený projev - zásady dorozumívání (mluvené žánry podle komunikační situace)  Dialog na základě obrazového materiálu (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz, prosba)		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Naslouchání praktické, zdvořilé. Vyjádření kontaktu s partnerem. Reprodukce textu.  Mluvený projev - oznámení, vypravování.		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Mluvený projev - pozdrav, oslovení, vzkaz, oznámení (formy společenského styku)		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - pozorné, soustředěné. Reklama.		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (používání gest, mimiky, mimojazykových prostředků).		

- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	Mluvený projev (základní techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikativní záměry), naslouchání		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Mluvený projev (stylizace a kompozice, využívání vhodných jazykových prostředků)  Osnova (osnova, nadpis, členění projevu)  Písemný projev (písemné vyjádření vzkazu)  Vypravování, popis činností, popis věci		
- pře správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev ( dopis, popis, pozdrav, blahopřání, omluvenka, pozvánka, přihláška)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, vlastní výtvarný doprovod (technika čtení, práce s textem, správný přízvuk, uvědomělé a dostatečně rychlé čtení)  Poslech literárních textů		
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání. Hodnocení postav literárního díla, různá vydání stejných knih, hlavní a vedlejší postavy, hrdinové dětských knih, ilustrace, kulturní život v regionu		
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov ('slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma) Národní jazyk (mateřský jazyk) - nejdůležitější prostředek dorozumívání (osvojování jazyka jako nástroje dorozumívání)		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov (stavba slova - kořen, část předponová, příponová a koncovka), odvozování předponami a příponami, zdvojené souhlásky (orientačně), předpony s/z/vz/ob/v		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví (slovní druhy, tvary slov - osvojování slovních druhů, jejich užívání, druhy přídavných jmen, slovesa - mluvnické kategorie, slovesný způsob, podmiňovací způsob slovesa být, zájmena - druhy, číslovky - rozlišování v textu) Pravopis - základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova a pojmy) -slova spisovná a nespisovná (hovorová a obecná čeština), slova citově zabarvená		
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné ZSD označuje základ věty	Skladba (ZSD) - skladba (základní větné členy - určování), podmět vyjádřený i nevyjádřený (vyhledávání různých podmětů) - několikanásobný podmět (užívání ve větách), přísudek slovesný		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - věta jednoduchá (určování věty jednoduché), souvětí (spojovalní vět v souvětí)		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - spojování vět v souvětí		

- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis lexikální - pravopis i/y po obojetných souhláskách		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - základy syntaktického pravopisu (shoda příslušku s holým podmětem) - osvojování shody příslušku s podmětem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické, věcné (výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Čtení praktické, věcné (reprodukce textu, rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy)		
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Čtení věcné (hlavní myšlenka literárního díla) Naslouchání - věcné naslouchání Písemný projev - oznamení, inzerát		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení - věcné čtení (reprodukce jednoduchých textů - odlišování tvrzení od mínění) Naslouchání - věcné naslouchání (vypravování) Mluvený projev - komunikační žánry, předčítání a recitace		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Naslouchání - praktické a věcné naslouchání Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základy komunikačních pravidel, mimojazykové prostředky řeči		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - věcné naslouchání (inzerát)		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči (omluva, prosba, blahopřání)		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, pozdrav)		

<p>- příše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<p>Písemný projev - technika psaní, žánry písemného projevu (popis předmětu, pracovního postupu, dopis - psaní dopisu s jednoduchým obsahem, tiskopisy, písemné vyjádření vzkazu, informace) Stručné zápis y z učebního textu</p>		
<p>- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<p>Mluvený projev - komunikační žánry Písemný projev - žánry písemného projevu (sestavování osnovy textů)</p>	<p>MV – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení</p>	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Poslech literárních textů.  Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, dokáže vystihnout hlavní myšlenku literárního díla. (Správná technika čtení, práce s textem, orientace v textu, dostatečně tempo čtení)  Vlastní výtvarný doprovod literárního textu.	Osobnostní a sociální výchova  - mezilidské vztahy  - kreativita	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, všímá si postojů literárních postav, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace.		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání, spisovatel, básník, lyrika, epika, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým. Různá vydání stejných knih, kulturní život v regionu .  Rozlišuje ilustrace různých výtvarníků.	Mediální výchova  - vnímání mediálních sdělení	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<b>Obecné poučení o jazyce</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)</li> <li>- jazykověda a její složky</li> <li>- jazyk národní, jazyk mateřský</li> </ul>		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<b>Zvuková stránka jazyka</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- spisovná a nespisovná výslovnost</li> <li>- zvuková stránka slova a věty (přízvuk slovní a větný)</li> <li>- intonace</li> <li>- členění souvislé řeči (pauzy a frázování)</li> </ul>		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<b>Tvarosloví</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní druhy - ohebné</li> </ul>		názvy států, měst, hor ... (Z)
- ovládá probrané pravopisné jevy	<b>Pravopis</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování</li> </ul>		
- určuje větné členy a uvědomuje si vztah mezi nimi - aplikuje přímou řeč ve vyprávění	<b>Skladba</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- větné členy (PO, PŘ,PK,PT,PU)</li> <li>- věta jednoduchá</li> <li>- přímá řeč</li> </ul>		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</li> <li>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</li> <li>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</li> </ul>	<p><b>Čtení</b></p> <p><b>Písemný projev</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-jednoduché tiskopisy <ul style="list-style-type: none"> <li>- soukromý a úřední dopis</li> <li>- popis, charakteristika</li> <li>- vypravování výtah a výpisky</li> </ul> </li> </ul>	<p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba mediálního sdělení</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</li> </ul>	<b>Naslouchání</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</li> </ul>	<b>Mluvený projev</b>		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla</li> <li>- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</li> <li>- čte s porozuměním textu</li> <li>- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu</li> </ul>	<p><b>Tvořivé činnosti s literárním textem</b> Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla</p> <p><b>Základy literární teorie</b> Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, charakteristika postav), jazyk literárního díla</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</li> </ul>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání Pohádky, povídky, příběhy s dětským hrdinou</p>		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</li> </ul>	<p>Vytváření vlastního textu (+ sloh)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci</li> </ul>	<p><b>Literární druhy a žánry</b> Lidová slovesnost, pohádky, pověsti, dobrodružné příběhy, fantasy literatura, cestopisy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v některých základních literárních pojmech</li> </ul>	<p><b>Základy literární teorie</b> (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama)</p>		Práce s pracovním sešitem (slovníček literárních pojmu)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledává informace v knihovně, ve slovnících, na internetu, popřípadě v dalších informačních zdrojích</li> </ul>			

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák používá výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov</li> <li>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování</li> </ul>	<p><b>Slovní zásoba a tvoření slov</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní zásoba a její obohacování</li> <li>- způsoby tvoření slov</li> <li>- slova jednoznačná a mnohoznačná</li> <li>- synonyma a homonyma</li> <li>- význam slov</li> </ul>		CJ LIT.
<ul style="list-style-type: none"> <li>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní druhy – ohebné, neohebné</li> <li>- mluvnické významy - slovesný rod</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- psaní i/y v koncovkách podstatných jmen</li> <li>- psaní i/y v koncovkách přídavných jmen</li> <li>- shoda PO s PŘ</li> <li>- psaní velkých písmen</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- určí a pojmenuje druhy vedlejších vět</li> <li>- rozlišuje větné členy</li> <li>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v podřadném souvětí</li> </ul>	<p><b>Skladba</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věty podle postoje mluvčího</li> <li>- věty dvojčlenné a jednočlenné</li> <li>- základní větné členy (druhy PO a PŘ)</li> <li>- rozvíjející větné členy (D)</li> <li>- druhy vedlejších vět</li> </ul>		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<b>Čtení</b>  <b>Písemný projev</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popis</li> <li>- charakteristika</li> <li>- líčení</li> <li>- životopis</li> <li>- žádost</li> <li>. výtah</li> <li>- vypravování</li> </ul>	MV – kritické čtení – identifikování - tvorba mediálního sdělení	Pč – popis výrobku Popis pracovního postupu
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<b>Naslouchání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- praktické a věcné, kritické</li> </ul>		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<b>Mluvený projev</b>		

## JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla</li> <li>- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</li> <li>- čte s porozuměním textu</li> <li>- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu</li> </ul>	<p><b>Tvořivé činnosti s literárním textem</b> Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla</p> <p><b>Základy literární teorie</b> Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla</p>		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Pohádky, povídky, pověsti, báje, cestopisy, příběhy s dětským a zvířecím hrdinou		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastního textu (+ sloh)		
- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede i některé představitele	<b>Literární druhy a žánry</b> Pohádky klasické i moderní, báje a pověsti, bajky, balady, sci-fi literatura, cestopis		
- orientuje se v některých základních literárních pojmech	<b>Základy literární teorie</b> (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama, bajka, báje, balada, personifikace,		Práce s pracovním sešitem (slovniček literárních pojmu)
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		Zlatý kolovrat

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</li> <li>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</li> </ul>	<p><b>Obecné poučení o jazyce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- skupiny jazyků (slovanské jazyky a jiné)</li> <li>- útvary českého jazyka a jazyková kultura</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby</li> <li>- dokáže správně vyslovovat známá přejatá slova</li> </ul>	<p><b>Slovní zásoba a tvoření slov</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obohacování slovní zásoby</li> <li>- slova přejatá a jejich skloňování</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mluvnické významy - slovesný vid</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- i/y v koncovkách</li> <li>- předpony s, z, vz a předložky s, z</li> <li>- skupiny bě/ bje, vě/ vje, pě, mě/ mně</li> </ul>		

- určuje významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami  
- používá vhodné spojovací výrazy v souvětí  
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

**Skladba**

- významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami  
- významové poměry mezi VČ a VV  
- souvětí souřadné a podřadné  
- spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</li> <li>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</li> <li>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</li> <li>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</li> </ul>	<b>Čtení</b>		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<b>Naslouchání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- praktické a věcné, kritické</li> </ul>	MV - tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> <li>- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (kritický přístup ke zpravodajství v reklamě)</li> </ul>	
	<b>Mluvený projev</b>		
	<b>Písemný projev</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výklad</li> <li>- úvaha</li> <li>- pozvánka</li> </ul>	MV – práce v realizačním týmu	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</li> <li>- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</li> <li>- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu</li> </ul>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování</li> </ul>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</li> <li>- orientuje se v některých základních literárních pojmech</li> </ul>	<p>Základy literární teorie Poezie, próza, drama, lyrika, epika, řeč autora, řeč postav, literatura faktu, antická tematika, rytířská tematika, biblická tematika, kronika, povídka, román, epigram, deník, komiks, fantasy a sci-fi literatura, humoristická literatura Struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie - rým, verš)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, vhodně argumentuje</li> </ul>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností</li> </ul>	<p>Tvořivé činnosti Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- formuluje vlastní názory na umělecké dílo</li> </ul>	<p>Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu</li> </ul>	<p>Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání</p>		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<p><b>Obecné poučení o jazyce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)</li> </ul>		
	<p><b>Slovní zásoba</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- homonyma, antonyma, synonyma, odborné názvy</li> </ul>		
- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<p><b>Skladba</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stavba textu</li> <li>- souvětí</li> <li>- pořádek slov ve větě</li> </ul>		
	<p><b>Tvarosloví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastní jména a názvy</li> </ul>		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</li> <li>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</li> <li>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</li> </ul>	<b>Čtení</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</li> </ul>	<b>Naslouchání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- praktické a věcné, kritické</li> </ul>	MV- tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> <li>-stavba mediálního sdělení, srovnávání deníků a časopisů</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá základy studijního čtení</li> <li>- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</li> <li>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázelek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</li> <li>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</li> <li>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</li> <li>- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</li> </ul>	<b>Mluvený projev</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zásady kultivovaného projevu</li> <li>- připravený a nepřipravený projev</li> <li>- referát</li> <li>- diskuse</li> </ul>		
	<b>Písemný projev</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úvaha</li> <li>- procvičování probraných slohových postupů</li> </ul>		

**JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</li> <li>- jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</li> <li>- výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu</li> </ul>	<b>Tvořivé činnosti s literárním textem</b> Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla <b>Základy literární teorie</b> Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování</li> </ul>	<b>Zážitkové čtení a naslouchání</b> Způsoby interpretace literárních děl		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</li> <li>- přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněteoretickou terminologii</li> <li>- dokáže poznat a interpretovat významy některých obrazných pojmenování</li> </ul>	<b>Základy literární teorie</b> Poezie, próza, drama, lyrika (přírodní, milostná, vlastenecká), epika, sonet, řeč autora, řeč postav, povídka, román, humoristická literatura Struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie)		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností</li> </ul>	<b>Tvořivé činnosti</b> Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně formuluje dojmy z četby, divadelního představení nebo filmu, vyjadřuje své názory na jejich obsah</li> <li>- vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním, rozvíjí kritický dialog</li> </ul>	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu</li> </ul>	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v základních literárních směrech české i světové literatury a zná jejich nejvýznamnější představitele</li> </ul>	<b>Základy literární historie</b> Renesance, baroko, klasicismus, realismus, umělecké směry 19. a 20. století		

- vyhledává informace v katalozích, v knihovně a dalších informačních zdrojích, samostatně je zpracuje do útvaru referátu			
---	--	--	--

## 5.1.2., 5.1.3

# **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

**ANGLICKÝ JAZYK (pro 3. – 9. ročník)**

**ANGLICKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)**

**NĚMECKÝ JAZYK 2 (pro 8. – 9. ročník)**

**ČESKÝ JAZYK 2**

## **Charakteristika vyučovacího předmětu**

### **Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk RVP ZV. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Dle MŠMT lze v odůvodněných případech nahradit výuku Dalšího cizího jazyka jazykem prvním, z důvodu upevňování a rozvíjení výuky Cizího jazyka.

Mezi odůvodněné případy pro upevňování a rozvíjení výuky v Cizím jazyce patří zejména:

1. speciální vzdělávací potřeby žáka podle § 16 školského zákona - upevňování a prohloubení na základě písemné žádosti rodičů
2. žáci cizinci - upevňování a prohloubení na základě písemné žádosti rodičů
3. organizační důvody - dočasné personální problémy se zajištěním výuky
  - dočasné prostorové problémy se zajištěním výuky

Obsahovou náplní CJ je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních, pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání. Výuka seznamuje žáky i s reáliemi zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka angličtiny je založena na modelu britské angličtiny, výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny užívané v Německu.

### Časová dotace

Cizí jazyk	dle tabulace učebního plánu
Další cizí jazyk 2 nebo Cizí jazyk prohlubující	dle tabulace učebního plánu

### Organizační vymezení

#### Místo realizace:

- jazykové učebny, učebna informatiky

#### Dělení

- na skupiny

#### Formy a realizace:

Vyučovací hodina: - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba s porozuměním,

- reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
- hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na počítačích
- krátkodobé projekty

Olympiády

Kompetence k učení	Učitel: vede žáky k ověřování výsledků práce - ve slovníku, v gramatických přehledech zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	klade vhodné otázky umožní volný přístup k informačním zdrojům provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	vede žáky k výstižnému a souvislému projevu vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky využívá nahrávek s rodilými mluvčími vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok vede žáky k tomu, aby na základě jasných kriterií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů k diskusi ke vzájemnému naslouchání si aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
Kompetence digitální	1. stupeň motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů  2. stupeň vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

## Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 3. ročník

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Rečové dovednosti:</u></p> <p>Žák</p> <p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>příše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>Žák uvede o sobě základní informace (jméno, věk).</p> <p>Žák rozlišuje jednotné a množné číslo u podstatných jmen.</p> <p>Žák správně přiřadí osobní zájmena.</p> <p>Žák popíše obrázek pomocí sloves „to be“ a „to have“/„to have got“ a fráze „There is/are“.</p> <p>Žák se pasivně seznámí s přítomným časem průběhovým.</p> <p>Žák správně reaguje na otázky s vybranými tázacími zájmeny.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u></p> <p>základní výslovnostní návyky</p> <p>vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• barvy</li> <li>• čísla 1–20</li> <li>• osobní údaje</li> <li>• školní potřeby a třída</li> <li>• zvířata, rostliny, příroda</li> <li>• rodina</li> <li>• dům, nábytek</li> <li>• oblečení</li> <li>• hračky</li> </ul>	<p>OSV – naslouchání a respektování druhého</p>	

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 4. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>Žák se ptá a reaguje pomocí vazby „There is/are“.</p> <p>Žák přivlastní vybraným osobám.</p> <p>Žák vyjádří, co umí/ neumí. Žák vyjádří, co má/nemá rád.</p> <p>Žák popíše, jaké je počasí.</p> <p>Žák tvoří a plní rozkazy.</p> <p>Žák tvoří věty v přítomném čase průběhovém.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• lidské tělo, slovesa pohybu</li> <li>• jídlo, pití</li> <li>• zvířata</li> <li>• aktivity ve škole a školní pomůcky</li> <li>• počasí, roční období a oblečení</li> <li>• venkovní aktivity</li> </ul>	<p>OSV – naslouchání a respektování druhého</p>	

<p><u>Čtení s porozuměním:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>			
<p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p>			

## Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 5. ročník

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>Žák vyjádří umístění osob/ věci za pomocí předložek místa.</p> <p>Žák je schopen vyjádřit, kdy a jak často se děj odehrává.</p> <p>Žák je schopen vyjádřit svoji náladu.</p> <p>Žák tvoří a odpovídá na otázky se slovesem „can“, „to be“ a „to have/have got“ v přítomném čase prostém.</p> <p>Žák tvoří otázky a odpovídá pomocí vazby „Is/Are there any“.</p> <p>Žák utvoří doplňovací otázku.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• domov a nábytek</li> <li>• denní rutina, části dne, dny v týdnu, měsíce, čas</li> <li>• pocity a nálady</li> <li>• zvířata a jejich schopnosti</li> <li>• práce a povolání</li> <li>• jídlo</li> </ul>	<p>OSV – naslouchání a respektování druhého</p>	

<p><u>Čtení s porozuměním:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>			
<p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p>			

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 6. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák klade a odpovídá na osobní otázky. Žák vyjmenuje řadové číslovky. Žák rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a vyjádří jejich neurčité množství. Žák mluví o opakujících se/stálých dějích, používá vybrané frekvenční příslušce. Žák je schopen vyjádřit schopnost/neschopnost k činnosti a doporučit postup/ dát radu. Žák je schopen se zeptat na kvantitu věci a reagovat. Uvědomuje si důležitost počitatelnosti. Žák je schopen vyjádřit jakým způsobem činnost probíhá pomocí vybraných slov.	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou <u>Tematické okruhy:</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>• domov, rodina a tradice</li> <li>• školství ve světě</li> <li>• lidé a technologie</li> <li>• lidé a zvířata</li> </ul>	MKV – učí přjmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné VMEGS – kultivace postojů ke kulturní rozmanitosti EV – rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů	
<u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života				
<u>Čtení s porozuměním:</u>				

<p>Žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>				
--	--	--	--	--

## Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 7. ročník

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p><u>Čtení s porozuměním:</u></p>	<p>Žák používá přítomný čas prostý.</p> <p>Žák porovná minulý stav a současný stav stejného místa.</p> <p>Žák použije minulý čas prostý k popisu událostí. Vytvoří otázky, kladné i záporné odpovědi.</p> <p>Žák porovná dva a více objektů.</p> <p>Žák je schopen vyjádřit, kdy se děj odehrává.</p> <p>Žák je schopen mluvit o plánované budoucnosti.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• životní prostředí</li> <li>• příroda a město</li> <li>• vesmír a technologie</li> <li>• cestování a prázdniny</li> </ul>	<p>EV – rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů</p> <p>VMEGS - Evropa a svět v globálních souvislostech</p>	

<p>Žák</p> <p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			
--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 8. ročník				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p><u>Čtení s porozuměním:</u> Žák</p>	<p>Žák použije předložky místa a času.</p> <p>Žák rozliší rozdílné použití přítomných časů a správně použije jejich formu.</p> <p>Žák přivlastní věcem i osobám.</p> <p>Žák vyjádří nutnost.</p> <p>Žák doporučí řešení situace.</p> <p>Žák je schopen vyjádřit možnost/nemožnost v minulosti.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• příroda a město</li> <li>• práce a povolání</li> <li>• svět ve tmě</li> <li>• interakce mezi lidmi a zvířaty, ochrana zvířat</li> </ul>	<p>VMEGS - Evropa a svět v globálních souvislostech</p> <p>OSV - mezilidské vztahy, komunikace</p>	

<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			
---	--	--	--

## Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk – 9. ročník

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných témačech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p><u>Čtení s porozuměním:</u> Žák</p>	<p>Žák použije minulý čas prostý k popisu událostí. Vytvoří otázky, kladné i záporné odpovědi.</p> <p>Žák porovná dva a více objektů.</p> <p>Žák rozpozná počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a vyjádří jejich množství.</p> <p>Žák rozliší plánovanou a neplánovanou budoucnost.</p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka:</u> základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov rozlišnosti mezi anglickou a českou abecedou</p> <p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• oblečení a doplňky</li> <li>• mash-ups</li> <li>• aplikace a vychytávky</li> <li>• zpět do minulosti</li> </ul>	<p>OSV - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj</p> <p>MKV - multikulturalita, kulturní diference, etnický původ</p>	

<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			
---	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – německý jazyk 2 - ročník 8.				
Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>Mluvení:</u> Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p><u>Čtení s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>žák umí pozdravit, představit se.</p> <p>žák dokáže pojmenovat základní barvy, dny v týdnu a čísla.</p> <p>žák se orientuje v kalendářním roce, umí pojmenovat roční doby a měsíce.</p> <p>žák dokáže vyjmenovat základní členy rodiny a dokáže říct pář informací o nich.</p> <p>žák umí vyjmenovat základní druhy oblečení.</p> <p>žák dokáže vyjmenovat své koníčky a možnosti trávení volného času.</p> <p>žák dokáže popsat svůj den ve škole a předměty.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Slovní zásoba: žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy: kalendářní rok: počasí, roční období, měsíce, dny v týdnu, čas čísla a barvy jídlo a pití</p>	<p>MKV - lidské vztahy a multikulturalita</p> <p>MKV - komunikace</p>	

<p>- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul>		<p>oblečení rodina škola koníčky a volný čas reálie</p>		
--	--	---	--	--

## Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – německý jazyk 2 - ročník 9.

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	pozn.
<u>Poslech s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně. - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák umí popřát k životním událostem. Žák dokáže vyjmenovat základní potraviny a suroviny, které konzumuje během dne. Žák se dokáže domluvit v obchodě či restauraci při nákupu. Žák dokáže vyjmenovat základní části lidského těla. Dokáže popsat pocity a základní nemoci. Žák umí vyjmenovat základní druhy nábytku a popsat svůj pokoj a bydlení. Žák dokáže popsat svůj denní program. Žák se orientuje na mapě města. Dokáže popsat cestu, pojmenovat základní orientační budovy. Dokáže se zeptat na cestu. Žák umí vyjmenovat základní dopravní prostředky.	Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět Slovní zásoba: žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem Tematické okruhy: volný čas jídlo a pití nakupování tělo a zdraví dům a nábytek	MKV - lidské vztahy a multikulturalita MKV - komunikace	
<u>Mluvení:</u> Žák - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá				
<u>Čtení s porozuměním:</u> Žák - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům				

<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</li> </ul> <p><u>Psaní:</u> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul>		čas město, orientace ve městě a dopravní prostředky reálie		
---	--	--	--	--

## Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – český jazyk 2 - ročník 8.

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová t.	pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u>          Žák          - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.          - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu          - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>Mluvení:</u>          Žák          - se zapojí do jednoduchých rozhovorů          - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat          - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p><u>Čtení s porozuměním:</u>          Žák          -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům          - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům          - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p><u>Psaní:</u>          Žák          - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři          - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat          - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Žák pozdraví a představí se.          Žák pojmenuje základní barvy, dny v týdnu a čísla.          Žák se orientuje v kalendářním roce, pojmenuje roční doby a měsíce.          Žák vyjmenuje základní členy rodiny a poví o nich pář informací.          Žák vyjmenuje základní druhy oblečení.          Žák vyjmenuje své koníčky a možnosti trávení volného času.          Žák popíše svůj den ve škole a předměty.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka:          fonetické znaky (pasivně)          základní výslovnostní návyky          vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Mluvnice:          základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Slovní zásoba:          žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy:          kalendářní rok: počasí, roční období, měsíce, dny v týdnu, čas, čísla a barvy, jídlo a pití, oblečení, rodina, škola, koníčky a volný čas          reálie</p>	<p>MKV - lidské vztahy a multikulturalita</p> <p>MKV - komunikace</p>	

## Jazyk a jazyková komunikace – další cizí jazyk – český jazyk 2 - ročník 9.

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová téma	pozn.
<p><u>Poslech s porozuměním:</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul> <p><u>Mluvení:</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</li> </ul> <p><u>Čtení s porozuměním:</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</li> </ul> <p><u>Psaní:</u></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul>	<p>Žák popřeje k životním událostem.</p> <p>Žák vyjmenuje základní potraviny a suroviny, které konzumuje během dne.</p> <p>Žák se domluví v obchodě či restauraci při nákupu.</p> <p>Žák vyjmenuje základní části lidského těla. Popíše pocity a základní nemoci.</p> <p>Žák vyjmenuje základní druhy nábytku a popíše svůj pokoj a bydlení.</p> <p>Žák popíše svůj denní program.</p> <p>Žák se orientuje na mapě města. Popíše cestu, pojmenuje základní orientační budovy. Zeptá se na cestu.</p> <p>Žák vyjmenuje základní dopravní prostředky.</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka:</p> <p>fonetické znaky (pasivně)</p> <p>základní výslovnostní návyky</p> <p>vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Mluvnice:</p> <p>základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Slovní zásoba:</p> <p>žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných</p> <p>tematických okruhů</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>volný čas, jídlo a pití, nakupování, tělo a zdraví, dům a nábytek, čas město, orientace ve městě a dopravní prostředky</p> <p>reálie</p>	<p>MKV – lidské vztahy a multikulturalita</p> <p>MKV – komunikace</p>	

## 5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

### VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

#### MATEMATIKA

## 5.2.1.

# MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

## MATEMATIKA

### Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **matematika** má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (1. stupeň – prvouka, přírodověda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, 2. stupeň – fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek).

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami</li> <li>- vede žáky k plánování postupů a úkolů</li> <li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li> <li>- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií</li> <li>- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení</li> <li>- vede žáky k ověřování výsledků</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky</li> <li>- podle potřeby pomáhá žákům</li> <li>- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu</li> </ul>
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky</li> <li>- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínu</li> <li>- vede žáky k ověřování výsledků</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému</li> </ul>

	<p>1. stupeň</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem</li> <li>- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů</li> <li>- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)</li> <li>- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů</li> </ul> <p>2. stupeň</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků</li> <li>- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich</li> <li>- umožňuje žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy</li> <li>- nabízí příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích</li> </ul>
--	---

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Číslo a početní operace</b> - žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-20 počítání předmětů v daném souboru vytváření souborů s daným počtem prvků	- - -	Prv Tv Hv Vv Pč
<b>Číslo a početní operace</b> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	Zápis čísla v desítkové soustavě čtení a psaní čísel do 20 porovnávání čísel a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel	- - - řešení	Vv Pč Prv
<b>Číslo a početní operace</b> - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-20 porovnávání čísel znaménka větší, menší, rovno	- - -	Tv Prv Čj
<b>Čísla a početní operace</b> - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování čísel na číselné ose	-	
<b>Čísla a početní operace</b> - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních informací s přirozenými čísly - znaménka +, - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - součet a rozdíl s přechodem přes desítku	- - -	Prv Tv

<b>Čísla a početní operace</b> - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-20 vytváření a řešení slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více, o n-méně	-	Tv - hry
<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> - orientuje se v čase	Závislosti a vztahy – dny v týdnu		PRV Čj
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - modelování těles		Pč - stavebnice Vv - koláž Pč - origami

## MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 2. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Číslo a početní operace</b> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-100 - počítání předmětů v daném souboru (po deseti i po jedné do 100) - vytváření souborů s daným počtem prvků		
<b>Číslo a početní operace</b> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	Zápis čísla v desítkové soustavě - čtení a psaní čísel do 100		
<b>Čísla a početní operace</b> - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-100 - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel do 100		
<b>Čísla a početní operace</b> - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování čísel na číselné ose - zaokrouhlování čísel na desítky		
<b>Čísla a početní operace</b> - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku  - součet a rozdíl čísel s přechodem přes desítku  - zavedení násobení a dělení v oboru násobilek (0-5) - automatizace násobilek (0-5) - automatizace dělení v oboru probraných násobilek		

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- řeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobilek</li> </ul>		
<b>Čísla a početní operace</b> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Obor přirozených čísel 0-100</li> <li>- písemné algoritmy početních operací</li> <li>- řešení slovních úloh na sčítání, odčítání, násobení, dělení</li> <li>- řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahu o něco více o n-méně</li> </ul>		

<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> - orientuje se v čase a provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti a jejich vlastnosti - orientuje se v čase (den, hodina, minuta) - čte údaje na hodinách (i digitálních) - sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě		PRV
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - druhy čar (lomená, křivá, otevřená, uzavřená) - přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník Tělesa - kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel		Pč - stavebnice, modelování těles

<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky, jednotky délky - rýsuje úsečky - označuje body a úsečky - měří délku úsečky s přesností na cm		
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - osová souměrnost (čtvercová síť)		Vv

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Číslo a početní operace</b> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-1000 - rozkládá čísla v desítkové soustavě, počítá po stovkách, desítkách, jednotkách - odhaduje a kontroluje výsledky - sčítání a odčítání násobku sta - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání a odčítání a kontrola výsledků		
<b>Číslo a početní operace</b> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zápis čísla v desítkové soustavě (čtení a zápis trojciferných čísel)		
<b>Čísla a početní operace</b> - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa - znázorňování trojciferných čísel na číselné ose - - zaokrouhlování čísel na stovky, desítky	-	

<p><b>Čísla a početní operace</b>  - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p>	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly  - součet a rozdíl čísel  - automatizace všech spojů násobilek  automatizace dělení v oboru násobilek  - dělení se zbytkem  - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným (pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným)</p>		
---	--	--	--

<b>MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK</b>			
<b>VÝSTUPY</b>	<b>UČIVO</b>	<b>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</b>	<b>POZNÁMKY</b>
<p><b>Číslo a početní operace</b>  - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Obor přirozených čísel 0-1000  - slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení  - slovní úlohy s využitím vztahu o n-méně, o n-více, n-krát méně, n-krát více</p>		
<p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>  - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p>	<p>Závislosti a jejich vlastnosti  orientuje se v čase (den, hodina, minuta, sekunda)  - čte údaje na hodinách i digitálních</p>		
<p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>  - popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p>	<p>Závislosti a jejich vlastnosti  slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně  - provádí odhad výsledků  sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě  - záznam výpočtů do tabulky</p>		
<p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>  - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Grafy, jízdní řády</p>		

<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - polopřímka, přímka (vzájemná poloha dvou přímek), úsečka - - rovinné útvary (čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh) prostoru - základní útvary v staveb) - tělesa (modelování		
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky - úsečky (rýsování úsečky dané délky) jednotky délky (milimetr, kilometr - jejich převody) - rýsování přímek a polopřímek - rovnoběžky, různoběžky a průsečík	- délka	
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - čtvercová síť, rovinné obrazce		

<b>MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK</b>			
<b>VÝSTUPY</b>	<b>UČIVO</b>	<b>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</b>	<b>POZNÁMKY</b>
Číslo a početní operace využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s čísly - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - vztahy mezi násobením a dělením vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů (závorky)		
Číslo a početní operace provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě rozklad čísla v desítkové soustavě - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) čísel, zlomky přirozených čísel do milionu oboru do milionu násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemný algoritmus sčítání a odčítání	Obor přirozených čísel, - posloupnost - početní operace v písemný algoritmus	

	Obor přirozených čísel do milionu odhad výsledků, kontrola výpočtů	-		
Číslo a početní operace - zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel  - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Číselná osa zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce... desítky	-		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel  - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Přirozená čísla, celá čísla, zlomky - slovní úlohy na sčítání, odčítání, porovnávání slovní úlohy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně	-		

#### MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti - vyhledávání a třídění dat - slovní úlohy (přímá úměrnost)		

Závislosti, vztahy a práce s daty - čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - vytváření grafů, zaznamenávání získaných údajů - přímá úměrnost -orientace v jízdním řádu		
Geometrie v rovině a prostoru - sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky, rovnoběžky, kolmice		
Geometrie v rovině a prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce  - rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině - osa souměrnosti (překládání) - rýsování a znázorňování libovolného obdélníku, rovnoběžníku, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku, kružnice (kruhu)  Tělesa		
Geometrie v rovině a prostoru - sčítá a odčítá graficky úsečky	Obvod obrazce - výpočet obvodů (jednotky délky)		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky  - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost  - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel  - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Obor přirozených čísel přes milion - přirozená čísla přes milion - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - pamětné sčítání a odčítání - řešení jednoduchých nerovnic a rovnic - odhady výsledků a kontrola výpočtů  Násobilka - pamětné násobení a dělení  Písemné algoritmy početních operací - písemné algoritmy početních výkonů (užití písemných algoritmů násobení - až čtyřciferní činitelé ) - zlomky		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel  - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty  - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - posloupnost přirozených čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel - desetinná čísla, zlomky, celá čísla		
Číslo a početní operace - řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony		



MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti - proměnná, nezávisle a závisle proměnná, dosazování proměnnou soustava souřadnic	-	-
Závislosti, vztahy a práce s daty - čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Závislosti a jejich vlastnosti čtení a sestavování tabulek závislostí a sloupcových diagramů Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady	-	-
Geometrie v rovině a prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce - roztezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině - konstrukce obdélníku, čtverce, pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného trojúhelníku, kružnice - tělesa	-	-
Geometrie v rovině a prostoru - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Obvod obrazce - odhady a výpočty obvodu	-	-
Geometrie v rovině a prostoru - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obsah obrazce - základní jednotky obsahu - odhady, výpočty obsahu čtverce a obdélníku	-	-
Geometrie v rovině a prostoru - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary	-	-
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Prostorová představivost (např.složitější slovní úlohy, oříšky, mat. soutěž Klokánek..)	-	-

**MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 6. ROČNÍK**

VÝSTUPY	JČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Cílo a proměnná</b>  užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem,	Desetinná čísla, zlomky <ul style="list-style-type: none"><li>• čtení, zápis des. čísla, porovnávání, zaokrouhlování, operace s des. čísly</li><li>• pojem zlomku, uspořádání</li><li>• využívá desetinná čísla při řešení rovnic</li></ul>		F, Tv
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b>  zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku určuje velikost úhlu měřením a výpočtem odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, lichoběžník, rovnoběžník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině, druhy úhlů, trojúhelníková nerovnost, vzdálenost bodu od přímky, pravoúhlá soustava souřadnic, určení polohy v soustavě souřadnic.		v, Pč
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar  - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti	osová souměrnost  Prostorové útvary - kvádr, krychle (sítě, obrazy těles)		Vv
<b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b>  - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných	Nestandardní aplikační úlohy a problémy		

situací			
---------	--	--	--

## MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 7. ROČNÍK

/ÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Číslo a proměnná</b> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> <li>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</li> <li>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</li> </ul>	<p>Přirozená čísla –</p> <p>Dělitelnost - prvočísla, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>Celá čísla - čísla navzájem opačná, racionální čísla číselná osa ,  yužívá v rovnicích</p>		F, Z – teplota, stav vody
používá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, krácení a rozšiřování zlomků, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		F, Tv

řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent		
<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>určuje vztah přímé a nebo nepřímé úměrnosti</li> <li>vyjádří funkční vztah tabulkou nebo grafem</li> </ul>	Poměr – přímá a nepřímá úměrnost Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic		
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b>	Rovinné útvary – trojúhelník (střední příčky, těžnice, výšky), čtyřúhelník (líchoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky (šestiúhelník, osmiúhelník)		
<ul style="list-style-type: none"> <li>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</li> <li>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</li> <li>načrtne a sestrojí rovinné útvary</li> </ul>			
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	Shodnost (věty o shodnosti trojúhelníku)		
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	Osová a středová souměrnost		

<ul style="list-style-type: none"> <li>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</li> <li>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</li> <li>načrtne a sestrojí sítě základních těles</li> </ul>	Prostorové útvary – krychle, kvádr, kolmý hranol		
--	--	--	--

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná - provádí operace v oboru celých čísel -umocňuje a odmocňuje užitím tabulek a kalkulátoru -užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - účelně využívá kalkulátor	Celá čísla – kladná, záporná, nula, číselná osa, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota čísla, porovnávání a uspořádání, operace s celými čísly Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina, mocnina s přirozeným mocnitem, pravidla pro počítání s mocninami Pythagorova věta		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	Lineární rovnice - kořen rovnice, počet řešení, slovní úlohy vedoucí na rovnice		
-určuje hodnotu číselného výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, vytýkání před závorku, užití vzorců		

<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat	Poměr – přímá a nepřímá úměrnost, měřítko mapy  Statistika - četnost znaku, aritmetický průměr, příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky		
<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b> - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Množiny všech bodů dané vlastnosti – osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice  Kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky a dvou kružnic, tětiva, tečna, číslo pí, obvod a obsah kruhu  Válec - síť válce, objem a povrch válce		

<b>MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 9. ROČNÍK</b>			
<b>/ÝSTUPY</b>	<b>UČIVO</b>	<b>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</b>	<b>POZNÁMKY</b>
<b>Cílo a proměnná</b> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, užití vzorců, vytýkání lomený výraz		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</li> <li>• analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</li> </ul>	Rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta – jednoduché úrokování, složené úrokování		

<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> úměrnosti	- určuje vztah přímé, a nebo nepřímé • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
<b>Geometrie v rovině a prostoru</b>	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku), goniometrické funkce	
<ul style="list-style-type: none"> <li>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti</li> <li>odhaduje a vypočítává objem a povrch těles</li> <li>načrtna a sestrojí síť základních těles</li> </ul>		Prostорové útvary - jehlan, rotační kužel, koule	
- načrtna a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině		Krychle, kvádr, jehlan	
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		Slovní úlohy	
<b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b>	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	

## **5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT**

**INFORMATIKA**

### **5.3.1.**

## **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

### **INFORMATIKA**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

#### **Obsahové, organizační a časové vymezení**

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá téma probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

# INFORMATIKA

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k samostatnému objevování možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě</li> <li>- vede k poznávání a využívání zkušeností s jiným SW</li> <li>- vede ke spolupráci s ostatními žáky</li> <li>- vede k využití nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení</li> <li>- učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více</li> <li>- v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- učí žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – žáci odevzdávají některé práce prostřednictvím elektronické pošty</li> <li>- při komunikaci učí žáky dodržovat vžitě konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)</li> </ul>
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci,</li> <li>- při projektech je učí práci v týmu, rozdělení a naplánování si práce, hlídat si časový harmonogram apod.</li> <li>- žáky přizve k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních</li> <li>- při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu</li> <li>- učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)</li> <li>- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou</li> <li>- umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst</li> </ul>

## UČEBNÍ PLÁN

ročník	téma	hodiny	je třeba počítac
4.	Ovládání digitálního zařízení Práce ve sdíleném prostředí Úvod do kódování a šifrování dat a informací	12 11 10	A A
5.	Úvod do práce s daty Základy programování – příkazy, opakující se vzory Úvod do informačních systémů Základy programování – vlastní bloky, náhoda Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Základy programování – postavy a události	4 6 3 7 7 6	A A
6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Počítače	9 10 5 9	A A
7.	Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat Programování – podmínky, postavy a události	14 7 12	A A
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné Hromadné zpracování dat	15 18	A A
9.	Programovací projekty Digitální technologie Závěrečné projekty	12 15 6	A A

## TEMATICKÉ CELKY

### 1. stupeň

#### 4. ročník

##### Ovládání digitálního zařízení

<b>Tematický celek RVP</b> Digitální technologie	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</li><li>• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</li><li>• edituje digitální text, vytvoří obrázek</li><li>• přehraje zvuk či video</li><li>• uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</li><li>• používá krok zpět, zoom</li><li>• řeší úkol použitím schránky</li><li>• dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením</li></ul>
<b>Zdroje</b> A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs</a> ) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy ( <a href="https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/">https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/</a> ) C: Jednoduché ovládání počítače ( <a href="http://home(pf.jcu.cz/jop/">http://home(pf.jcu.cz/jop/</a> )	
<b>Učivo</b> Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače

Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)	B: kap. 3, 5
Kreslení bitmapových obrázků	B: kap. 3
Psaní slov na klávesnici	C: psaní na klávesnici
Editace textu	B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu
Ukládání práce do souboru	B: kap. 3, 5
Otevírání souborů	B: kap. 3, 5
Přehrávání zvuku	C: přehrávání zvuku
<b>Výukové metody a formy</b>	
Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

<b>Tematický celek RVP</b> Digitální technologie	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</li><li>• propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</li><li>• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů</li><li>• najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</li><li>• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí</li><li>• pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</li><li>• při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace</li><li>• rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</li></ul>
<b>Zdroje</b> A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs</a> ) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy ( <a href="https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/">https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/</a> )	
<b>Učivo</b> Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně)  B: kap. 6 B: kap. 7
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

<p><b>Tematický celek RVP</b> Data, informace a modelování</p>	<p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:<ul style="list-style-type: none"><li>• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</li><li>• vyčte informace z daného modelu</li></ul></p>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:<ul style="list-style-type: none"><li>• sdělí informaci obrázkem</li><li>• předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel</li><li>• zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text</li><li>• zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky</li><li>• obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</li></ul></p>
<p><b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs</a>)</p>		
<p><b>Učivo</b> Piktogramy, emodži Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>		<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku</p>

<p><b>Tematický celek RVP</b> Informační systémy</p>	<p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:<ul style="list-style-type: none"><li>• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</li><li>• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</li></ul></p>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:<ul style="list-style-type: none"><li>• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech</li><li>• doplní posloupnost prvků</li><li>• umístí data správně do tabulky</li><li>• doplní prvky v tabulce</li><li>• v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</li></ul></p>
<p><b>Zdroje</b> Práce s daty (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly</a>)</p>		
<p><b>Učivo</b> Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p>	<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data</p>	
<p><b>Výukové metody a formy</b> Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse</p>		

**Tematický celek RVP**

Algoritmizace a programování

**Očekávané výstupy RVP**

Žákyně/žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

**Očekávané výstupy ŠVP**

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- vytvoří a použije nový blok
- upraví program pro obdobný problém

**Zdroje**

učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy

(<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly>)

**Učivo**

Příkazy a jejich spojování

Opakování příkazů

Pohyb a razítkování

Ke stejnemu cíli vedou různé algoritmy

Vlastní bloky a jejich vytváření

Kombinace procedur

**Odkaz na učivo ve zdrojích**

Modul 1 Básání 1,2

Modul 1 Básání 2,3

Modul 1 Básání 2,3

Modul 1 Básání 3

Modul 1 Básání 4

Modul 1 Básání 4

**Výukové metody a formy**

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

## Úvod do informačních systémů

<b>Tematický celek RVP</b> Informační systémy	<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky</li><li>• určí, jak spolu prvky souvisí</li></ul>
<b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs</a> )		
<b>Učivo</b> Systém, struktura, prvky, vztahy		<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Systémy kolem nás
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor		

**Tematický celek RVP**

Algoritmizace a programování

**Očekávané výstupy RVP**

Žákyně/žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

**Očekávané výstupy ŠVP**

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů

**Zdroje**

učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy

(<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly>)

**Učivo**

Kreslení čar

Pevný počet opakování

Ladění, hledání chyb

Vlastní bloky a jejich vytváření

Změna vlastností postavy pomocí příkazu

Náhodné hodnoty

Čtení programů

Programovací projekt

**Odkaz na učivo ve zdrojích**

Modul 2 Básání 1,2

Modul 2 Básání 2

Modul 2 Básání 1,2,3

Modul 2 Básání 2

Modul 2 Básání 3

Modul 2 Básání 3

Modul 2 Básání 3,4

Modul 2 Básání 4

**Výukové metody a formy**

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

<p><b>Tematický celek RVP</b> Data, informace a modelování</p>	
<p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</li><li>• vyčte informace z daného modelu</li></ul>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty</li><li>• pomocí obrázku znázorní jev</li><li>• pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</li></ul>
<p><b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs</a>)</p>	
<p><b>Učivo</b> Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model</p>	<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů</p>
<p><b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách</p>	

<p><b>Tematický celek RVP</b> Algoritmizace a programování</p>	
<p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</li><li>• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</li><li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</li><li>• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</li></ul>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav</li><li>• v programu najde a opraví chyby</li><li>• používá události ke spuštění činnosti postav</li><li>• přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky</li><li>• upraví program pro obdobný problém</li><li>• ovládá více postav pomocí zpráv</li></ul>
<p><b>Zdroje</b> učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly</a>)</p>	
<p><b>Učivo</b> Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt</p>	<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Modul 3 Básání 1 Modul 3 Básání 1 Modul 3 Básání 1 Modul 3 Básání 1,2 Modul 3 Básání 2 Modul 3 Básání 3 Modul 3 Básání 4 Modul 3 Básání 4</p>
<p><b>Výukové metody a formy</b> Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</p>	

## 2. stupeň

### 6. ročník

#### *Kódování a šifrování dat a informací*

<b>Tematický celek RVP</b> Data, informace a modelování	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>rozpozná zakódované informace kolem sebe</li><li>zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady</li><li>zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer</li><li>zakóduje v obrázku barvy více způsoby</li><li>zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů</li><li>zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu</li><li>ke kódování využívá i binární čísla</li></ul>
<b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly</a> )	
<b>Učivo</b> Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Kompresce a kontrola Binární čísla
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

<p><b>Tematický celek RVP</b> Informační systémy</p>	
<p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li><li>• sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</li></ul>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)</li><li>• odpoví na otázky na základě dat v tabulce</li><li>• popíše pravidla uspořádání v existující tabulce</li><li>• doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy</li><li>• navrhne tabulku pro záznam dat</li><li>• propojí data z více tabulek či grafů</li></ul>
<p><b>Zdroje</b> Práce s daty (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly</a>)</p>	
<p><b>Učivo</b> Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p>	<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty</p>
<p><b>Výukové metody a formy</b> Samostatná práce, diskuse</p>	

## Informační systémy

<b>Tematický celek RVP</b> Informační systémy	<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují</li><li>• pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva</li></ul>
<b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly</a> )		
<b>Učivo</b> Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Informační systémy
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách		

<b>Tematický celek RVP</b> Digitální technologie	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>• vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>• poradí si s typickými závadami a chybovými stavami počítače</li> <li>• dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> <li>• nainstaluje a odinstaluje aplikaci</li> <li>• uloží textové, grafické, zvukové a multimedialní soubory</li> <li>• vybere vhodný formát pro uložení dat</li> <li>• vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</li> <li>• porovná různé metody zabezpečení účtů</li> <li>• spravuje sdílení souborů</li> <li>• pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy</li> <li>• zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</li> </ul>
<b>Zdroje</b>	
<b>Učivo</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</li> <li>• Správa souborů, struktura složek</li> <li>• Instalace aplikací</li> <li>• Domácí a školní počítačová sítě</li> <li>• Fungování a služby internetu</li> <li>• Princip e-mailu</li> <li>• Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</li> <li>• Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</li> </ul>	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> (tradiční téma)
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad	

**Tematický celek RVP**

## Algoritmizace a programování

**Očekávané výstupy RVP**

Žákyně/žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

**Očekávané výstupy ŠVP**

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní

**Zdroje**

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy

[\(<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>\)](https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)**Učivo**

Vytvoření programu

Opakování

Podprogramy

**Odkaz na učivo ve zdrojích**

kap. 1 Sestavení scénáře

kap. 2 Opakování bloků

kap. 3 Vlastní bloky

**Výukové metody a formy**

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

## Modelování pomocí grafů a schémat

<b>Tematický celek RVP</b> Data, informace a modelování	<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</li><li>• zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li></ul>
<b>Zdroje</b> metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly</a> )	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnost
<b>Učivo</b> Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnost
<b>Výukové metody a formy</b> Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

<b>Tematický celek RVP</b> Algoritmizace a programování	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li><li>• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li><li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li><li>• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</li><li>• po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</li><li>• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</li><li>• používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna</li><li>• spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav</li><li>• vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech</li><li>• diskutuje různé programy pro řešení problému</li><li>• vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní</li><li>• hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</li></ul>
<b>Zdroje</b> učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy ( <a href="https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly</a> )	
<b>Učivo</b> Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv
<b>Výukové metody a formy</b> Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

**Tematický celek RVP**

## Algoritmizace a programování

**Očekávané výstupy RVP**

Žákyně/žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

**Očekávané výstupy ŠVP**

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- používá souřadnice pro programování postav
- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

**Zdroje**

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy

<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>**Učivo**

Větvení programu, rozhodování  
 Grafický výstup, souřadnice  
 Podprogramy s parametry  
 Proměnné

**Odkaz na učivo ve zdrojích**

kap. 7 Rozhodování  
 kap. 8 Souřadnice  
 kap. 9 Parametry  
 kap. 10 Proměnné

**Výukové metody a formy**

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

<b>Tematický celek RVP</b> Informační systémy	
<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</li><li>• nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</li></ul>	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"><li>• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</li><li>• používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</li><li>• řeší problémy výpočtem s daty</li><li>• připíše do tabulky dat nový záznam</li><li>• seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</li><li>• používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</li><li>• ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</li></ul>
<b>Zdroje</b> tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorcí v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online přípravná souborů dat <a href="http://simandl.asp2.cz/Online.aspx">http://simandl.asp2.cz/Online.aspx</a>	
<b>Učivo</b> Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	<b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b> (tradiční téma výuky)  A: Geografické údaje o státech světa
<b>Výukové metody a formy</b> Samostatná práce, problémová výuka, projekt	

<p><b>Tematický celek RVP</b> Algoritmizace a programování</p> <p><b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>• vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li> <li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li> <li>• ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul>	<p><b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• řeší problémy sestavením algoritmu</li> <li>• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</li> <li>• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</li> <li>• diskutuje různé programy pro řešení problému</li> <li>• vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</li> <li>• řeší problém jeho rozdelením na části pomocí vlastních bloků</li> <li>• hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</li> <li>• zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</li> </ul>
<p><b>Zdroje</b> učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (<a href="https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly">https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly</a>)</p>	
<p><b>Učivo</b> Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky</p>	<p><b>Odkaz na učivo ve zdrojích</b></p> <p>projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír</p>

<p>Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů  projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles</p>
<p><b>Výukové metody a formy</b> Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka</p>	

### Digitální technologie

<b>Tematický celek RVP</b> Digitální technologie	<b>Očekávané výstupy RVP</b> Žákyně/žák:	<b>Očekávané výstupy ŠVP</b> Žákyně/žák:
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>• ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> <li>• vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>• poradí si s typickými závadami a chybovými stavů počítače</li> <li>• dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí</li> <li>• vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením</li> <li>• diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich</li> <li>• na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat</li> <li>• popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní</li> <li>• na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové sítě</li> <li>• vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu</li> <li>• diskutuje o cílech a metodách hackerů</li> <li>• vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat</li> <li>• diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</li> </ul>

## Zdroje

### Učivo

#### Hardware a software

- Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí
- Operační systémy: funkce, typy, typické využití
- Komprese a formáty souborů
- Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)

#### Sítě

- Typy, služby a význam počítačových sítí
- Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa
- Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud
- Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL
- Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)

#### Bezpečnost

- Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy
- Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivirus, firewall, zálohování a archivace dat

#### Digitální identita

- Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat
- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

### Odkaz na učivo ve zdrojích

(tradiční téma – hardware a software)

(tradiční téma – počítačové sítě)

(tradiční téma – bezpečnost)

(téma – digitální identita)

### Výukové metody a formy

Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

## Závěrečné projekty

### **Výukové metody a formy**

Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

### **Popis**

Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

## 5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT

### VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

#### ČLOVĚK A SVĚT

## 5.4.1.

### ČLOVĚK A SVĚT

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

##### Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět **Člověk a svět** je vyučován v 1. - 5. ročníku v této časové dotaci:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	3 1. pololetí 2 + 1 2. pololetí 1 + 2	2 přírodovědné učivo + 2 vlastivědné učivo

Pro předmět **Člověk a svět** je charakteristické prolínání s učivem ostatních předmětů. To dává možnost pro spojení učiva se životem dětí a vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí.

Předmět Člověk a svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidí, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

V počátku uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života, pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti v přírodě a společnosti. Na tomto základě si vytvářejí základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmírkách života.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů. Pěstuje u nich základy uvědomování si vlastní individuality, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

#### **Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:**

1. tematický okruh **Místo, kde žijeme** – žáci se učí poznávat nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi a k zemím Evropské unie. Důraz je také kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

2. tematický okruh **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Celý tematický okruh směruje k prvořadým poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

3. tematický okruh **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Proto je důležité, aby žáci samostatně vyhledávali, získávali a zkoumali informace z dostupných zdrojů od členů rodiny, od lidí v nejbližším okolí a aby mohli navštěvovat společně památky, muzea, archivy, knihovny a jiné kulturní stánky. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

4. tematický okruh **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

5. tematický okruh **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných situací, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Výuka bude realizována jako jeden předmět - v 1. - 3. ročníku bude k očekávaným výstupům pro 1. období přiřazováno vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů.

Ve 4. a 5. ročníku budou tematické okruhy 1, 2 a 3 využity pro vlastivědné učivo a tematické okruhy 4 a 5 pro přírodovědné učivo.

### Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulky učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách. Podle možností je využívána počítačová učebna (učebna informatiky a výuku vhodně doplňují videozáznamy, filmy, besedy, vycházky a výlety do okolí ZŠ, do okolí města. Jsou pořádány exkurze do botanických a zoologických zahrad, muzeí, archivů.

**Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:**

Na úrovni předmětu Člověk a svět jsou pro utváření a rozvoji klíčových kompetencí využívány tyto postupy:

<b>Kompetence k učení</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu</li><li>• vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by mohli v budoucnu uspět</li><li>• vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi</li><li>• umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li><li>• pomáhá žákům řešit a třídit informace podle zadaných nebo zvolených kritérií</li><li>• učí je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací</li><li>• motivuje žáky k celoživotnímu učení</li></ul>
<b>Kompetence k řešení problémů</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• vede žáky k porovnávání vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností</li><li>• upevňuje u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých</li><li>• umožňuje žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost</li><li>• pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům</li><li>• učí je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a pod., využívat různé informační zdroje</li></ul>
<b>Kompetence komunikativní</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• pomáhá žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech</li><li>• umožňuje žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost</li><li>• vede je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií</li><li>• nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů</li><li>• vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích</li> <li>• podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání se a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci</li> </ul>
<b>Kompetence sociální a personální</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podporujeme práci žáků ve skupinách</li> <li>• navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti</li> <li>• učí je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat</li> <li>• motivuje žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazu a jejich předcházení</li> <li>• vede žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech</li> <li>• vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel soužití</li> </ul>
<b>Kompetence občanské</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• učí žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům</li> <li>• motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody</li> <li>• vede žáky k respektování pravidel</li> <li>• učí žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu</li> </ul>
<b>Kompetence pracovní</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti</li> <li>• nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi</li> <li>• učí je používat různé materiály, nástroje a vybavení</li> </ul>
<b>Kompetence digitální</b>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování</li> <li>• vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>• vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací</li><li>• vede žáky ke zdravému užívání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek</li><li>• motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací</li><li>• dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií</li></ul>
--	--

ČLOVĚK A SVĚT - 1. TŘÍDA			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	VÝSTUPY Z POHLEDU ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<b>Místo, kde žijeme</b> <b>ČJS-3-1-02 - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>učí se orientovat v místě svého bydliště</li> <li>orientuje se v nejbližším okolí školy a zvládne bezpečně cestu do školy a zpět</li> </ul>	domov <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; prostředí domova, orientace v místě bydliště</li> <li>škola</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy</li> </ul>	OSV <ul style="list-style-type: none"> <li>rozvoj schopností poznávání</li> <li>- respektuje životní role</li> <li>- seznamuje se s dovedností pro učení</li> <li>poznávání lidí - komunikuje s ostatními</li> </ul>
<b>Lidé kolem nás</b> <b>ČJS-3-2-01 - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině</li> </ul>	rodina <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy soužití lidí</li> <li>&gt; komunikace, mezilidské vztahy</li> <li>&gt; pravidla slušného chování</li> </ul>	VDM <ul style="list-style-type: none"> <li>občanská společnost a škola</li> <li>- škola jako model otevřeného partnerství</li> <li>- demokratické vztahy ve škole</li> <li>občan, občanská společnost</li> <li>- snaží se přijímat odpovědnost za svoje postoje a činy</li> </ul>
<b>Lidé a čas</b> <b>ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, soužití, zvycích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; režim dne, předměty denní potřeby, kalendáře, roční období</li> <li>&gt; zná dny v týdnu a měsíce orientace v čase a časový řád, určování času (celá hodina a půlhodina)</li> <li>&gt; Vánoce, zvyky a tradice</li> </ul>	MKV <ul style="list-style-type: none"> <li>lidské vztahy</li> <li>- snaží se o spolupráci s ostatními žáky ve třídě</li> <li>- poznává odlišnosti lidí a jejich vzájemnou rovnost</li> </ul>
<b>Rozmanitost přírody</b> <b>ČJS-3-4-01 - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</b> <b>ČJS-3-4-02 - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>učí se pozorovat a popisovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</li> <li>učí se třídit rostliny podle určitých znaků (listnaté a jehličnaté stromy)</li> </ul>	životní podmínky <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; co potřebují k životu rostliny, zvířata, člověk</li> <li>&gt; živočichové, rostliny, lidská činnost, &gt;</li> <li>počasí (charakteristika počasí v jednotlivých ročních obdobích)</li> <li>ochrana přírody</li> <li>&gt; listnaté a jehličnaté stromy</li> <li>&gt; ovoce, zelenina</li> <li>&gt; živočichové - domácí, hospodářská, volně žijící</li> </ul>	

<p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <p><b>ČJS-3-5-01</b> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</p> <p><b>ČJS-3-5-03</b> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné</p> <p><b>ČJS-3-5-04</b> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ upevňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky</li> <li>▪ určí základní části lidského těla</li> <li>▪ seznamuje se s projevy běžných nemocí</li> <li>▪ péče o zdraví, zdravá výživa</li>   <li>▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</li> <li>▪ v případě potřeby přivolá pomoc dospělé osoby</li> </ul>	<p>zdravá výživa</p> <p>&gt; hygiena, denní režim</p> <p>&gt; pohybový režim</p> <p>&gt; lidské tělo – stavba těla, základní části</p> <p>&gt; osobní hygiena, zdravé zuby</p> <p>&gt; chování při setkání s neznámými lidmi</p>	
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT - 2. TŘÍDA			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	VÝSTUPY Z POHLEDU ŽÁKA	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA
<b>Místo, kde žijeme</b> <b>ČJS-3-1-01 - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí školy</li> <li>▪ přiměřené svému věku se chová na ulici, hřišti, v parku, dopravních prostředcích</li> <li>▪ popisuje základní činnosti ve škole</li> <li>▪ vytváří si svůj nevhodnější způsob práce a odpočinku, snaží se dodržovat základní režimové návyky v průběhu dne a týdne</li> </ul>	<b>domov</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; orientace v místě bydliště</li> <li>&gt; obec (město)</li> </ul> <b>škola</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; prostředí školy, činnosti ve škole</li> <li>&gt; moje škola a třída</li> <li>&gt; bezpečné chování v různých prostředích</li> <li>&gt; činnosti ve škole, riziková místa a situace</li> <li>&gt; bezpečná cesta ze školy a do školy, okolí školy</li> <li>&gt; dopravní situace - autobusové spojení do okolních obcí)</li> </ul>	<b>OSV</b> poznávání lidí - učí se hledat pozitiva na ostatních lidech, výhod v jejich odlišnostech  <b>kooperace a kompetice</b> - zastává různé role při skupinové práci - cvičí se v dovednostech pro etické zvládání soutěže a konkurence  <b>MKV</b> Kulturní diferenciace - respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuálních zvláštností
<b>Lidé kolem nás</b> <b>ČJS-3-2-01 - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</b>  <b>ČJS-3-2-02 - odvodí význam a potřebou různých povolání a pracovních činností</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ pojmenovává základní povinnosti a úkoly členů rodiny</li> <li>▪ v různých situacích uplatňuje základní pravidla slušného chování ve škole i mimo školu</li> <li>▪ chápe nevhodnost neslušných hrubých a urážlivých výroků a nepoužívá je v rozhovoru</li> <li>▪ dokáže upozornit na nevhodné chování</li> <li>▪ přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám a vlastnímu i společnému majetku</li> </ul>	<b>rodina</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; život a funkce rodiny</li> <li>&gt; zaměstnání</li> <li>&gt; povolání členů rodiny</li> </ul> <b>soužití lidí</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; komunikace</li> <li>&gt; soužití lidí různých národností</li> <li>&gt; právo a spravedlnost</li> <li>&gt; práva a povinnosti žáka školy</li> </ul>	<b>EVMV</b> ekosystémy - poznává různá životní prostředí
<b>Lidé a čas</b> <b>ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</b>  <b>ČJS-3-3-03 - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ určuje čas podle hodin a kalendáře</li> <li>▪ dodržuje pravidelné denní činnosti</li> <li>▪ orientace v čase a časový řád (roční doby, měsíce, dny, měření času, datum, hodina)</li> <li>▪ orientuje se v čase, rozumná rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti, budoucnosti</li> <li>▪ tradice a zvyky</li> </ul>	<b>orientace v čase a časový řád</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; určování času, kalendář</li> <li>&gt; denní režim</li> <li>&gt; pravidelné opakování některých činností</li> <li>&gt; roční doby, měsíce, dny, měření času, datum, hodina</li> <li>&gt; proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích</li> <li>&gt; zvyky a tradice</li> </ul>	

<p><b>Rozmanitosti přírody</b>  <b>ČJS-3-4-01- pozoruje, popíše a porovná změny v přírodě v průběhu ročních období</b></p> <p><b>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ popisuje změny přírody v jednotlivých ročních obdobích, chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí</li> <li>▪ pozná a popíše neznámější rostliny a živočichy vyskytující se v okolí svého bydliště</li> </ul>	<p><b>rostliny a živočichové</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; znaky života</li> <li>&gt; průběh a způsob života</li> <li>&gt; způsob života a výživa</li> <li>&gt; stavba těla u některých nejznámějších druhů</li> <li>&gt; význam v přírodě a pro člověka</li> <li>&gt; životní potřeby a projevy</li> <li>&gt; rostliny a živočichové a jejich životní prostředí</li> </ul>
<p><b>Člověk a jeho zdraví</b>  <b>ČJS-3-5-01 - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</b></p> <p><b>ČJS-3-5-02 - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</b></p> <p><b>ČJS-3-5-04 - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ určí základní části lidského těla</li> <li>▪ orientuje se v etapách průběhu lidského života a v lidských potřebách a životních projevech</li> <li>▪ uplatňuje návyky osobní hygieny</li> <li>▪ učí se respektovat své tělo – vhodně odpočívat, pít, jíst</li> <li>▪ seznámuje se s projevy běžných nemocí</li> <li>▪ přiměřeně se chová při stolování</li> <li>▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí</li> <li>▪ v případě potřeby přivolá pomoc (dospělou osobu)</li> </ul>	<p><b>lidské tělo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; stavba lidského těla</li> <li>&gt; základní funkce a potřeby</li> <li>&gt; životní potřeby člověka</li> </ul> <p><b>péče o zdraví zdravá výživa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; denní režim, pitný režim</li> <li>&gt; zdravá strava, zdravé zuby, správná výživa</li> <li>&gt; nemoc, drobné úrazy a poranění</li> <li>&gt; první pomoc, osobní bezpečí osobní bezpečí</li> <li>&gt; vhodná místa pro hru</li> <li>&gt; bezpečné chování v silničním provozu (v roli chodce)</li> <li>&gt; mimořádné události v případě ohrožení</li> <li>&gt; krizové situace</li> <li>&gt; postup v případě ohrožení</li> </ul>

### ČLOVĚK A SVĚT - 3. TŘÍDA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	VÝSTUPY Z POHLEDU ŽÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<b>Místo, kde žijeme</b> <b>ČJS-3-1-01 - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</b> <b>ČJS-3-1-02 - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce</li> <li>▪ orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektů</li> <li>▪ zhodnotí význam některých míst v obci, projevuje úctu a ohleduplnost k památným místem v obci</li> <li>▪ rozdělí světové strany na mapě a chápe význam barev na mapě</li> <li>▪ vyhledává a určuje na mapě dominanty města, místní krajiny</li> </ul>	<b>město místní krajina</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; části města</li> <li>&gt; poloha v krajině</li> <li>&gt; minulost a současnost města</li> <li>&gt; pověsti a báje vztahující se k našemu městu</li> <li>&gt; rozdíl mezi městem a vesnicí, životní prostředí</li> <li><b>okolní krajina (místní oblast, region)</b></li> <li>&gt; vodstvo v místní krajině</li> <li>&gt; působení lidí na krajinu a životní prostředí</li> <li>&gt; světové strany, směrová růžice</li> <li><b>mapy obecně zeměpisné a tematické</b></li> <li>&gt; orientace v krajině, určování světových stran podle přírodních úkazů i pomocí kompasu</li> <li>&gt; zeměpisná poloha ČR, státní symboly naší vlasti - seznámení</li> </ul>	<b>OSV</b> mezilidské vztahy - rozvíjí spolupráci ve skupině rozvoj schopností poznávání - cvičí pozornost a soustředění - osvojuje si dovednosti pro učení  <b>VDO</b> občanská společnost a škola - zapojuje se do školní/třídní samosprávy - řídí se podle daných pravidel, objasňuje důležitost pravidel a norem ve škole  - práva a povinnosti žáků zakotvené ve školním řádu  <b>MV</b> práce v realizačním týmu - posoudí svoji úlohu v pracovním kolektivu - žáci se učí komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
<b>Lidé kolem nás</b> <b>ČJS-3-2-01 - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</b> <b>ČJS - 3-2-02 - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozlišuje i širší příbuzenské vztahy</li> <li>▪ uplatňuje zásady slušného chování ve škole i mimo školu</li> <li>▪ rozlišuje různá povolání (především u lidí ve svém okolí), uvědomuje si jejich význam</li> <li>▪ zhodnotí dobrou a špatnou práci, odsuzuje ničení výsledků práce</li> <li>▪ přiměřeně komunikuje - odpovídá na otázky, ptá se na vše, co jej zajímá</li> <li>▪ řeší problémy nenásilným způsobem</li> <li>▪ respektuje právo druhých na soukromí</li> </ul>	<b>rodina</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; příbuzenské a mezigenerační vztahy</li> <li>&gt; práce fyzická a duševní</li> <li><b>soužití lidí</b></li> <li>&gt; mezilidské vztahy, komunikace</li> <li>&gt; obchod, firmy, zájmové spolky</li> <li><b>chování lidí</b></li> <li>&gt; vlastnosti lidí</li> <li>&gt; pravidla slušného chování</li> <li>&gt; rizikové chování, předcházení konfliktů</li> </ul>	
<b>Lidé a čas</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ používá kalendář, sleduje data významných výročí (rodinných i státních)</li> </ul>	<b>orientace v čase a časový řád</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; určování času</li> </ul>	

<p><b>ČJS-3-3-01</b> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p><b>ČJS-3-3-02</b> - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu</p> <p><b>ČJS-3-3-03</b> - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zajímavá a památná místa v regionu (Chodsko)</li> <li>▪ pověsti a báje vztahující se k našemu městu</li> <li>▪ významní rodáci našeho města a regionu</li> <li>▪ regionální památky, báje, mýty, pověsti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; kalendáře, letopočet</li> <li>regionální památky</li> <li>&gt; péče o památky</li> <li>&gt; lidé a obory zkoumající minulost</li> </ul> <p><b>báje, mýty a pověsti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; současnost a minulost v našem životě</li> <li>&gt; průběh lidského života</li> </ul>	
<p><b>Rozmanitost přírody</b></p> <p><b>ČJS-3-4-01</b> - pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p><b>ČJS-3-4-02</b> - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p><b>ČJS-3-4-03</b> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých láttek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ popíše vlastnosti některých láttek a jejich změn na základě jejich pozorování</li> <li>▪ provádí elementární pokusy s různými látkami za použití jednoduchých pomůcek – dodržuje pravidla bezpečnosti</li> <li>▪ popíše význam vody, vzduchu, půdy pro člověka – ukáže na příkladech</li> <li>▪ rozeznává rostliny a živočichy podle příslušnosti do určitých skupin</li> <li>▪ popíše základní rozdíly mezi těmito skupinami (dřeviny, bylinky, savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz)</li> <li>▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy</li> </ul>	<p><b>příkladech látky a jejich vlastnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; třídění láttek</li> <li>&gt; změny láttek a skupenství</li> <li>&gt; vlastnosti láttek voda a vzduch</li> </ul> <p><b>voda a vzduch</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; výskyt, vlastnosti a formy vody</li> <li>&gt; koloběh vody v přírodě</li> <li>&gt; proudění vzduchu, význam pro život</li> <li>&gt; nerosty</li> </ul> <p><b>horniny a půda</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; hospodářsky významné horniny a nerosty</li> <li>&gt; vznik půdy a její význam</li> </ul> <p><b>vesmír a Země</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; střídání dne a noci</li> <li>&gt; střídání ročních období</li> <li>rostliny a živočichové</li> <li>&gt; znaky života, životní potřeby</li> <li>&gt; stavba těla u nejznámějších druhů</li> <li>&gt; význam pro přírodu a pro člověka</li> </ul> <p><b>životní podmínky</b></p>	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi</li> <li>ochrana přírody</li> <li>&gt; ochrana a tvorby životního prostředí,</li> <li>&gt; likvidace a třídění odpadů</li> </ul>	
<b>Člověk a jeho zdraví</b> <b>ČJS-3-5-01</b> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ určuje nejdůležitější orgánové soustavy člověka a orientuje se v jejich funkcích</li> <li>▪ popíše rozdíly mezi mužem a ženou, rozdíly během vývoje jedince</li> <li>▪ orientuje se ve zdravé výživě – popíše zdravý jídelníček</li> <li>▪ seznamuje se s různými druhy škodlivých a návykových látek</li> </ul>	<b>lidské tělo</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; životní potřeby člověka</li> <li>&gt; stavba těla, základní funkce a projevy</li> <li>&gt; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou</li> <li>&gt; růst a vývoj jedince</li> <li>&gt; orgánové soustavy</li> <li>&gt; zdravé zuby</li> <li>péče o zdraví</li> <li>&gt; zdravá výživa</li> <li>&gt; zdravý životní styl návykové látky a zdraví</li> <li>&gt; odmítání návykových látek</li> </ul> <b>osobní bezpečí</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; bezpečné chování v silničním provozu</li> <li>&gt; ohrožení - přivolání pomoci v případě ohrožení</li> <li>&gt; čísla tísňového chování</li> <li>&gt; správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události v případě ohrožení</li> <li>&gt; krizové situace</li> <li>&gt; postup v případě ohrožení</li> <li>&gt; integrovaný záchranný systém</li> </ul>	
<b>ČJS-3-5-02</b> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
<b>ČJS-3-5-03</b> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			
<b>ČJS-3-5-04</b> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

ČLOVĚK A SVĚT - 4. TŘÍDA			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	VÝSTUPY Z POHLEDU ZÁKA	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><b>Místo, kde žijeme (vlastivědné učivo):</b>  <b>CJS-5-1-01 - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</b></p> <p><b>CJS-5-1-02 - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</b></p> <p><b>CJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmírkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</b></p> <p><b>CJS-5-1-04 - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</b></p> <p><b>CJS-5-1-05 - porovná způsob života a přírodu naší vlasti i v jiných zemích</b></p> <p><b>CJS-5-1-06 - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní a správní celek</li> <li>vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům ČR</li> <li>s pomocí map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky, významné zemědělské, průmyslové a chráněné oblasti místní krajiny a místní oblasti</li> <li>na základě znalostí charakteru místního regionu uvede významné atraktivity cestovního ruchu a střediska rekreace v regionu</li> <li>uveďe některé významné podniky a služby v regionu</li> <li>popíše hlavní atraktivity cestovního ruchu v jednotlivých regionech</li> <li>charakterizuje stav životního prostředí v regionu</li> <li>uveďe významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa</li> <li>vysvětlí význam regionálních tradic a symbolů</li> <li>pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám</li> <li>orientuje se v mapě ČR</li> <li>rozlišuje pojmy vlast a cizina</li> <li>správně popíše státní symboly ČR</li> </ul>	<p><b>obec, místní krajina</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; její části</li> <li>&gt; poloha v krajině</li> <li>&gt; minulost a současnost města, význačné budovy</li> <li>&gt; dopravní síť</li> </ul> <p><b>okolní krajina (místní oblast, region)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; zemský povrch a jeho tvary</li> <li>&gt; vodstvo na pevnině</li> <li>&gt; rozšíření půd, rostlinstva a živočichů</li> <li>&gt; vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí</li> </ul> <p><b>regiony ČR</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; vybrané oblasti ČR, Plzeňský kraj</li> <li>&gt; typické prvky jednotlivých krajů ČR</li> <li>&gt; surovinové zdroje</li> <li>&gt; výroba, služby a obchod</li> <li>mapy obecně zeměpisné a tematické</li> <li>&gt; obsah, grafika, vysvětlivky naše vlast</li> <li>&gt; orientační body</li> <li>&gt; světové strany</li> </ul> <p><b>naše vlast</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; domov, krajina, národ</li> <li>&gt; základy státního zřízení a politického systému ČR</li> <li>&gt; státní správa a samospráva</li> <li>&gt; státní symboly</li> </ul>	<p>OSV - sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznává své kořeny, buduje si svou národní identitu</li> <li>- rozvíjí své sebevědomí</li> </ul> <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>občan, občanská společnost a stát</li> <li>- projevuje úctu k vlasti a k zákonům</li> <li>- chápe pojem demokracie v EGS</li> </ul> <p>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam ústavy ČR jako základního zákona země</li> <li>- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů</li> </ul> <p>EVMV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>ekosystémy</li> <li>- rozlišuje základní ekosystémy, pozoruje je a popisuje základní podmínky života</li> <li>základní podmínky života</li> <li>- pozorování vyvozuje důležité podmínky pro život, respektuje je a napomáhá jejich ochraně</li> <li>vztah člověka k prostředí</li> <li>- vnímá důležitost vody, čistoty ovzduší a význam půdy pro člověka</li> </ul>

<p><b>Lidé kolem nás</b> (vlastivědné učivo) :</p> <p><b>ČJS-5-2-01- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</b></p> <p><b>ČJS-5-2-02 - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</b></p> <p><b>ČJS-5-2-03 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ dodržuje pravidla pro soužití ve škole, ve třídě</li> <li>▪ je ochoten pomáhat znevýhodněným a slabším lidem</li> <li>▪ rozpoznává netolerovatelné chování a upozorní na něj</li> <li>▪ respektuje právo na soukromí a na soukromé vlastnictví</li> <li>▪ používá peníze</li> <li>▪ popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR</li> <li>▪ rozlišuje kulturní a etnické odlišnosti soužití lidí</li> </ul>	<p><b>soužití lidí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie</li> <li>&gt; pomoc nemocným, sociálně slabým chování lidí</li> <li>&gt; vlastnosti lidí</li> <li>&gt; pravidla slušného chování</li> <li>&gt; ohleduplnost, etické zásady</li> <li>&gt; předcházení konfliktům vlastnictví</li> <li>&gt; soukromé, veřejné, osobní, společné,</li> <li>&gt; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti právo a spravedlnost</li> <li>&gt; základní mezilidská práva a práva dítěte</li> <li>&gt; práva a povinnosti žáků školy</li> </ul>	<p><b>lidské aktivity a problémy životního prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí v obci a jejím okolí</li> <li>- seznamuje se s největšími problémy zatěžujícími životní prostředí a posuzuje možnosti jejich řešení</li> <li>- učí se třídit odpad a orientuje se ve způsobech hospodaření s odpady</li> </ul> <p><b>MKV</b></p> <p><b>mezilidské vztahy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe právo všech lidí žít a společně se podílet na spolupráci</li> <li>- udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi</li> </ul>
<p><b>Lidé a čas</b> (vlastivědné učivo):</p> <p><b>ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</b></p> <p><b>ČJS-5-3-02 - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</b></p> <p><b>ČJS-5-3-03 - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ popíše rozdíl mezi pověstmi a historickou skutečností</li> <li>▪ popíše způsob života lidí na českém území od pravěku po dobu habsburské monarchie</li> <li>▪ začlení správně časově a místně nejvýznamnější osobnosti a události</li> <li>▪ orientace v čase a časový řád, časová osa, století, tisíciletí</li> </ul>	<p><b>orientace v čase a časový řád</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; dějiny jako časový sled událostí</li> <li>&gt; kalendáře, letopočet</li> <li>&gt; generace</li> </ul> <p><b>současnost a minulost v našem životě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; proměny způsobu života</li> <li>&gt; státní svátky a významné dny regionální památky</li> <li>&gt; péče o památky</li> <li>&gt; lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti</li> <li>&gt; minulost kraje a předků</li> <li>&gt; domov, vlast, rodný kraj</li> </ul>	<p><b>MV</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času</li> <li>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</li> <li>- hledá rozdíly mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením</li> </ul>
<p><b>Rozmanitost přírody</b> (přírodovědné učivo):</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozeznává vybrané jedovaté a jedlé druhy hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté</li> </ul>	<p><b>látky a jejich vlastnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; třídění látek</li> </ul>	

<p><b>ČJS-5-4-01</b> - objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p><b>ČJS-5-4-03</b> - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p><b>ČJS-5-4-04</b> - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché kliče a atlasy</p> <p><b>ČJS-5-4-06</b> - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>stromy, jedovaté rostliny, léčivky, běžné plevele; nejznámější druhy živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ cíleně pozoruje přírodniny, přírodní jevy a pořídí zápis</li> <li>▪ rozlišuje základní orgány rostlin, jejich funkce</li> <li>▪ rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, pole, louka, zahrada) a uvede jejich charakteristiku (žijící organismy, vztahy mezi nimi)</li> <li>▪ vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody (získávání potravy, úkryty)</li> <li>▪ popíše některé základní práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví</li> <li>▪ změří hmotnost tělesa, změří teplotu, čas</li> <li>▪ využívá v praxi kompas a magnety</li> <li>▪ orientuje se v základních nerostech a horninách, vysvětlí vznik půdy</li> <li>▪ popíše změny v přírodě během dne a během roku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch</li> <li>&gt; výskyt, vlastnosti a formy vody</li> <li>&gt; koloběh vody v přírodě</li> <li>&gt; proudění vzduchu, význam vzduchu pro život nerosty a horniny, půda</li> <li>&gt; některé hospodářsky významné horniny a nerosty</li> <li>&gt; zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby a živočichové</li> <li>&gt; znaky života</li> <li>&gt; životní potřeby a projevy</li> <li>&gt; průběh a způsob života</li> <li>&gt; výživa</li> <li>&gt; stavba těla u některých nejznámějších druhů</li> <li>&gt; význam v přírodě a pro člověka</li> <li>&gt; životní podmínky</li> <li>&gt; rozmanitost podmínek života na Zemi</li> <li>&gt; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi rovnováha v přírodě</li> <li>&gt; podnebí a počasí</li> <li>&gt; chování k přírodě a ochrana přírody</li> <li>&gt; odpovědnost lidí</li> <li>&gt; ochrana a tvorba životního prostředí</li> <li>&gt; ochrana rostlin a živočichů</li> <li>&gt; likvidace odpadů</li> <li>&gt; živelné pohromy a ekologické katastrofy</li> </ul>	
---	--	--	--

<p><b>Člověk a jeho zdraví</b> (přírodonědělné učivo):</p> <p><b>CJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</b></p> <p><b>CJS-5-5-04 - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad, některých zdravotně preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života</li> <li>▪ rozpoznává možné nebezpečí ohrožující zdraví</li> <li>▪ zná své právo na bezpečí</li> <li>▪ chová se obezřetně a tak, aby předcházel nebezpečným situacím</li> <li>▪ chová se bezpečně v silničním provozu jako chodec a cyklista</li> </ul>	<p>péče o zdraví</p> <p>&gt; hygiena, denní režim</p> <p>&gt;správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy</p> <p>&gt; pitný režim</p> <p>&gt;nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)</p> <p>osobní bezpečí, krizové situace</p> <p>&gt;bezpečné chování v rizikovém prostředí</p> <p>&gt;bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (BESIP - návštěva dopravního hřiště)</p> <p>&gt;krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)</p> <p>&gt; brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>&gt; služby odborné pomoci</p> <p>přivolání pomoci v případě ohrožení</p> <p>&gt; čísla tísňového chování</p> <p>&gt; správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>mimořádné události v případě ohrožení</p> <p>&gt; krizové situace</p> <p>&gt;postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)</p> <p>&gt;požáry (příčiny, prevence vzniku, ochrana člověka, evakuace)</p> <p>&gt;integrovaný záchranný systém</p>	
---	---	---	--

ČLOVĚK A SVĚT - 5. TŘÍDA			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	VÝSTUPY Z POHLEDU ŽÁKA	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA
<b>Místo, kde žijeme</b> <b>(vlastivědné učivo):</b> <b>ČJS-5-1-03 - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmírkách a sídlištích lidí na mapách Evropy</b>  <b>ČJS-5-1-04 - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</b>  <b>ČJS-5-1-05 - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>popíše polohu České republiky v Evropě</li> <li>orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy</li> <li>určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky</li> <li>popíše polohu sousedních států České republiky, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou</li> <li>vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky</li> <li>vyjmenuje a vyhledá na mapách evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu</li> <li>vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi</li> </ul>	Evropa a svět > kontinenty > evropské státy, EU > cestování mapy obecně zeměpisné a tematické > obsah, grafika, vysvětlivky	OSV rozvoj schopností poznávání - cvičí pozornost a soustředění seberegulace a sebeorganizace - zvládá projevy svých individuálních povahových vlastností, učí se argumentovat, přiměřeně se prosazovat i přistoupit na argumenty jiných  VDO - práva a povinnosti dítěte formy participace občanů v politickém životě - porovnává a rozliší systémy demokratické a totalitní Evropa a svět nás zajímá - popíše rodinné příběhy a osobní zážitky z cestování
<b>Lidé kolem nás</b> <b>(vlastivědné učivo):</b> <b>ČJS-5-2-03 - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>chápe hodnotu peněz</li> <li>jednoduše popíše/vysvětlí příčiny a důsledky některých největších problémů životního prostředí, vyhledává potřebné informace</li> </ul>	vlastnictví > soukromé, veřejné, osobní, společné > hmotný a nehmotný majetek > hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení > banka jako správce peněz, úspory, půjčky > právo a spravedlnost > základní mezilidská práva a práva dítěte > práva a povinnosti žáků školy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích - zvyky a tradice národů Evropy  EVMV vztah člověka k prostředí - aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí v obci a jejím okolí
<b>Lidé a čas</b> <b>(vlastivědné učivo):</b> <b>ČJS-5-3-01 - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</b>  <b>ČJS-5-3-02 - využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí, galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</li> <li>využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí, galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní</li> </ul>	orientace v čase a časový řád > čas jako fyzikální veličina > dějiny jako časový sled událostí > kalendáře, letopočet > generace	- seznamuje se s největšími problémy zatěžujícími životní prostředí a posuzuje možnosti jejich řešení

<p><b>ČJS-5-3-02 - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</b></p> <p><b>ČJS-5-3-03-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</b></p>	<p>základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</li> <li>▪ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</li> <li>▪ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</li> </ul>	<p>současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; proměny způsobu života</li> <li>&gt; státní svátky a významné dny</li> <li>regionální památky</li> <li>&gt; péče o památky</li> <li>&gt; lidé a obory zkoumající minulost</li> <li>báje, mýty, pověsti</li> <li>&gt; minulost kraje a předků</li> <li>&gt; domov, vlast, rodný kraj</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prostředí a zdraví, náš životní styl</li> <li>- rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka a jejich komplexní působení</li> </ul> <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</li> <li>- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</li> <li>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</li> <li>- rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem</li> <li>fungování a vliv médií ve společnosti</li> <li>- role médií v každodenním životě člověka</li> </ul>
<p><b>Rozmanitost přírody (přírodovědné učivo):</b></p> <p><b>ČJS-5-4-01 - objevuje a zajišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a činnosti člověka</b></p> <p><b>ČJS-5-4-02 - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období</b></p> <p><b>ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</b></p> <p><b>ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru</li> <li>▪ uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus</li> <li>▪ ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbu</li> <li>▪ aktivně se zapojuje v činnostech podporujících ochranu životního prostředí</li> <li>▪ na konkrétních živelních pohromách (globálních problémech) popíše negativní vliv člověka na přírodu</li> </ul>	<p>člověk v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; živá a neživá příroda</li> <li>&gt; voda, vzduch, světlo a teplo, půda</li> <li>&gt; fotosyntéza</li> <li>&gt; horniny a nerosty</li> <li>&gt; energetické suroviny</li> </ul> <p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; živá a neživá příroda</li> <li>&gt; Sluneční soustava</li> <li>&gt; den a noc</li> <li>&gt; roční období životní podmínky</li> <li>&gt; podnebí a počasí</li> <li>&gt; podnebné pásy</li> </ul> <p>rostliny, houby a živočichové</p>	

<p><b>aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</b></p> <p><b>ČJS-5-4-06 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</b></p>	<p>&gt;přizpůsobení živých organismů prostředí, ve kterém žijí</p> <p>&gt;zástupci rostlin a živočichů v jednotlivých podnebných pásech rovnováha v přírodě</p> <p>&gt;význam</p> <p>&gt;vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>&gt;základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>&gt; odpovědnost lidí</p> <p>&gt; ochrana a tvorba životního prostředí &gt; ochrana rostlin a živočichů</p> <p>&gt; likvidace odpadů</p> <p>&gt; živelné pohromy a ekologické katastrofy</p>	
<p><b>Clověk a jeho zdraví (přírodovědné učivo):</b></p> <p><b>ČJS-5-5-01 - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</b></p> <p><b>ČJS-5-5-02 - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</b></p> <p><b>ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</b></p> <p><b>ČJS-5-5-05 - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</b></p> <p><b>ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ popíše stavbu a funkce lidského těla člověka, jeho trávicí soustavy a řídících soustav</li> <li>▪ uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus</li> <li>▪ popíše základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy, uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty</li> <li>▪ popíše jednotlivé etapy lidského života</li> <li>▪ účelně si plánuje svůj čas, práci i odpočinek (za pomocí rodičů a učitele)</li> <li>▪ vyhýbá se rizikovým činnostem a vyvaruje se rizikovému chování</li> <li>▪ dokáže poskytnout první pomoc u lehčích poranění</li> <li>▪ seznamuje se s faktem, že časopisy a filmy pro dospělé ne vždy zobrazují skutečnost – záměrně je neče ani nesleduje</li> </ul> <p>lidské tělo</p> <p>&gt;vývoj člověka</p> <p>&gt; stavba těla, orgánové soustavy</p> <p>&gt; základní funkce a projevy</p> <p>&gt; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou</p> <p>&gt; základy lidské reprodukce</p> <p>&gt; vývoj jedince</p> <p>peče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>&gt; nemoc, drobné úrazy a poranění</p> <p>&gt; prevence nemocí a úrazů</p> <p>&gt; první pomoc při drobných poraněních</p> <p>&gt;přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosné krví HIV/AIDS</p> <p>&gt; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	

<p><b>podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</b></p> <p><b>ČJS-5-5-07 - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše správný postup při vyhlášení stavu hromadného ohrožení, chová se podle pokynů i při simulačních cvičeních</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; odpovědnost lidí</li> <li>&gt; ochrana a tvorba životního prostředí</li> <li>&gt; ochrana rostlin a živočichů</li> <li>&gt; likvidace odpadů</li> <li>&gt; živelné pohromy a ekologické katastrofy</li> <li>&gt; reklamní vlivy</li> <li>návykové látky a zdraví</li> <li>&gt; odmítání návykových látek</li> <li>&gt; hrací automaty a počítače</li> <li>osobní bezpečí</li> <li>&gt; bezpečné chování v rizikovém prostředí</li> <li>&gt; krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)</li> <li>&gt; brutalita a jiné formy násilí v médiích</li> <li>&gt; služby odborné pomoci</li> <li>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</li> <li>&gt; chování v situacích hromadného ohrožení</li> <li>&gt; postup v případě ohrožení</li> <li>&gt; evakuace, evakuační zavazadlo</li> <li>&gt; IZS</li> <li>&gt; aplikace Záchranka</li> </ul>	
--	--	--

## **5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

### **VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY**

**DĚJEPIS**  
**VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**

## 5.5.1.

# ČLOVĚK A SPOLEČNOST

## DĚJEPIS

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor DĚJEPIS přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepis seznamuje mladého člověka s historickým rozměrem současnosti, učí ho rozpoznávat dějinnou povahu reality, v níž žije. Odhaluje mu kořeny a také důsledky událostí, jevů, procesů, vzorců jednání, myšlenkových stereotypů či tradic, jak se projevují ve světě, v němž žije. Předmětem školního dějepisu je kultivace historického vědomí, tj. toho, jak je minulost včleněna do kulturního, sociálního i politického prostředí dneška a jak může působit v budoucnosti.

Dějepis učí předpokladům a základům vědeckého historického poznávání. Učí obecným i specifickým dovednostem potřebám k rozvinutí kompetence k učení. Nabízí mnoho možností k řešení problémů, přispívá ke kompetenci v jazykové komunikaci, stejně jako ke kompetenci v sociální a interpersonální komunikaci. Dějepis je institucionalizovanou formou vytváření, předávání a zachování historického vědomí.

Vyučovací předmět DĚJEPIS se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebnách s dataprojektorem a přístupem na internet. Jako pomůcky mohou sloužit učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy (1 ks do lavice) a prezentace připravené vyučujícím na interaktivní tabulí s možností projekce fotografií, dokumentů, video a audio ukázek. Po dokončení tematického celku probíhá procvičování a prověřování učiva. Žáci mohou samostatně zpracovávat referáty o významných osobnostech, popř. ve skupinách pracovat na prezentacích jednotlivých období.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaným na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opředeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- osvojování práce s různorodými verbálními i neverbálními texty společenského a společenskovědního charakteru, vytváření schopnosti užívat je jako zdroj informací, spojování získaných informací s vlastními životními zkušenostmi a jejich využívání při řešení reálných životních situacích.
- získávání orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- formování úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům a rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odpovídajících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

## Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitel <ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů</li> <li>- užívá správnou terminologii</li> <li>- podporuje u žáků zájem o různé soutěže</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...)</li> <li>- předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru</li> <li>- zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje diskusní kroužky, besedy</li> <li>- předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci</li> <li>- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků</li> </ul>
Kompetence sociální personální	<p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá</li> <li>- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví</li> <li>- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku</li> <li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce</li> <li>- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;</li> <li>- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;</li> <li>- vede žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny;</li> <li>- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí</li> </ul>

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
9-1-01 - žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků 9-1-02 - vyjmenuje, kde může získat informace o minulosti, zná instituce, kde se tyto zdroje shromažďují 9-1-03 - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny (hmotné a písemné)		
9-2-01 - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, popíše jejich kulturu 9-2-02 - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů	Počátky lidské společnosti - pravěk - člověk a společnost v pravěku - doba kamenná - doba kovů		
9-3-01 - vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší civilizace - starověk - nejstarší starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt charakteristické rysy oblasti, náboženské představy - počátek kultury a písma		Z - orientace na mapě
9-3-03 - charakterizuje přínos antické civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvede osobnosti řecké vědy a kultury 9-3-02 - vyjmenuje některé nejznámější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověk - Řecko - nejvýznamnější městské státy - přínos antické kultury a vzdělanosti	VDO – Principy demokracie jako formy vlády - demokracie, tyranie	Vv - řecké umění (architektura - sloupy) Čj - literatura - řecké báje, eposy
- objasní význam křesťanství - vysvětlí podstatu antické demokracie 9-3-04 - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověk - Řím - království, republika, císařství - počátky křesťanství		Vv - římské umění Čj - římské báje, mluvní cvičení, řečnické Řecký den



ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>9-4-01 - popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>9-4-02 - charakterizuje vývoj Velkomoravské říše a českého státu a vysvětlí jejich postavení v evropských souvislostech</p> <p>9-4-03 - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p> <p>9-5-02 - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>Křesťanství a středověká Evropa - formování prvních státních celků v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Velká Morava a počátky českého státu</li> <li>- křížové výpravy, husitství</li> <li>- románská a gotická kultura</li> </ul>	MKV – kulturní diferenciace	<p>Vv - románský sloh (architektura, památky)</p> <p>Čj - první písemná památka na našem území, kroniky, pověsti</p> <p>VkO - národ, vlast, patroni naší země</p>
9-4-04 - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst, zakládání vesnic</li> <li>- český stát za vlády Přemyslovců, Lucemburků - vybrané osobnosti</li> </ul>	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance, náboženské války	<p>Čj - kroniky, změny v českém pravopisu (J. Hus)</p> <p>Vv - gotické umění - architektura, památky</p> <p>Hv - husitské písni, chorály</p>
<p>9-5-01 - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>9-5-03 - objasní předpoklady a příčiny zámořských objevů, popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí</p>	<p>Objevy a dobývání - raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zámořské objevy</li> <li>- renesance a humanismus</li> <li>- reformace</li> </ul>	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance - náboženské války	<p>Vv - renesance (architektura, malířství, sochařství)</p> <p>Hv - renesanční hudba</p>
9-5-04 - objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy a jeho postavení v habsburské monarchii	<p>Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- české země po nástupu Habsburků</li> </ul>		<p>VkO - typy států</p> <p>Vv - barokní kultura (architektura, malířství, sochařství)</p> <p>Hv - barokní hudba</p>

**ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 8. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
9-5-05 - objasní příčiny a důsledky třicetileté války 9-5-06 - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- český stát a velmoci v 15. - 17. století (třicetiletá válka...) - barokní kultura Modernizace společnosti - osvícenství - vznik USA - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.		
9-6-02 - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě 9-6-01 - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti 9-6-03 - porovná fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 9-6-04 - vysvětlí rozdílné tempo vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období - industrializace, modernizace společnosti - revoluce 19. st. - řešení politických, sociálních a národnostních problémů, utváření novodobého českého národa - imperialismus a kolonialismus, konflikty mezi velmocemi - občanská válka v USA	ENV - průmyslová revoluce, industrializace, modernizace společnosti a dopad na ŽP	Čj - literatura - národní obrození, romanticismus Vv - klasicismus Hv - romanticismus, klasicismus Vko - politické proudy
9-7-01 - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách	Moderní doba - první světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky - vznik Československa, jeho vývoj a problémy		

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>9-7-03- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, objasní příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro Československo a svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionálního socialismu</p> <p>9-7-02 - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>9-7-05 - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>9-7-04 - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<p>Moderní doba - mezi dvěma válkami, 2. sv. válka</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech</li> <li>- totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět</li> <li>- 2. sv. válka, holocaust, situace v našich zemích, důsledky války</li> </ul>	<p>MKV – multikulturalita - postavení národnostní menšin v ČSR - rasismus, antisemitismus</p>	<p>VkO - projevy rasismu, nacismu ...</p> <p>Čj - meziválečná literatura, literatura v době ohrožení</p>
<p>- charakterizuje poválečný vývoj v Československu</p> <p>9-8-01- objasní příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>9-8-02 - vysvětlí důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>9-8-03 - posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>9-8-04 - prokáže základní orientaci v problémech současného světa, uvědomuje si existenci terorismu</p>	<p>Rozdělený a integrující se svět - Evropa a svět po roce 1945</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</li> <li>- vnitřní situace v zemích východního bloku - na vybraných příkladech srovnání se západními zeměmi</li> <li>- postavení Československa a jeho začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace</li> <li>- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské a ideologické soupeření</li> <li>- problémy současnosti</li> </ul>	<p>MV – vnímání mediálních sdělení, vliv sdělovacích prostředků</p>	<p>Čj - literatura 2.pol. 20. st.</p>

## 5.5.2.

# ČLOVĚK A SPOLEČNOST

## VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a pomáhá žákům seznámit se s obsahem role občana demokratické společnosti, a to prostřednictvím orientace v sociální realitě. Pomáhá žákům chápat svět v jeho rozmanitosti. Žáci začínají sebepoznáním v rodině, uvědomí si svá práva, hodnotu své vlastní osobnosti, odhalují organizaci státu a mezinárodních institucí.

Vyučovací předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí sounáležitost k evropskému kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k rovnosti pohlaví, k úctě a ochraně člověka, občana, ale i uměleckých a kulturních hodnot. Předmět přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech. Rozvíjí orientaci ve světě financí.

Vyučovací předmět rozvíjí schopnost kritického, analytického a dialektického myšlení, praktického využití získaných poznatků, schopnost argumentace i úspěšného vedení dialogu, diskuze. Cílem je uvědomění si vlastní identity a neopakovatelnosti a formování vědomí odpovědnosti za vlastní život.

#### Časové vymezení předmětu

6. – 8. ročník

1 vyučovací hodina týdně

#### Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, v prostoru podkroví, učebně informatiky a v případě potřeby i na veřejných místech mimo školu. Ve vyučovací hodině je využito frontální vyučování, výklad, diskuze, besedy, práce s textem, skupinové vyučování, samostatné práce, referáty, soutěže, testy, hry a projekty spojené s prezentací a obhajobou. Ve spolupráci se společností

Člověk v tísni jsou žákům promítány tematicky zaměřené dokumentární filmy spojené s následnou besedou.

## Průřezová témata

OSV ( sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)

VDO ( občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie)

EGS ( Evropa a svět, jsme Evropané)

MKV ( kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)

MDV ( tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, vliv médií na společnost)

## Výchovné a vzdělávací strategie

Občanská výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojení získaných poznatků do širších celků, k nalézání souvislostí
- hodnocení a třídění získaných poznatků, vyvozování závěrů
- tvořivému přístupu k řešení problému
- vyhledávání informací a k práci s nimi
- kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí
- jasnému a kultivovanému formování a vyjadřování myšlenek
- naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné reakci na ně
- spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání si a pomocí
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- umění hodnotit svoji práci i práci ostatních
- znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- respektování názorů ostatních
- formování volních a charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence k učení	<p><b>Učitel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, při kterých musí žáci čerpat z různých informačních zdrojů, a tak rozvíjí schopnost žáků pracovat s různými druhy informací a ty pak využít při tvorbě referátů, projektů atd.</li> <li>- podporuje u žáků zájem o objevování, hledání a používání různých informací a práci s nimi</li> <li>- zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů</li> </ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke kritickému myšlení</li> <li>- klade otevřené otázky</li> <li>- zadává téma pro skupinovou práci, vede žáky k nalezení informací jejich kritickému posouzení, zorientování se a ke schopnosti vyřešit objevené problémy</li> <li>- učí žáky ptát se po příčinách problému</li> <li>- volí rozmanité aktivity, diskuze, netradiční úkoly, aplikuje herní formy</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků</li> <li>- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu</li> <li>- podněcuje žáky k argumentaci</li> <li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky – diskuze, besedy</li> <li>- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků</li> </ul>
Kompetence sociální personální	<p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracuje s žáky ve skupinách, vede je ke spolupráci, k vytvoření jasných pravidel a jejich respektování</li> <li>- vede žáky k respektování názoru druhého a o podělení se o výsledky své práce</li> <li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, podněcuje jejich sebedůvěru</li> <li>- podněcuje žáky, aby na základě jasných kritérií sami hodnotili svoji práci</li> <li>- podporuje vytvoření příjemné atmosféry při práci a vzájemnou toleranci</li> </ul>

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- vede žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úkolů</li> <li>- podněcuje v žácích zájem o aktuální dění v zemi i ve světě v kontextu s Evropou</li> <li>- vybírá téma adekvátní věku žáků</li> <li>- učí žáky obhajovat své právo na názor, ale respektovat názory druhých</li> <li>- ukazuje žákům, kam vedlo porušování práv v minulosti, ale i v současnosti</li> <li>- ukazuje žákům rozlišné kulturní i duchovní hodnoty a tradice</li> <li>- motivuje u žáků zájem o odlišné kultury</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pomáhá žákům podle potřeby při cestě ke správnému řešení a dodává jim sebedůvěru</li> <li>- učí žáky správnému používání techniky a vybavení</li> <li>- vede žáky důslednou kontrolou a osobním příkladem k zodpovědnosti a získávání dobrých pracovních návyků</li> <li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce</li> <li>- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním včasného a důsledného plnění úkolů</li> <li>- vede žáky k využívání získaných dovedností v běžné praxi</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií</li> <li>- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě</li> <li>- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí</li> </ul>



VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><b>Žák</b></p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</p> <p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické a xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.</p> <p>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>Naše škola – života ve škole, práva a povinnosti žáků, význam žákovské samosprávy, společná pravidla a normy</p> <p>Naše obec, region, kraj – důležité instituce, památky, rodáci...</p> <p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, solidarita, pomoc lidem v nouzi</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</p>	<p>MKV – Kulturní diferenciace - respektování odlišností různých etnik</p> <p>– Etnický původ – rovnocennost etnických skupin a kultur, rasová nesnášenlivost</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání</p> <p>- sociální rozvoj – poznávání lidí</p>	
<p><b>Žák</b></p> <p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</p> <p>Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</p>	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	<p>OSV - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- psychohygiena – zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace</p>	

<p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>		
<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p>	<p>Znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány, instituce, obrana státu</p> <p>Státní symboly ČR</p> <p>Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p>	<p>VDO – Formy participace občana v pol. životě – obec, region</p>	
<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</p> <p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p> <p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr,</p>	<p>Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana</p> <p>Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech</p> <p>Poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soudy, právní norma</p>		

<p>manželství, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</p> <p>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p>	<p>Protiprávní jednání- druhy a postupy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, zákl. práva spotřebitele, styk s úřady</p>		
---	---	--	--

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</p> <p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.</p> <p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětí jejich omezení.</p> <p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.</p> <p>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volními prostředky a způsoby krytí deficitu.</p> <p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen a její změny, na příkladu ukáže tvorbu cen jakou součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</p>	<p>Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana</p> <p>Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví.</p> <p>Peníze – formy placení</p> <p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</li> <li>– rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní.</li> </ul> <p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování</p> <p>Principy tržního hospodářství – nabídka a poptávka, trh; tvorba cen, inflace, podstata fungování trhu</p>		

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Žák</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.</p> <p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU a každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EI i možných způsobů jejich uplatňování.</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.</p> <p>Objasní souvislosti globální a lokálních problémů.</p>	<p>Média a jejich vliv na každodenní život</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Globalizace – projevy, významné globální problémy</p>	<p>MV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality – Život mezi lidmi – faktický a fiktivní obsah (Český sen)</p> <p>-vliv médií na každodenní život</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání med. sdělení - rozlišování bulvárních prvků od informativních a společensky významných (aktuality)</p>	

## **5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA**

### **VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY**

**FYZIKA**

**CHEMIE**

**PŘÍRODOPIS**

**ZEMĚPIS**

## 5.6.1.

# ČLOVĚK A PŘÍRODA

## FYZIKA

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět 1 hodinu týdně v 6. ročníku a 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmu a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logické uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřítek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací</li> <li>- vyžaduje používání odborné terminologie</li> <li>- vede k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací</li> <li>- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalézání problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat</li> </ul>
Kompetence komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi</li> <li>- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě</li> </ul>
Kompetence sociální personální	a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke spolupráci při řešení problému využíváním skupinového a inkluzivního vyučování</li> <li>- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti</li> <li>- vede žáky k ochotě pomoci</li> </ul>
Kompetence občanské		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů</li> <li>- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)</li> </ul>
Kompetence pracovní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními</li> </ul>

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů</li> <li>- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat</li> <li>- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů</li> <li>- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů</li> <li>- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)</li> <li>- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání</li> </ul>
----------------------	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	<b>Látky a tělesa</b> Měřené veličiny-délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas		
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.  Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.  Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.</p> <p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlosí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.</p> <p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</p>	<p><b>Pohyb těles. Síly</b></p> <p>Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa</p> <p>Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí.</p> <p>Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p> <p>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p>		
<p>Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů.</p>	<p><b>Mechanické vlastnosti tekutin</b></p> <p>Pascalův zákon - hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>Archimédův zákon - vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	<p><b>Energie</b></p> <p>Formy energie - pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon</p> <p>Přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>		
<p>Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.</p> <p>Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>	<p><b>Zvukové děje</b></p> <p>Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlosť šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu.</p>		
<p>Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</p> <p>Rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností.</p>	<p><b>Elektromagnetické a světelné děje</b></p> <p>Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač</p> <p>Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.</p> <p>Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlosť světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění</p>		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.  Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností  Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.  Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.  Rozhodne se znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředí, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	<b>Elektromagnetické a světelné děje</b>  Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, střídavý proud, stejnosměrný elektromotor, transformátor, vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.  Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlosť světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na roviném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem		
Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu  Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.		ENV – základní podmínky života – přírodní zdroje energetické	
Žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<b>Vesmír</b>  Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze		

## 5.6.2.

# ČLOVĚK A PŘÍRODA

## CHEMIE

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie se vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučování probíhá v odborné pracovně zeměpisu fyziky a chemie. Třída je propojena s kabinetem.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi, upozorňuje na nebezpečné chemické látky a přípravky

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s demonstračními pokusy
- Práce ve skupinách je značně omezena prostorem i vybavením učebny. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny a laboratorní řád je jejím nedílným vybavením a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty:

Člověk a příroda:

zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, rozmístění rafinérií a chemického průmyslu a stav životního prostředí

přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví

fyzika – vlastnosti látek

matematika – práce s tabulkami a chemické výpočty

Předmětem prolínají průřezová téma, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince.

Kompetence k učení	Učitel: <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu a hledání souvislostí mezi jevy, jejich vysvětlení</li> <li>- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek</li> <li>- dává žákům možnost formulovat závěry na základě pozorování a pokusu</li> </ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> <li>- předkládá problémové situace související s učivem chemie</li> <li>- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení</li> <li>- možnost obhajovat svá rozhodnutí</li> <li>- vede k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení</li> <li>- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty</li> <li>- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek</li> <li>- podněcuje argumentaci žáků</li> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci navzájem komunikují</li> </ul>
Kompetence sociální personální a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat</li> <li>- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi</li> <li>- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny laboratorní řád</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí</li> <li>- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení</li> <li>- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví ostatních)</li> <li>- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi</li> </ul>

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;</li> <li>- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;</li> <li>- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;</li> <li>- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.</li> </ul>
----------------------	--

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>Aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe</p> <p>Rozlišuje směsi a chemické látky</p> <p>Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek směsí v praxi</p> <p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p> <p>Používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p> <p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p> <p>Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání</p> <p>Aplikuje poznatky a faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>Vlastnosti látek</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky</p> <p>piktogramy a jejich význam</p> <p>Zásady bezpečné práce s chemickými látkami</p> <p>Hasící přístroje</p> <p>Směsi</p> <p>různorodé a stejnorodé roztoky</p> <p>Hmotnostní zlomek</p> <p>Filtrace a usazování</p> <p>Voda</p> <p>Vzduch</p>		

<p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Stavba atomu Chemický prvek, sloučenina, molekula Periodická soustava prvků Faktory teplota katalýza Oxidy, kyseliny, hydroxidy, halogenidy sulfidy, soli kyslíkatých kyselin Kyselost a zásaditost Neutralizace</p>	
--	---	--

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Uhlovodíky - příklady významných zástupců Deriváty uhlovodíků - příklady významných zástupců Paliva ropa uhlí zemní plyn alternativní paliva		
Zhodnotí využívání prvních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Přírodní látky bílkoviny tuky sacharidy vitamíny	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Orientuje se v přípravě a využívání různých látok v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Fotosyntéza výchozí chem. látky produkty  Plasty a syntetická vlákna Hnojiva a pesticidy Konzervace potravin Recyklace surovin		

### **5.6.3.**

## **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

### **PŘÍRODOPIS**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **Obsahové, organizační a časové vymezení**

Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů (skupin organismů), jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Taxonomie je redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným fyziologickým a ekologickým informacím.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Předmět Přírodopis zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a tematický okruh Neživá příroda (vzdělávací obor Zeměpis). Dále zahrnuje tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova v RVP ZV: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Přírodopis se vyučuje od 6. ročníku do konce 9. ročníku. Týdenní hodinová dotace v 6. – 9. ročníku jsou 2 hodiny.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, nástěnné mapy), který je doplněn tematickými diskusemi, referáty žáků, příležitostnými exkurzemi a dlouhodobými projekty.

## Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

Kompetence k učení	Učitel: <ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává samostatnou práci - referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet...) a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení</li> <li>- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů</li> <li>- při hodinách Př systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků</li> <li>- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědění a poznávání</li> </ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> <li>- svými výkony v hodinách Př vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání „problému“ a jeho řešení</li> <li>- zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení</li> <li>- při řešení problému umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení</li> <li>- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi.</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech</li> <li>- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků</li> <li>- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)</li> </ul>
Kompetence sociální personální a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení)</li> <li>- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy</li> <li>- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem</li> <li>- důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude</li> </ul>

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- v rámci laboratorních cvičení učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů</li> <li>- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností</li> <li>- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích</li> <li>- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry</li> <li>- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi</li> <li>- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů</li> </ul>

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší základní projevy a podmínky života na Zem, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vznik života na Zemi, vznik a stavba Země Život na Zemi - projevy a podmínky života	ENV- základní podmínky života	Z – přírodní obraz Země Z – Země jako vesmírné těleso
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- rozmanitost přírody, vztahy mezi organismy		
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Zkoumání přírody - pozorování lupou a mikroskopem		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka	Viry Bakterie Sinice		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby		VkZ – ochrana před přenosnými chorobami
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Přehled organismů - Prvoci a bezobratlí		
Uvede příklady výskytu organismů v různém prostředí a vztahy mezi nimi Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Organismy a prostředí- Společenstvo organismů., ekosystém		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Ochrana přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému životu</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů –</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- strunatci,</li> <li>- obratlovci – mihule, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci</li> </ul>		<p>Z – rozšíření živočichů, využití světového oceánu</p>
<p>Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>Fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, producenti v přírodě</li> </ul>		
<p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>Anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších a nižších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno, výtrus)</li> </ul>		
<p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Systém rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznávání, zařazování zástupců mechovostů, kapradovostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných)</li> </ul>	ENV -- ekosystémy (herbář)	
<p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>Společenstva</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- les, vody a mokřady, louky, pastviny, pole a sídelní aglomerace</li> </ul>		

Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody		
<b>ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK</b>			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému životu</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů - Savci</p> <p>Vnitřní a vnější stavba těla savců</p> <p>Rozšíření živočichů v hlavních biomech světa</p> <p>Význam, ochrana živočichů a projevy chování živočichů</p>	ENV – ekosystémy – savci v krajinách	
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze člověka		D – vývoj člověka
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie člověka - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgánů, orgánových soustav, - vyšší nervová činnost - hygiena a duševní činnost		
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Ontogeneze člověka - rozmnožování - nitroděložní vývoj - vývin jedince		
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě Vysvětlí podstatu pohlavní a nepohlavní rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Dědičnost a proměnlivost organismů. - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Nemoci, úrazy a prevence	ENV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví	

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty a horniny - krystalografie - vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití - určování jejich vzorků		Z – těžba hornin a nerostů
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky Půdy - složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobení se prostředí		Z – sopečná činnost, zemětřesení
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištění ovzduší a klimatické změny Mimořádné události způsobené přírodními vlivy		

## 5.6.4.

### ČLOVĚK A PŘÍRODA

### ZEMĚPIS

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

##### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmu a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiélem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Součástí hodnocení je orientace žáka na mapě, práce s mapou a atlasem, práce s tabulkami a pracovními sešity, samostatné tematické domácí práce a orientace v aktuálních událostech.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika – sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států...

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

	Učitel vede žáky k:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledávání, shromažďování a porovnávání informací</li> <li>- používání odborné terminologie</li> <li>- nalézaní souvislostí mezi získanými poznatky</li> <li>- využívání vlastních zkušeností</li> </ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům</li> <li>- argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků</li> <li>- odpovídám na otevřené otázky</li> <li>- práci s chybou</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků</li> <li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat</li> </ul>
Kompetence sociální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívání skupinového vyučování</li> <li>- vytváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání</li> <li>- ochotě pomoci a pomoc požádat</li> <li>- občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje</li> <li>- tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu</li> <li>- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací</li> </ul>

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;</li><li>- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;</li><li>- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě</li></ul>
----------------------	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</li> <li>- orientuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</li> <li>- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</li> <li>- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazení a hodnocení krajiny</li> <li>- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</li> </ul>	<p>Globus a mapa  <u>Praktický zeměpis - komunikační, geografický</u></p> <p>Geografická kartografie a topografie</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</li> <li>- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozezná, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</li> <li>- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</li> <li>- porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</li> <li>- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</li> <li>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</li> </ul>	<p>Země jako vesmírné těleso</p> <p>Krajinná sféra</p> <p>Přírodní sféry na Zemi</p> <p>Přírodní oblastmi na regionální úrovni</p> <p>Přírodní oblastmi na planetární úrovni</p> <p>Krajina</p> <p>Vztah přírody a společnosti</p>	<p>ENV – ekosystémy(typy krajiny)</p>	<p>Př - vznik a vývoj Země</p> <p>Př – litosféra (stavba Země)</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohy, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států.</li> <li>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	<p>Světadíly - obecně, oceány Makroregiony – Afriky (přírodní, politická, hospodářská, demografická charakteristika)</p>	<p>VMEGS – Africké listy (Evropa a svět nás zajímá)</p>	<p>Př – endemit regionů (fauna, flóra) Př – nemoci regionů (malárie, HIV...)</p>
--	--	---	--

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohy, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států.</li> <li>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</li> </ul>	Makroregiony – Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie Modelové regiony světa		Př – endemit regionů (fauna, flóra) M – celá čísla, racionální čísla, procenta (grafy, tabulky)

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohy, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států.</li> <li>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je přičinou zásadních změn v nich</li> <li>- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu</li> </ul>	<p>Makroregion - Evropa</p> <p>ČR- zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objevujeme svět – st. evropské symboly</li> <li>- Evropa a my - EU a ČR (geografické hledisko)</li> </ul>	

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- hodnotí a porovnává lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu</li> <li>- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</li> <li>- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</li> <li>- vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště a školy</li> <li>- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</li> <li>- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</li> <li>- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</li> <li>- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</li> <li>- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</li> <li>- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</li> <li>- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</li> </ul>	<p>ČR - Obyvatelstvo, Hospodářství ...</p> <p>ČR - REGIONY ČR</p> <p>Staňkovsko, Plzeňský kraj</p> <p>Místní region</p> <p>Obyvatelstvo světa</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</p> <p>Světové hospodářství</p> <p>Politická bezpečnostní a hospodářská seskupení států, hlavní světová konfliktní ohniska, geopolitické procesy</p>	ENV – Vztah člověka k prostředí (ekologické problémy)	

## **5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA**

### **VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY**

**HUDEBNÍ VÝCHOVA  
VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

## 5.7.1.

### UMĚNÍ A KULTURA

#### HUDEBNÍ VÝCHOVA

##### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

###### **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Hudební výchova zpracovává vzdělávací oblast hudební výchovy. Hudební výchova na ZŠ směřuje k rozvoji žákův hudebnosti a k vytvoření kladného vztahu k hudbě. Žák se učí vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince i celé společnosti prostřednictvím aktivit vokálních (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu), instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových. Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k získávání orientace v širokém množství hudebních stylů a žánrů minulosti i současnosti a k pochopení odlišné hudební kultury různých národů a národností.

Časové vymezení předmětu je jedna hodina týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně hudební výchovy s využitím audiovizuální techniky. Podle charakteru učiva jsou užívány tyto formy a metody práce: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení	<p><b>Učitel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací.</li> <li>- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů</li> <li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li> <li>- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sleduje při hodině pokrok všech žáků</li> <li>- vede žáky k vzájemnému naslouchání</li> <li>- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů</li> <li>- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů</li> <li>- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků</li> <li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat</li> <li>- - vede žáky k vyjadřování vlastního názoru a jeho obhájení, k toleranci názoru druhých</li> </ul>
Kompetence sociální personální	<p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li> <li>- - vede žáky k efektivní spolupráci a k chápání odlišných kvalit svých spolužáků, k respektování pravidel při týmové práci</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl</li> <li>- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k respektování názorů druhých, k tomu, aby chránili a oceňovali naše kulturní tradice a aktivně se zapojovali do kulturního dění</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sleduje při hodině pokrok všech žáků</li> <li>- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, k užívání různých nástrojů a vybavení</li> <li>- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny</li> <li>- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů</li> <li>- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům</li> </ul>

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Zpívá v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) - rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písni	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- dětské hudební nástroje k rytmických cvičením a hudebnímu doprovodu	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Provádí hudebně pohybovou činnost Držení těla (chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- pozná klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, hůlky, bubínek  Poslechové činnosti - hudební výrazové prostředky, hudební prvky, (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka...)	

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá v jednohlase	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu)</li> <li>- kánon</li> </ul>		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<p>Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování</li> <li>- umí vytleskat rytmus podle říkadel a písni</li> <li>- pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty</li> <li>- doprovod na jednoduché hudební nástroje</li> <li>- vybrané vánoční koledy</li> </ul>		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, )</li> <li>- rytmizace, hudební improvizace</li> <li>hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle</li> <li>- pohyb podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubenovat</li> <li>- pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem</li> </ul>		
Zpívá v jednohlase	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu)</li> <li>- kánon</li> </ul>		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<p>Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování</li> <li>- umí vytleskat rytmus podle říkadel a písni</li> <li>- pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty</li> <li>- doprovod na jednoduché hudební nástroje</li> <li>- vybrané vánoční koledy</li> </ul>		

Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, )</li> <li>- rytmizace, hudební improvizace</li> </ul> <p>hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohyb podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubenovat</li> <li>- pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem</li> </ul>		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> <li>- taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)</li> <li>- pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</li> </ul>		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)</li> <li>- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)</li> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj</li> <li>- hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umělá a lidová píseň</li> <li>- seznámí se s vybranými skladbami klasik</li> </ul>		
<p>Nabídka pro poslechové skladby: I. Hurník – Nedokončená pohádka,            B. Smetana – Pochod komediantů            V. Trojan – Žabák</p> <p>Nabídka pro nácvík písní: vánoční koledy - Štěstí, zdraví; Já malý přicházím aj.</p> <p>Dělání; Káča našla ptáče; Dú, kravičky, dú; Když jsem já sloužil a další podle zájmu dětí</p> <p>Nabídka pro zpěv s tancem: Marjánko, Marjánko; Ach, synku, synku; Na té louce zelený</p>			

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá v jednohlase	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu)</li> <li>- dvojglas (lidový dvojglas, kánon)</li> <li>- vytleskávání a taktování dvoučtvrtčního a tříčtvrtčního taktu</li> <li>- notová osnova</li> <li>- čtení notového zápisu</li> <li>- takt dvoučtvrtční, tříčtvrtční,</li> <li>- nota celá, půlová, čtvrtová,</li> <li>- pozná stoupavou a klesavou melodii</li> <li>- seznámí se s hymnou ČR</li> <li>- naučí se zpívat vybrané písni</li> <li>- správné dýchání</li> </ul>		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<p>rozliší rytmus valčíku a polky</p> <p>umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá)</p> <p>umí pohybově vyjádřit hudbu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nástroje dechové, smyčcové, žesťové a doprovod na rytmické nástroje</li> </ul>		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře)</li> <li>- rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď)</li> </ul>		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)</li> <li>- pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</li> </ul>		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)</li> <li>- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)</li> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební</li> </ul>		

	nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslechem rozpozná hudební nástroje rozpozná základní hudební styly -vážná hudba, zábavná, slavnostní		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá v jednohlase či v dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu)</li> <li>- dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu)</li> <li>- dvojhlas</li> </ul> <p>správné dýchání</p>		
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěven, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	Instrumentální činnosti		
Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<p>Hudební doprovod</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- akcent těžké doby v rytmickém doprovodu, hudební hry</li> <li>- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</li> <li>- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</li> <li>- interpretace hudby (slovní vyjádření)</li> </ul>		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvality tónů</li> <li>- vztahy mezi tóny</li> <li>- hudební výrazové prostředky a hudební prvky</li> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj</li> </ul> <p>(rozvíjení činností z 1. období)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi</li> <li>- seznámí se s názvy symfonických básní cyklu Má vlast</li> <li>- seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka</li> </ul>		

Ztvářuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby- taktování, taneční kroky, pantomima		
<p>Nabídka poslechových skladeb: B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Šárka</p> <p>L. Janáček – Pilky</p> <p>W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba vánoční hudba</p> <p>valčíky (J. Strauss aj.)</p> <p>Nabídka pro nácvík písní: Beskyde, Beskyde, Na našem dvoře, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žežulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámeček, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj.</p> <p>Nabídka pro zpěv s tancem: variace kroky polkové, valčíkové, mazurka</p>			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zpívá v jednohlase či v dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)</li> <li>- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)</li> <li>- dvojglas (kánon a lidový dvojglas)</li> <li>(rozvíjení činností z 1. období)</li> <li>- dvojglas a víceglas (prodleva, dvojglasé písně)</li> <li>- intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)</li> </ul>		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře)</li> <li>- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)</li> <li>- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)</li> <li>- smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas</li> <li>dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh</li> <li>- hudební nástroje v symfonickém orchestru</li> </ul>		
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby			
Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí hudební elementární improvizace	<p>Hudební doprovod</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hudební hry, jednoduchý doprovod, hra na tělo, pantomima</li> </ul>		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvality tónů</li> <li>- vztahy mezi tóny</li> <li>- hudební výrazové prostředky a hudební prvky</li> </ul>		

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období)</li> <li>- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</li> <li>- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</li> <li>- interpretace hudby (slovní vyjádření)</li> </ul>	
Ztvářuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)</li> <li>- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)</li> </ul> <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</li> <li>- poslouchá vybrané skladby</li> <li>- poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje</li> <li>- pozná varhanní hudbu</li> <li>- pozná vánoční hudbu a vánoční koledy</li> </ul>	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<p>Grafický záznám vokální hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu</li> <li>- pojmy repetice, houslový klíč</li> <li>- délky not a umí je zapsat</li> <li>- stupnici C dur (názvy not)</li> <li>- doprovod písni na rytmických nástrojích</li> <li>- rytmizace říkadel</li> </ul>	
<p>Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance            B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast            A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa            W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet            Händel – Vodní hudba            J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert</p> <p>Nabídka pro nácvík písni: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíč, aby spal aj., písni J. Uhlíře a K. Šípa, trampske písni</p>		

Umění a kultura – Hudební výchova 6. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<i>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	<p><b>Pěvecký a mluvní projev</b> – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky вокálního projevu (scat, falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p><b>Hra na hudební nástroje</b> – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písni), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p><b>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby</b> – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické.</p> <p><b>Orientace v prostoru</b> – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.</p>		
<i>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	<p><b>Pěvecký a mluvní projev</b> – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky вокálního projevu (scat, falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p><b>Hudební rytmus</b> – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p><b>Reflexe vokálního projevu</b> – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>		
<i>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	<p><b>Pohybový doprovod znějící hudby</b> – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p><b>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</b> – pantomima, improvizace</p>		

Umění a kultura – Hudební výchova 7. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<i>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	<p><b>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby</b> – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla.</p> <p><b>Hudební dílo a jeho autor</b> – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost).</p> <p><b>Hudební styly a žánry</b> – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.</p> <p><b>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</b></p> <p><b>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</b></p>		
<i>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění</i>	<p><b>Interpretace znějící hudby</b> – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí.</p>		

Umění a kultura – Hudební výchova 8. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>HV-9-1-03</b> <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby		
<b>HV-9-1-05</b> <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	<p><b>Intonace a vokální improvizace</b> – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem.</p> <p><b>Orientace v notovém záznamu vokální skladby</b> – notový zápis jako opora při realizaci písňě či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby.</p> <p><b>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti</b> – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písňě pomocí grafického (notového) záznamu.</p>		

## 5.7.2.

### UMĚNÍ A KULTURA

#### VÝTVARNÁ VÝCHOVA

##### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

###### **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vzdělávací oblast umění a kultura umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvorivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je vyučována v 1.-9. ročníku dle tabulace učebního plánu. Výuka probíhá většinou v odborné učebně výtvarné výchovy popř. v kmenové třídě. V případě nutnosti může vyučování probíhat i mimo budovu školy.

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, týmová práce, samostatná práce a projekty.

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost</li><li>- využívá hodnocení ke kladné motivaci pro další výtvarnou práci, vede žáky k sebehodnocení</li></ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"><li>- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek</li><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li></ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"><li>- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování názorů)</li><li>- podporuje týmovou spolupráci žáků a spolupráci žáků mezi sebou</li></ul>
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"><li>- umožňuje zažít úspěch každému žákovi</li><li>- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků</li><li>- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky</li><li>- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj</li></ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"><li>- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví</li><li>- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění ve škole nebo ve městě</li></ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"><li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů</li><li>- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení</li><li>- posiluje vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem</li></ul>

Kompetence digitální	<p>2. stupeň</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení</li> <li>- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace</li> <li>- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům</li> </ul>
----------------------	---

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<u>Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy</u> - podobnost, rytmus, kontrast, ilustrace, hra s barvou (např. barevné skvrny, využívání hustoty barev, monotyp, kresba kouče mraků apod., dekorativní práce - rytmické řazení barev, vzorů)		Čj – psaní – rozvoj jemné motoriky
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<u>Uspořádání objektů do celků</u> - uspořádání na základě jejich výraznosti <u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - manipulace s objekty, utváření subjektivních postojů, emoce, např. tematické práce - výtvarná vyprávění, ilustrace pohádek, ilustrace silného zážitku... uplatňování fantazie, hra		Čj Hv - hudební pohádky Pč - čert a Mikuláš
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<u>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> - hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů vizuálních, hračky, objekty - modelování a organizace prostoru, koláž z trhaného papíru, loutky...(barevnost)		Prv Pč Hv
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění, hračky, objekty, (výstavy, ilustrace), společné hodnocení práce		Prv Pč
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření), osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování		Čj - Vánoce Prv – Vánoce, rodina Hv

samostatně vytvořil, vybral či upravil			
--	--	--	--

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše -prostor, kontrast, vzájemné působení, (klasifikace barev), např. otisky barevných skvrn, rozpíjení v barevném podkladu, uvědomělý výběr barev, vyžití monotypu, kresba do mokrého podkladu, negativ-pozitiv, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, utváření subjektivních postojů, emoce, pohyb těla, např. koláže, domalov. koláže, různé tisky, frotáže, jednoduché cvičení postřehu obrazové paměti a jejich dotváření, (fantazie, hra)		
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením -hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů hmatových, sluchových. Ilustrace textů, (formát, materiál)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ilustrace, textů, volná malba, (ilustrátoři dětských knih, fotografie). Porovnávání svých pozorování. Vyhledávání zajímavostí.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky. Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - linie, světlo a stín, skulptura, (výrazové vlastnosti barev), hra se skvrnou - postupné rozlévání barvy a postupné dotváření obrazu dokreslováním, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků na základě vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, pohyb těla, např. kreslení a malování věcí, zvířat, osob - domalovávání čar, písmen, otisků, (nálad, představy)		
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vyjádření podnětů čichových, chuťových, pohybových, (technika, uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Skulptura, (film, reklama), beseda. Vyjádření svých pocitů.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), porovnávání s vlastní interpretací		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNA VÝCHOVA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny. Pohyb těla a jeho umístění v prostoru. Např. besedy, výstavy. Liniová kresba, lavírování, tónování, otisky, koláže		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Papírová a textilní koláž a montáž. Keramika z plátu, plastiky. Plasticke práce z různého materiálu.		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětuje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie - využití různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - televize, elektronická média, reklama. Akční tvar malby a kresby. Např. kresba perem do mokré plochy, dokreslování tisku a frotáží.		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Vystřihování a nalepování, překlápení papíru, textilní aplikace, kašírování		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětuje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie (využívá různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.)	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Čj – tvorba plakátu
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Kresba Linie Tvary Plocha, objem a prostor		
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNA VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<p>- <b>prvky vizuálně obrazného vyjádření</b> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury;</p> <p>- vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p>		
<p>- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>- <b>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</b></p> <p>- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p>		
	<p>- <b>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</b> – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p>		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</b> – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</li> </ul>		
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>typy vizuálně obrazných vyjádření</b> – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</b> – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</b> – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</li> </ul>		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Žák</b> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- <b>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</b> – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření		
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;  k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- <b>typy vizuálně obrazných vyjádření</b> – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura,  plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama,  vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- <b>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních</b> podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)		
	<b>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</b> – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		

UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮREZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<p><b>- osobní postoj v komunikaci</b> – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p>		
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	<p><b>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</b> – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p>		
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí	<p><b>- proměny komunikačního obsahu</b> – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>		

## 5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

### **VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY**

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ  
TĚLESNÁ VÝCHOVA

## 5.8.1.

### ČLOVĚK A ZDRAVÍ

### VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

#### Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět VÝCHOVA KE ZDRAVÍ usiluje o naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (oblast Člověk a zdraví v RVP).

Navazuje na Standart základního vzdělávání a vyučovací předmět Rodinná výchova. Vzdělávací obsah a očekávané výstupy předmětu přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Při jejich osvojování se klade důraz na vyváženosť podílu postojů, dovedností (pro praktický život) a znalostí.

Předmět reaguje na současné potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví u dětí a dospívajících a uplatňuje komplexní pohled na širokou problematiku zdraví, proto do svého obsahu integruje prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky i ekologie. Vzdělávací obor vede žáky k aktivnímu rozvoji ochraně zdraví a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích a při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Cílové zaměření předmětu lze shrnout:

- Formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- Utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině i širším společenství založených na toleranci, úctě, a empatii
- Utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním i přírodě (sexuální chování, sexuální kriminalita, projevy násilí, zneužívání drog.....)

- Osvojování sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti s nežádoucími jevy
- Základní hygienické, stravovací, pracovní i zdravotní návyky
- Předcházení úrazům a upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech

#### **Časové a organizační vymezení:**

Předmět bude vyučován v 6. – 8. ročníku 1 hod. týdně převážně v kmenových třídách.

V rámci vyučovacího předmětu budou využity aktivizující a komplexní výukové metody (diskuse, situační metody, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, projektová výuka, prožitkové učení.....), které u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci, zodpovědnost, odolnost proti stresům, utváření vlastních názorů.

## Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznamuje se základy výchovy ke zdraví</li> <li>- buduje pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu</li> <li>- rozvíjí odpovědnost žáků za své zdraví a zdraví svých spoluobčanů</li> <li>- podporuje vlastní tvořivost a myšlení žáků</li> </ul>
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá individuální schopnosti jednotlivce</li> <li>- vede k samostatnosti a odpovědnosti žáka za provedenou práci</li> <li>- naučí žáka vyhledávání, zpracování a využívání informací</li> <li>- rozvíjí vlastní tvořivost každého jednotlivce</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje utváření vlastních nápadů při výchově ke zdraví</li> <li>- vyžívá schopnosti jednotlivců při práci v kolektivu</li> <li>- podporuje vlastní myšlení a představivost dětí</li> <li>- oceňuje vlastní aktivity a tvůrčího přístupu k práci u jednotlivců</li> </ul>
Kompetence sociální personální a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje práci ve skupinách</li> <li>- podporuje respektování pravidel práce v týmu</li> <li>- buduje pocit sebedůvěry a sebevědomí</li> <li>- umožňuje osvojit si dovednosti potřebné pro rozhodování se v situacích ohrožujících zdraví a při mimořádných situacích</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zdůrazňuje rovnost lidí, potřebu vzájemné spolupráce, ohleduplnost k handicapovaným, starším a nemocným osobám</li> <li>- zdůrazňuje význam ochrany organismu před negativním vlivem okolí, nutnost pečovat o zdraví a životní prostředí</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k formování důležitých pracovních vlastností (vytrvalost, odvaha, odpovědnost, cílevědomost)</li> <li>- vede žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory v životě</li> </ul>

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví"</li> <li>- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví</li> <li>- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace</li> </ul>
----------------------	--

## ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák  -respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě  -vysvětlí role členů komunity (v rodině, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<b>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</b>  • <b>vztahy ve dvojici</b> – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství  • <b>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</b> – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		Seznamovací kurz
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví  - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	<b>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</b>  <b>dětství, puberta, dospívání</b> – tělesné, duševní a společenské změny <b>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</b> – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity  <b>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</b>  • <b>stres a jeho vztah ke zdraví</b> – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti  • <b>autodestruktivní závislosti</b> – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, snaží se řídit pravidly zdravého životního stylu	<b>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PĚČE O ZDRAVÍ</b>  - <b>výživa a zdraví</b> – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy		

<p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvzouze z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p><b>- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</b> – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p> <p><b>tělesná a duševní hygiena, denní režim</b> – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženosť pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <p><b>ochrana před přenosnými chorobami</b> – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p><b>ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy</b> – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>		
--	--	--	--

## ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Žák</p> <p>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p><b>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</b></p> <p><b>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</b> – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p><b>ochrana před přenosnými chorobami</b> – přenosné krví a sexuálním kontaktem,</p> <p><b>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</b> – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</li> <li><b>bezpečné chování a komunikace</b> – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</li> <li><b>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</b> – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tíšňové volání, zajištění bezpečnosti)</li> <li><b>manipulativní reklama a informace</b> – reklamní vlivy, působení sekt</li> </ul>		Beseda PPP

<ul style="list-style-type: none"> <li>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</li> <li>- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojování základních lidských potřeb a hodnotou zdraví;</li> <li>- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</li> <li>- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>ochrana člověka za mimořádných událostí</b> – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</li> </ul> <p><b><i>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</b> – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</li> <li>• <b>podpora zdraví a její formy</b> – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</li> </ul>	Kyberšikana (ČJ) - 09
---	--	--------------------------

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p>Žák</p> <p>-uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>ochrana člověka za mimořádných událostí</b> – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace,</li> </ul>		
<p>-projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
<p>-uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>- dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p><b>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>sebepoznání a sebepojení</b> – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojení, utváření vědomí vlastní identity</li> <li>• <b>seberegulace a sebeorganizace činností a chování</b> – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</li> <li>• <b>psychohygiena</b> v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</li> <li>• <b>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</b> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní</li> </ul>		

a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

## 5.8.2.

# ČLOVĚK A ZDRAVÍ

## TĚLESNÁ VÝCHOVA

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

**Tělesná výchova** představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro sportovní, zdravotní i rekreační využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Pohybové vzdělávání žáků postupuje od spontánní pohybové činnosti k řízené pohybové činnosti. Smyslem tělesné výchovy je zařadit do denního režimu žáka takové činnosti, které budou rozvíjet tělesnou zdatnost, výkonnost a budou podporovat zdraví a ochranu jeho života.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti, žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využití nejrůznějšího sportovního náčiní a nářadí. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí. Žáci se učí zvládnout základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytom ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je rozčleněn do tematických celků

- poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost
- průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

- gymnastika
- rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec
- úpoly
- atletika
- pohybové hry a netradiční pohybové činnosti
- sportovní hry
- turistika a pobyt v přírodě
- plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** má časovou dotaci ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá do 5. ročníku koedukovaně, od 6. ročníku odděleně (chlapci, dívčata). Je organizována podle pohybových činností v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Tématické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kurzů.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v oboru Tělesná výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k pohybovým činnostem a sportu
- uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- správnému způsobu řešení problému
- obhájení si svého rozhodnutí
- požádání a poskytnutí pomoci
- ovládání základních postupů první pomoci
- spolupráci ve skupině, týmu

Kompetence k učení	Učitel	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje takové činnosti, ve kterých žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí</li> <li>- pozoruje výkony žáků a získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací,</li> <li>- promyslí a naplánuje způsob jejich řešení</li> <li>- vede žáky k samostatnému řešení problému a volbě vhodných způsobů jejich řešení</li> <li>- u žáků rozvíjí kritické myšlení, vede je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů</li> </ul>
Kompetence komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků</li> <li>- k danému úkolu</li> <li>- v tělovýchovných aktivitách operuje s obecně užívanými termíny</li> <li>- znaky a symboly</li> <li>- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků</li> </ul>
Kompetence sociální personální	a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li> <li>- zadává úkoly, při kterých spolupracují</li> <li>- umožňuje žákům spolu vytvářet pravidla práce v týmu</li> <li>- snaží se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu</li> <li>- podporuje takové situace, které přispívají k upevňování mezilidských vztahů</li> <li>- vede žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc nebo ji poskytnout</li> <li>- podílí se na pozitivním vytváření představy žáka jako osobnosti, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj</li> </ul>
Kompetence občanské		<ul style="list-style-type: none"> <li>- se zajímá o názory, námitky a zkušenosti žáků</li> <li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky</li> <li>- umožňuje žákům vcítit se do situací ostatních spolužáků</li> <li>- diskutuje spolu se žáky o situacích, ve kterých žáci zaujímají určité stanovisko k psychickému a fyzickému násilí</li> <li>- nabízí možnosti sportovních aktivit</li> <li>- podporuje ochranu zdraví žáků</li> </ul>
Kompetence pracovní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke správným způsobům užití nářadí a náčiní</li> <li>- důsledně vyžaduje dodržování předem daných pravidel</li> </ul>
Kompetence digitální		<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)</li> <li>- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a</li> </ul>

	<p>zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště</li><li>- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií</li></ul>
--	---

## ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. TŘÍDA

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení</li> <li>- seznámení a určování základních pojmu (mluvené povely, signály, znamení a gesta)</li> <li>- základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti)</li> <li>- první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomocí</li> <li>- pomoc při přípravě a úklidu nářadí a náčiní</li> <li>- příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení)</li> <li>- bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorách školy</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovávací cvičení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení se základními pojmy jednotlivých druhů cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby</li> <li>- správné držení těla při práci, v sedě, ve stojí</li> <li>- protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti)</li> <li>- rychlostní silová cvičení po dobu 5 - 15 cviků s maximální intenzitou a intervaly odpočinku kolem dvou minut</li> <li>- vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut mírnou intenzitou</li> <li>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</li> <li>- cvičení dechová</li> </ul>		

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži)</li> <li>- cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních)</li> <li>- cvičení vyrovnávací (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků)</li> <li>- psychomotorická cvičení</li> <li>- cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</li> </ul>		
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní povely a pokyny osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Gymnastika</b></p> <p><b>akrobacie</b> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed . - kotoul vpřed - nácvik</p> <p style="text-align: center;">přeskok</p> <p>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky</p> <p><b>hrazda</b> - ručkování ve visu</p> <p><b>kladinka</b> - chůze s dopomocí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</b> základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním</p> <p>- soustředění na rytmický a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</p> <p>- základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh)</p> <p>- rytmizovaný pohyb</p> <p>- tance založené na taneční chůzi a běhu (klus)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> </ul>	<p><b>Úpoly</b></p>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- přípravné přetahy, přetlaky</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy (běh, skok, hod)</li> <li>- zjednodušené startovní povely a signály</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</li> <li>běh - rychlý běh 20-40 metrů</li> <li>- běh prokládaný chůzí (indiánský běh)</li> <li>- základy vysokého startu</li> <li>- starty z různých poloh těla (dřep, sed, leh)</li> <li>skok - skok z místa odrazem snožmo</li> <li>hod - hod míčkem z místa</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> </ul>	<p><b>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy související s osvojovanými hrami</li> <li>- základní organizační povely pro realizaci her</li> <li>- základní pravidla osvojovaných her - upravená</li> <li>- pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybu, koordinační síly pohybových dovedností</li> <li>- relaxační a motivační hry</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Sportovní hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy pro sportovní hry</li> <li>- držení míče jednoruč, obouruč</li> <li>- manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu)</li> <li>- základní příhrávky rukou a nohou</li> <li>- míčové hry (Na jelena, Na krále, apod.)</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Turistika a pobyt v přírodě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chování v přírodě, způsob pohybu v terénu, překonávání překážek</li> <li>- první pomoc, ošetření drobných poranění</li> <li>- vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě</li> <li>- základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice v přírodě</li> <li>- chůze v terénu (ve skupině, v pochodovém tvaru do 6 km)</li> <li>- elementární ochrana přírody</li> </ul>		

--	--	--	--

## ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. TŘÍDA

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení</li> <li>- základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - seznámení a užívání základních pojmu (mluvěné povely, signály, znamení a gesta)</li> <li>- základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti)</li> <li>- příprava a úklid nářadí a náčiní</li> <li>- příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení)</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech školy</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívání základních pojmu v jednotlivých druzích cvičení, k osvojovaným činnostem, v základních polohách a pohybech</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- správné držení těla při práci, v sedě, ve stoj</li> </ul>		

<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovni žáků)</li> <li>- rychlostně silová cvičení (s maximální intenzitou a s intervaly odpočinku kolem dvou minut)</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytrvalostní cvičení (po dobu 10 - 15 minut s mírnou intenzitou)</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení dechová</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži)</li> <li>- cvičení pro správné držení těla v různých polohách</li> <li>- cvičení vyrovnávací (podle úrovni oslabení jednotlivých žáků)</li> <li>- psychomotorická cvičení</li> <li>- cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</li> </ul>		
<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p> <p>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p><b>Gymnastika</b> <b>akrobacie</b> - kotoul vpřed</p> <p><b>přeskok</b> - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny</li> <li>- průpravná cvičení pro přešvihy ve shybu stojmo</li> </ul> <p><b>kladinka</b> - chůze s obměnami</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním</li> <li>- soustředění na rytmický a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</li> <li>- základní estetický pohyb těla a jeho částí (poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</li> <li>- rytmizovaný pohyb</li> <li>- nápodoba pohybem</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Úpoly</b></p> <p>- přípravné přetahy a přetlaky</p>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy (běh, skok, hod)</li> <li>- zjednodušené startovní povely a signály <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</li> </ul> </li> <li>běh - rychlý běh do 50 m <ul style="list-style-type: none"> <li>- běh prokládaný chůzí</li> <li>- souvislý běh dle úrovně žáků</li> <li>- vysoký start</li> <li>- základy nízkého startu</li> </ul> </li> <li>skok - z místa odrazem snožmo <ul style="list-style-type: none"> <li>- spojení rozběhu s odrazem</li> </ul> </li> <li>hod - míčkem z místa <ul style="list-style-type: none"> <li>- míčkem z chůze</li> </ul> </li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy související s osvojovanými hrami</li> <li>- základní organizační povely pro realizaci her</li> <li>- základní pravidla osvojovaných her</li> <li>- pohybové hry zaměřené na rozvoj a koordinaci pohybu, kondiční síly, pohybových dovedností</li> <li>- relaxační a motivační hry</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul>	<p><b>Sportovní hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy pro sportovní hry</li> <li>- držení míče jednoruč, obouruč</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- manipulace s míčem odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu)</li> <li>- základní přihrávky rukou a nohou</li> <li>- míčové hry - základy vybijené</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul>	<p><b>Turistika a pobyt v přírodě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chování v přírodě, způsob pohybu v terénu (překonávání překážek)</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- první pomoc, ošetření drobných poranění</li> <li>- vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě</li> <li>- základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze po vyznačené trase</li> <li>- seznámení se základními turistickými a dopravními značkami</li> <li>- elementární ochrana přírody</li> <li>- aplikace pohybových her v přírodním prostředí</li> </ul> </li> </ul>		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu</li> <li>- základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím</li> <li>- vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport</li> <li>- jednání FAIR - PLAY</li> <li>- příprava nářadí a náčiní pro cvičení</li> <li>- první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnavací cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</li> <li>- protahovací a napínací cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků</li> <li>- rychlostně silová cvičení s maximální intenzitou a vhodnou dobou odpočinku</li> <li>- vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou</li> <li>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</li> <li>- dechová cvičení</li> <li>- cvičení kompenzační (po práci v sedě, ve stojí a po jiné jednostranné zátěži)</li> <li>- cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních)</li> <li>- cvičení vyrovnavací podle úrovně oslabení nebo ohrožení žáků</li> <li>- cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Gymnastika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívání základních pojmu aktivně</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním)</li> </ul> <p><b>akrobacie</b> - kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí stoj na rukou</li> </ul> <p><b>přeskok</b> -průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku</li> </ul> <p><b>kladinka</b> - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Rytické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- držení partnerů při různých tancích</li> <li>- vzájemné chování při tanci</li> <li>- základní tance založené na kroku přísném (polkový krok)</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul>	<p><b>Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přetlaky a přetahy</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro běh, hod a skok</li> <li>- základní techniky běhu, hodu a skoku</li> <li>- startovní povely</li> <li><b>běh</b> - nízký a polovysoký start <ul style="list-style-type: none"> <li>- rychlý běh do 60 m</li> <li>- běh v terénu do 10 minut</li> </ul> </li> <li><b>hod</b> - hod s míčkem z chůze</li> <li><b>skok</b>-skok do dálky z rozběhu s odrazem</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<p><b>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmy související s danými hrami</li> <li>- různé variace her jednoho druhu</li> <li>- využití netradičního náčiní</li> <li>- pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybů, kondiční síly, pohybových dovedností</li> <li>- pohybové hry kontaktní</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul>	<p><b>Sportovní hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pravidla zjednodušených sportovních her</li> <li>- spolupráce ve hře</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- základní organizace utkání</li> <li>- míčové hry - vybíjená</li> <li>- přihrávka jednoruč, obouruč ( vrchní, trčením)</li> <li>- pohyb s míčem a bez míče, zastavení</li> <li>- chytání míče</li> <li>- vedení míče driblinkem</li> <li>- střelba jednoruč, obouruč na koš nebo na cíl</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> <li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li> <li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li> <li>- uplatňuje hlavní zásady hygiény a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě</li> </ul>	<p><b>Turistika a pobyt v přírodě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami</li> <li>- elementární ochrana přírody</li> <li>- orientace v přírodě podle přírodních úkazů, světových stran , chůze v terénu do 10km</li> <li>první pomoc - ošetření drobných poranění</li> </ul>		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<p>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu</li> <li>základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím</li> <li>- osobní hygiena při různých osobních aktivitách</li> <li>- vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport</li> <li>- jednání FAIR - PLAY</li> <li>- příprava nářadí a náčiní pro cvičení</li> <li>- první pomoc, ošetření větších poranění, přivolání lékaře</li> </ul>		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</li> <li>- základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení</li> <li>- únava po jednostranné zátěži a svalové nerovnováhy</li> <li>- protahovací a strečinková cvičení</li> <li>- rychlostně silová cvičení s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku</li> <li>- vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou</li> <li>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</li> <li>- cvičení kompenzační po práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži</li> <li>- cvičení pro správné držení těla v různých polohách</li> <li>- cvičení vyrovnávací</li> <li>- cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</li> </ul>		



<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</li> </ul>	<p><b>Gymnastika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívání základních pojmu aktivně</li> <li>- základní záchrana a dopomoc při gymnastických cvičení (seznámení a asistence)</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním)</li> <li style="text-align: center;"><b>akrobacie</b></li> <li>- kotoul vpřed a jeho modifikace <ul style="list-style-type: none"> <li>- stoj na rukou s dopomocí</li> </ul> </li> <li><b>přeskok</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku <ul style="list-style-type: none"> <li>- přeskok dvou dílů švédské bedny odrazem z můstku</li> <li>- roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku</li> </ul> </li> </ul> </li> <li><b>kladinka</b> - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží a obraty</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> </ul>	<p><b>Rytické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, melodie)</li> <li>- základy cvičení s náčiním (šátek)</li> <li>- základní tance založené na kroku přeměnném</li> <li>- cvičení s hudbou</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> </ul>	<p><b>Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přetahy, přetlaky, úpolové odpory</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> </ul>	<p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy techniky skoku, běhu a hodu</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro skok, běh a hod</li> <li><b>skok</b> - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna</li> <li><b>běh</b> - rychlý běh do 60 m</li> <li>- vytrvalý běh do 1000 m (technika běhu)</li> <li>- běh v terénu do 10 minut</li> <li><b>hod</b> - hod míčkem z rozběhu</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří varianty osvojených pohybových her</li> <li>- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</li> </ul>	<p><b>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- variace hry jednoho druhu - využití přírodního prostředí</li> <li>- využití netradičního náčiní</li> <li>- pohybové hry kontaktní</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> <li>- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</li> </ul>	<p><b>Sportovní hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pravidla sportovních her (vybíjená, přehazovaná)</li> <li>- pohyb s míčem a bez míče, zastavení</li> <li>- vedení míče driblinkem a následná střelba na koš, příhrávka spoluhráči</li> <li>- chytání míče jednoruč, obouruč</li> <li>- střelba míčem jednoruč, obouruč</li> <li>- pohyb s míčem, vedení míče nohou</li> <li>- tlumení míče vnitřní stranou nohy</li> <li>- střelba vnitřním nárttem na branku z místa, pohybu</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovni své zdatnosti</li> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> <li>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</li> </ul>	<p><b>Turistika a pobyt v přírodě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami</li> <li>- elementární ochrana přírody</li> <li>- orientace podle mapy, čtení z mapy</li> <li>- chůze v terénu do 12 km</li> <li>- první pomoc, osobní lékárnička, KPZ</li> <li>- jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty</li> </ul>	



ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> <li>- organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</li> <li>- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</li> </ul>	<p>Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi</li> <li>- negativní vlivy kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost</li> <li>- příprava nářadí a náčiní pro cvičení</li> <li>- organizace některých činností a soutěží</li> <li>- sledování základních výkonů, jejich záznam a porovnávání</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</li> <li>- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</li> <li>- užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</li> </ul>	<p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, ralaxační, vyrovnávací cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</li> <li>- základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení</li> <li>- podstata únavy jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</li> <li>protahovací a strečinková cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků</li> <li>- rychlostně silová cvičení prováděná s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku</li> <li>- vytrvalostní cvičení po dobu nad 15 minut s mírnou intenzitou</li> <li>- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti</li> <li>- cvičení kompenzační po jiné jednostranné zátěži</li> <li>- cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení jednotlivých žáků</li> <li>- cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností</li> </ul>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</li> </ul>	<p><b>Gymnastika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívání základních pojmu aktivně</li> <li>- základní záchrana a pomoc při gymnastických cvičení aktivně</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním)</li> </ul> <p><b>akrobacie</b> - stoj na rukou bez dopomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba vlastních akrobatických kombinací</li> <li>- kotoul vpřed a jeho modifikace</li> </ul> <p><b>přeskok</b> - přeskok až 4dílů švédské bedny odrazem z můstku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- roznožka přes kozu našíř odrazen z můstku</li> <li>- skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazen z můstku</li> </ul> <p><b>kladinka</b> - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží, obraty, rovnovážné pohyby</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> </ul>	<p><b>Rytmecké a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní hudebně pohybové vztahy</li> <li>- taneční krok 2/4, 3/4</li> <li>- základní cvičení s náčiním (míče)</li> <li>- využití polkového a valčíkového kroku v tancích</li> <li>- cvičení s hudbou</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> </ul>	<p><b>Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přetahy, přetlaky, úpolové odpory</li> <li>- základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</li> <li>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</li> </ul>	<p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní způsoby měření a zaznamenávání výkonu</li> <li>- průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</li> </ul> <p>běh - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh do 1000 m</p>		

<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>- běh v terénu do 15 minut skok - skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna - skok do výšky (skrčný, střížný - techniky skoku) hod - hod s míčkem - spojení rozběhu s odrazem</p>		
---	--	--	--

<p>- vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p><b>Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti</b></p>		
<p>- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>- využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního netradičního náčiní - využití tohoto netradičního náčiní v pohybových hrách a soutěžích</p>		
<p>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</p>	<p><b>Sportovní hry</b></p> <p>- pravidla sportovních her (přehazovaná, košíková, minifotbal)</p>		
<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<p>- chytání míče jednoruč, obouruč - cílená příhrávka</p>		
<p>- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>- vedení míče driblinkem a následná střelba na koš</p> <p>- vedení míče nohou, střelba vnitřním nártém na branku z místa, z pohybu</p> <p>- příhrávka vnitřním nártém po zemi, obloukem</p>		
<p>- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti</p>	<p><b>Turistika a pobyt v přírodě</b></p> <p>- chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami</p>		
<p>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>- ochrana přírody (táboření)</p> <p>- orientace podle mapy, čtení z mapy</p> <p>- chůze v terénu do 15 km</p> <p>- příprava pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci s pomocí učitele</p> <p>- jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty</p>		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</li> <li>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</li> </ul>	<p><b>Sportovní akce školy</b></p> <p>Vyhledávání informací o sportovních akcích ve škole, v obci a okolí</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</li> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li> </ul>	<p><b>Plavecký výcvik</b> – probíhá v 2.-5.ročníku v rozsahu 40 hodin</p>		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><b>Činnosti ovlivňující zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečistění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost</li> </ul>	<p>Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</li> </ul>		
<p><b>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</b></p>			

<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>- posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení</p> <p>s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany</p> <p>Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do délky a do výšky, hod míčkem</p> <p>Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu</p> <p>Bruslení - dle podmínek</p> <p>Další pohybové činnosti</p>	
--	--	--

<p><b>Činnosti podporující pohybové učení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmírkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu</li> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> </ul>	<p>Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvné povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmírkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> </ul>	<p>Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>		

**ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Činnosti ovlivňující zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</li> </ul>	<p>Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmírkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>		

<p><b>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</li> <li>- posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> </ul>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení</p> <p>s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany</p> <p>Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, hod míčkem</p> <p>Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu</p> <p>Lyžování - lyžařský výcvik</p> <p>Bruslení - dle podmínek</p> <p>Další pohybové činnosti</p>	
---	---	--

<p><b>Činnosti podporující pohybové učení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu</li> </ul>	<p>Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvné povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> </ul>	<p>Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmírkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> </ul>	<p>Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>		

**ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Činnosti ovlivňující zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</li> </ul>	<p>Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmírkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>		
<b>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</b>			

<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náradím a na náradí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpolý - základy sebeobrany</p> <p>Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel</p>		
<p>- posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, <b>přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</b>, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu</p>	<p>Lyžování - lyžařský výcvik - možnost účastnit se společně se 7. třídou</p>	<p>Bruslení - dle podmínek,</p>

<p><b>Činnosti podporující pohybové učení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmírkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu</li> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> </ul>	<p>Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvné povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmírkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> </ul>	<p>Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>		



**ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK**

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Činnosti ovlivňující zdraví</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</li> </ul>	<p>Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmírkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>		
<b>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</b>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</li> <li>- posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</li> </ul>	<p>Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance</p> <p>Úpolý - základy sebeobrany</p> <p>Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, <b>přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</b>, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu</p> <p>Lyžování - lyžařský výcvik - možnost připojit se k 7. Třídě,</p> <p>Bruslení - dle podmínek</p>		
---	--	--	--

<p><b>Činnosti podporující pohybové učení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu</li> </ul>	<p>Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvné povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce</p> <p>Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta</p>		
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> </ul>	<p>Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmírkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</li> </ul>	<p>Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>		

5.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

**VYUČOVACÍ PŘEDMĚT**

**PRACOVNÍ ČINNOSTI**

## 5.9.1.

# ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

## PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

#### 1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

#### 2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi ( plošné, prostorové, konstrukční )
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

#### 3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

#### 4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

Kompetence k učení	Učitel	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí</li> <li>- pozoruje pokrok u všech žáků</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li> <li>- se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů</li> </ul>
Kompetence komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k užívání správné terminologie</li> </ul>
Kompetence sociální a personální	a	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci</li> </ul>
Kompetence občanské		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce</li> <li>- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky</li> <li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li> </ul>
Kompetence pracovní		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků</li> <li>- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá</li> </ul>
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků</li> <li>- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu</li> <li>- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích</li> <li>- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií</li> </ul>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Práce s drobným materiélem</b> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu - modelovací hmota, přírodniny, papír a karton, textil, aj. (určování vlastností materiálu, rozlišování přírodních a technických materiálů, rozlišování a pojmenování druhů papíru-novinový, balící, kancelářský, kreslicí, karton).  Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - základní nástroje a pomůcky, jejich účel, způsob použití a jejich vlastnosti  Lidové zvyky a tradice, výrobky k lidovým oslavám		
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, obkreslování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, dělení na části aj, vytváření jednoduchých výrobků, vytváření návyku organizace a plánování práce, základy bezpečnosti a hygieny práce)		

<p><b>Konstrukční činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</li> </ul>	<p>Stavebnice - plošné, prostorové, konstrukční - sestavování modelů (jednotlivé části stavebnic, sestavování modelů podle představy z jednoduchých stavebnic, vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti). Bezpečnost a hygiena práce</p>		
<p><b>Pěstitelské práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí pozorování přírody</li> <li>- peče o nenáročné rostliny</li> </ul>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování (vycházky a pozorování)</p> <p>Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin</p>		
<p><b>Příprava pokrmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připraví tabuli pro jednoduché stolování</li> <li>- chová se vhodně při stolování</li> </ul>	<p>Jednoduchá úprava stolu (jednoduché prostírání - rodinný stůl pro běžné stolování, slavnostní prostírání, úprava ovoce a zeleniny za studena)</p> <p>Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu</p>		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><b>Práce s drobným materiélem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</li> </ul> <p>- pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj. . viz. 1. tř.), určování vlastností papíru- tloušťka, pružnost, savost</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz. 1. tř.)</p> <p>Lidové zvyky a tradice (viz. 1. tř.)</p> <p>Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz. 1. tř.), odměřování a navlečení nitě, uzlík, příšití knoflíku, navlékání gumy</p>		
<p><b>konstrukční činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</li> </ul>	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz. 1. tř.		
<p><b>Pěstitelské práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování</li> <li>- pečeje o nenáročné rostliny</li> </ul>	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, vycházky a pozorování</p> <p>Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, jednoduchá vazba a úprava květin</p>		
<p><b>Příprava pokrmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připraví tabuli pro jednoduché stolování</li> <li>- chová se vhodně při stolování</li> </ul>	<p>Jednoduchá úprava stolu</p> <p>Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu</p>		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Práce s drobným materiélem</b>  - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu (přírodniny, model.hmota, papír a karton, textil, aj. - viz.2.tř.), rozlišování tvarů a formátů papíru, určování vhodného materiálu.  Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz.1.tř.)  Lidové zvyky a tradice - viz.1.tř.		
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz.1.tř.), navlékání nitě, uzlík, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, zarovnání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě, obruba, rozlišování textilií, rub a líc tkaniny, drobná oprava oděvu, poutko		
<b>Konstrukční činnosti</b>  - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz.1.tř., sestavování modelů podle předlohy z jednoduchých stavebnic		
<b>Pěstitelské práce</b>  - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování  - pečeje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (vycházky a pozorování, ověřování podmínek života rostlin, léčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování)  Pěstování rostlin ze semen v místnosti (pěstování některých plodin - hráč, fazole), úprava půdy, setí, ošetřování, sklízení  Pěstování pokojových rostlin - ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování - jednoduchá vazba a úprava květin		
<b>Příprava pokrmů</b>			

- připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu, jednoduché a slavnostní prostírání, zdobné prvky při úpravě stolu, úprava květin, ovoce a zeleniny za studena, nápoje		
Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu			

## ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><b>Práce s drobným materiélem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</li> <li>- využívá při tvořivých činnostech s různým materiélem prvky lidových tradic</li> <li>- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</li> <li>- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu</li> </ul>	<p>Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, rozřezávání, sešívání, odměřování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, práce se šablonou, výběr vhodného stehu)</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla (užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, svícen, vánoční ozdobu, užití některé z technik zpracování - zdobení kraslic, batika, vizovické pečivo)</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (vytváření návyku organizace a plánování práce)</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití (základní nástroje - účel, způsob použití, vlastnosti, vhodný výběr - výběr a rozlišování materiálů)</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití, základy bezpečnosti a hygieny práce</p> <p>Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce</p>		

<p><b>Konstrukční činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</li> <li>- pracuje podle slovního návodu, předlohy</li> <li>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu</li> </ul>	<p>Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, vytváření plošných a prostorových kompozic, sestavování modelů podle předloh i vlastních představ, sestavování jednoduchých pohyblivých modelů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci</p> <p>Práce s návodem, předlohou, poznávání vlastností materiálů, jejich porovnávání, funkční využití</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce, 1. pomoc</p>		
<p><b>Pěstitelské práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí jednoduché pěstitelské činnosti</li> <li>- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</li> <li>- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní</li> <li>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu</li> </ul>	<p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky), pěstování ze semene, poznávání semen rostlin, plodů, plevelu</p> <p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, ověřování podmínek života rostlin, klíčivost, růst rostliny, rychlení, rozmnožování, vycházky.</p> <p>Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování</p> <p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>Půda a její zpracování, výživa rostlin - volba vhodných nástrojů, náčiní a pomůcek</p> <p>Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie (znalost vybraných rostlin, vliv na lidský organismus), dodržování zásad při práci s nimi, hygiena, bezpečnost, 1. pomoc</p>		

<p><b>Příprava pokrmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>- připraví samostatně jednoduchý pokrm</li> <li>- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</li> <li>- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni</li> </ul>	<p>Základní vybavení kuchyně, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů</p> <p>Technika v kuchyni - význam</p> <p>Výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduché snídaně, přesnídávky</p> <p>Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, jednoduché a slavnostní prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky při úpravě stolu</p> <p>Udržování pořádku a čistoty, čistící prostředky</p>		
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<b>Práce s drobným materiálem</b>  - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu  - využívá při tvořivých činnostech s materiálem prvky lidových tradic  - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu  - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností  Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (viz.4.tř.), práce s jednoduchým stříhem  Lidové zvyky, tradice, řemesla (viz.4.tř.)  Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce  Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití - viz.4.tř.  Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce		
<b>Konstrukční činnosti</b>  - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž  - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu  - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Stavebnice, sestavování modelů - viz.4.tř.  Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem (viz.4.tř.)  viz.4.tř.		
<b>Pěstitelské práce</b>  - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky aj., - viz.4.tř.)  Základní podmínky pro pěstování rostlin		

<ul style="list-style-type: none"> <li>- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</li> <li>- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní</li> <li>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu</li> </ul>	<p>Pěstování pokojových rostlin, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, hydroponie - viz.4.tř.</p> <p>Půda a její zpracování, výživa rostlin - viz.4.tř.</p> <p>Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie- viz.4.tř.</p>		
<p><b>Příprava pokrmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>- připraví samostatně jednoduchý pokrm</li> <li>- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</li> <li>- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni</li> </ul>	<p>Základní vybavení kuchyně – viz.4.tř., technika v kuchyni – její význam</p> <p>Výběr, nákup a skladování potravin, jednoduché pohoštění ze studené kuchyně</p> <p>Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - viz.4.tř.</p> <p>Udržování pořádku a čistoty, čistící prostředky</p>		

## 5.9.1.

### ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

#### PRACOVNÍ ČINNOSTI

##### Charakteristika vyučovacího předmětu

###### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách 1 x za 14 dní či po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat i hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dále se učí plánovat, organizovat i hodnotit provoz a údržbu domácnosti a plánovat svůj profesní růst, včetně orientace na trhu práce.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na druhém stupni rozdělen do jednotlivých ročníků:

###### **1) Práce s technickými materiály – 6. a 7. ročník**

- vytváření předmětů z tradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití materiálů, pracovních pomůcek, ručního nářadí
- technologické postupy, organizace práce
- technická dokumentace
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

###### **2) Pěstitelské a chovatelské práce – 6. ročník**

- postupy při pěstování užitkových, léčivých, okrasných rostlin a jejich využití
- ovládání drobného zahradního nářadí
- základní znalosti chovu drobných zvířat
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

### **3) Příprava pokrmů – 7. ročník**

- kuchyně – výbava, provoz, hygiena, bezpečnost
- potraviny – výběr, skladování
- jídelníček – tvorba, příprava pokrmů
- stolování, pořádek, čistota
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc
- ekonomika domácnosti
- provoz domácnosti
- údržba domácnosti

### **4) Technické kreslení a využití digitálních technologií – 9. ročník**

- technické kreslení
- využití digitálních technologií

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

	<p><b>Učitel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů</li> <li>- učí žáky spolupráci</li> <li>- vede žáky k ohleduplnosti</li> <li>- dle potřeby žákům pomáhá</li> </ul>
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k hledání řešení problému</li> <li>- vede žáky k praktickému řešení a využití v budoucnosti</li> </ul>
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují</li> <li>- vede žáky, aby naslouchali druhým, vhodně na ně reagovali, obhajovali svůj názor</li> </ul>
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke spolupráci a upevňování dobrých mezilidských vztahů</li> <li>- dodává žákům sebedůvěru</li> <li>- dle potřeby poskytne pomoc</li> </ul>
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování</li> <li>- vede žáky k respektování našich tradic</li> <li>- vede žáky k pochopení environmentálních problémů, ekologie</li> <li>- vede k volbě profesní orientace</li> </ul>
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke správným pracovním postupům</li> <li>- vede žáky k uvědomělému dodržování pravidel bezpečnosti práce</li> <li>- a ochrany zdraví svého i druhých</li> <li>- vede žáky k využití znalostí a zkušeností a jejich příprava na budoucnost</li> </ul>

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy</li> <li>- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu</li> <li>- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů</li> </ul>
----------------------	---

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, podmínky pěstování, zásady pěstování ovocné rostliny – druhy, pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny, rostlinné drogy a jejich zneužívání	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	6.r.
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	okrasné rostliny – základy ošetřování, pěstování, květina v interiéru a exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	drobné nářadí, uložení		Pč-technické práce
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty		
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygiény a BP, poskytne 1.pomoc při úrazu	ochranné prostředky a pomůcky, alergie, zneužívání drog		VkZ

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi / dřevo, kov, plast / - základní poznatky		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Základní pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché technické náčrty, výkresy práce Organizace Dodržení pracovního postupu		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji, první pomoc		

## ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<b>Kuchyně</b> - základní vybavení, moderní domácnost, bezpečnost a hygiena provozu		
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potraviny - Výběr, nákup a skladování potravin; skupiny potravin; sestavování jídelníčku;  <b>Příprava pokrmů</b> - úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	EGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice /národní jídla/	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, stolování, zdobné prvky na stole		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty, mycí a čistící prostředky, odpad a jeho ekologická likvidace. První pomoc - opaření, popálení, polití rozpáleným olejem, řezné rány	ENV – odpady a hospodaření s odpady	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Úklid domácnosti, postupy, prostředky, Ekologie. Spotřebiče v domácnosti		Ch
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, První pomoc při úrazech		

## ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Práce se dřevem, kovem, plasty – další způsoby opracování Úloha techniky v životě člověka a její vliv na životní prostředí, technika a volný čas		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, prohloubení poznatků		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Rozšíření znalostí čtení technických výkresů, technické náčrty, návody Organizace práce Dodržení jednoduchých pracovních operací a postupů		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji, první pomoc		
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<b>Kuchyně</b> - základní vybavení, moderní domácnost, bezpečnost a hygiena provozu		
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba.		
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých zařízení	Údržba a montáž zařízení v domácnosti / zámek, odpad atd.		

## ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – Využití digitálních technologií, technické kreslení- 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá zařízení	Digitální technika, počítač, digitální fotoaparát, videokamera, e - kniha		Inf.
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání	Mobilní služby operátori, tarify		Inf.
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Údržba a servis digitální techniky		Inf.
Dodržuje základní hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, První pomoc při úrazech		Inf.
Pracuje s technickou dokumentací – plány, schémata, technické výkresy	Technické kreslení - druhy čar - kótování - druhy výkresů - technické písmo		
Umí zobrazit jednoduché geometrické útvary v pravoúhlém promítání	Základy pravoúhlého promítání na tři průmětny -nárys -bokorys -půdorys		
Umí vhodně zvolit počet a umístění obrazů součástí, Vhodně používat řezy Je orientačně seznámen s programem CAD či jiným k vytváření technické dokumentace	Zobrazování na výkresech počet a volba obrazů součástí, kreslení řezů a průřezů. Vytváření technické dokumentace v CAD či jiném programu		Inf.

## 6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

### 6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

#### 6. 1. 1. Způsoby a kritéria hodnocení

Školský zákon ve znění pozdějších předpisů (561/2004 Sb.) a vyhláška č. 48/2005

Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách, je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné

Při hodnocení žáka sledovat:

- zvládnutí výstupů ŠVP
- úroveň myšlení
- úroveň vyjadřování
- aplikaci vědomostí
- píli a zájem

Způsob získávání podkladů pro hodnocení – průběžné hodnocení žákových kompetencí formou ústního, písemného hodnocení – hodnotit tak, aby žák znal svoji úspěšnost

Formy a metody hodnocení:

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- širší ústní hodnocení (vyjádření kladů a nedostatků žákovi práce)
- zkoušení – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové – s výsledkem ve formě známky
- rozhovor se žákem
- konzultace s ostatními pedagogickými pracovníky školy

Oznámit výsledek každého hodnocení ústního i písemného žákovi, vždy poukázat na klady a nedostatky hodnocených výkonů před sdělením známky.

Klasifikaci používat jako prostředek kladné motivace, hodnotit to, jakou kompetenci žák zvládl. Známka není trest.

Prostřednictvím žákovské knížky nebo školy OnLine informovat jeho zákonného zástupce, popřípadě ústní konzultací a na konci pololetí vysvědčením. V případě mimořádného zhoršení jsou rodiče informování bezprostředně prokazatelným způsobem

Kontrolní písemné práce rozvrhne vyučující rovnoměrně na celý školní rok, koordinátorem četnosti je třídní učitel (u písemných prací plánovaných na celou hodinu).

Učitel je povinen vést evidenci hodnocení a klasifikaci žáka a musí být schopen kdykoliv prokázat, jak žáka hodnotí.

Vyučující vede žáky k sebehodnocení, povzbuzuje jejich sebevědomí, žák se musí učit, v čem je dobrý.

Hodnocení žáků **se speciálními vzdělávacími potřebami** vychází ze závěrů vyšetření odborným pracovištěm, je konzultováno s ním a zákonnými zástupci, dle dohody se zákonnými zástupci a po projednání v pedagogické radě je možné v některých předmětech hodnotit žáky slovně. Způsob průběžného hodnocení a pracovní postupy při vyučování jsou rozvedeny v individuálních plánech.

### **Hodnocení chování**

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování - školní řád, ze kterého vycházejí: řád školní jídelny, řád školní družiny, provozní řády pracoven apod.

Klasifikaci navrhuje třídní učitel, po projednání v pedagogické o ní rozhoduje ředitelka školy.

Chování žáka mimo školu – rodiče plně zodpovídají za své děti v oblasti výchovy, škola může upozornit zákonné zástupce na nevhodné chování – viz školní řád.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a akcích pořádaných školou, jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně ve vážných případech, jejichž projednávání se škola přímo účastní, škola k nim přihlédne.

### **Pochvaly žáků:**

Pochvala třídního učitele – uděluje TU, konzultuje s ostatními pracovníky školy, je udělována průběžně za mimořádné výkony žáků ve všech oblastech života školy – zápis TU do žákovské knížky či Školy OnLine.

Pochvala ředitele školy – uděluje ředitel školy na návrh TU a ostatních pracovníků školy nebo na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě.

### **Výchovná opatření žáků:**

Napomenutí třídního učitele - uděluje TU – za méně závažný přestupek či opakující se nedostatky ve školní práci - provede TU do ŽK či Školy OnLine.

Důtka třídního učitele - uděluje TU – konzultace s dalšími pracovníky školy a oznámí řediteli školy. Je udělována průběžně za hrubé porušení či za soustavné narušování života školy. Následuje zpravidla po udělení napomenutí TU. Zápis TU do ŽK či Školy OnLine.

Důtka ředitele školy - uděluje ŘŠ na základě návrhu PP po konzultaci s TU a po projednání v PR. Je udělována průběžně za mimořádně hrubé porušení či soustavné hrubé narušování života školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace žáka (KL), udělení pochvaly a jiného ocenění se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

## **Klasifikace ve vyučovacích předmětech**

Při klasifikaci výsledků v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenosť, přesnosť a trvalosť osvojení požadovaných poznatků, faktív, pojmov, definic, zákonitostí a vztahív,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávajúc požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov,
- kvalita myšlení, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivita v prístupe k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnosť, výstižnosť a správnosť ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia
- schopnosť řešení problémov individuálne i v skupině

**Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle týchto kritérií:**

### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák je v činnostech velmi aktivný, využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuálne a motorické činnosti, soustavně projevuje kladný vztah k práci. Samostatně a tvorivo uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí logicky správně, zretelně se u něho projevuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovať vhodné texty.

### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák je v činnostech aktivný, převážně samostatný, na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatně a produktivne nebo podle menších podnétov učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí, projevuje kladný vztah k práci. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvorivosť.

Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

#### Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Projevuje vztah k práci s menšími výkyvy. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat, ale jen podle návodu učitele.

#### Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.

Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Pracuje bez zájmu a vztahu k práci i k pracovnímu kolektivu.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

#### Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Noprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Noprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

## **Stupně hodnocení chování**

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Známka z chování není trestem za jeden závažný přestupek, je hodnocením žákova chování za celé pololetí.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

### **Stupeň 1 (velmi dobré)**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

### **Stupeň 2 (uspokojivé)**

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažných přestupků proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, nesnaží se své chyby napravit. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

### **Stupeň 3 (neuspokojivé)**

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, není přístupný výchovnému působení.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání žáků**

- za každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení
- hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů
- způsobu hodnocení rozhodne ředitelka školy se souhlasem školské rady
- za účelem přijímacího řízení ke střednímu vzdělání se použije klasifikace
- u žáků integrovaných rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- do vyššího ročníku postoupí žák, který prospěl a ti žáci, kteří již na daném stupni opakovali ročník bez ohledu na prospěch.

- u žáka, který nemohl být hodnocen na konci 1. pololetí, je třeba ukončit klasifikaci do dvou měsíců, jinak je za 1. pololetí nehodnocen.
- je-li tato situace na konci druhého pololetí, je třeba ukončit ji do konce měsíce září. Před dokončením klasifikace navštěvuje vyšší ročník nebo znovu 9. ročník.
- má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci pololetí, může prokazatelně do 3 pracovních dnů požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Pokud je vyučujícím ředitelka školy, žádá krajský úřad. Přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, zkoušející učitel a předsedící. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Pořizuje se protokol, který je součástí dokumentace školy
- žáci, kteří neprospěli nejvýše ze dvou předmětů a na daném stupni neopakovali ročník, konají opravné zkoušky - komisi jmenuje ředitelka školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- termín zkoušek stanoví ředitelka školy, v jednom dni vykoná žák jen jednu zkoušku. Opravná zkouška je komisionální.
- žák, který se nedostaví nebo nevykoná zkoušku úspěšně, neprospěl.

### **Hodnocení žáků na vysvědčení**

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
  - 2 - chvalitebný
  - 3 - dobrý
  - 4 - dostatečný
  - 5 – nedostatečný
- uvolněn (na základě lékařské zprávy a žádosti zákonných zástupců  
nehodnocen (na konci prvního pololetí)

Klasifikace hodnotí žáka tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl s ohledem na očekávané výstupy formulované v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Na prvním stupni se použije číslice - 1, 2, 3, 4, 5, na 2. stupni výraz - výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:  
prospěl/a s vyznamenáním - hodnocení předmětů: ne horší než 1, 2, chování 1, celkový průměr známek z povinných  
a volitelných předmětů je 1,5  
prospěl/a - nemá nedostatečnou  
neprospěl/a – má nedostatečnou  
nehodnocen/a - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.

#### **6. 1. 2. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků**

##### Písemné práce

Učitel zadává průběžně dle svého uvážení písemné práce formou testů, doplňovacích cvičení, diktátů, testů na počítači (výběr z nabídky výukových programů či z testů na stránkách školy).

Učitel zohledňuje úpravu (dle možností žáků).

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou psát žáci v jednom dni jen jednu a takové práce oznámí vyučující žákům předem a ostatní učitele informuje zápisem do třídní knihy.

##### Ústní zkoušení

Učitel hodnotí nejen věcnou správnost, ale také úroveň komunikace, bohatost slovní zásoby, plynulost a samostatnost vyjadřování.

##### Úprava sešitů

Učitel vede žáky k úhledné úpravě (dle možností žáků) a čistotě sešitů, včetně obalů. Úprava sešitů může ovlivnit celkové hodnocení. Součástí zápisů do sešitů je datum.

Kontrola všech sešitů rodiči je prováděna minimálně jednou za čtvrtletí.

##### Zpracování referátů

Vyučující jednotlivých předmětů zadávají ústní či písemné referáty dle svého uvážení. Při hodnocení se zohledňuje, zda je referát věcný a obsahově správný, důraz je kladen na vlastní zpracování na základě získaných informací (z encyklopedií, časopisů, pomocí ICT).

Při ústním podání se hodnotí, zda žák používal bohaté jazykové prostředky, vhodně využíval prostředky zvukové a zda dokázal vzbudit a udržet pozornost posluchačů (dle možností žáka).

##### Projektové a skupinové práce

Učitel zadává skupinovou či projektovou práci dle svého uvážení. Přesně a jasně stanoví, jaké jsou cíle, jak by měla výsledná práce vypadat a kdy by měla být odevzdána. Při hodnocení přihlíží nejen k výsledku práce celé skupiny, k její obsahové správnosti a úpravě, ale i k tomu, jak pracovali jednotliví členové skupiny, jak mezi sebou komunikovali.

Sleduje především:

jak se jednotliví žáci podíleli na práci skupiny,  
jak se drželi tématu,  
zda přispívali navrhováním užitečných nápadů a myšlenek,  
jak hodnotili práci ostatních ve skupině (zda je povzbuzovali, vyslovili uznání, či se vyjadřovali nepřátelským způsobem...),  
zda se žáci snažili, aby se do práce skupiny zapojili všichni členové,  
jak mezi sebou komunikovali,

celkový dojem.

Laboratorní práce:

Učitelé přírodovědných předmětů mohou zadávat laboratorní práce. Při jejich plnění především sledují:  
dodržování předpisů o bezpečnosti při práci,  
obsluhu a údržbu laboratorních zařízení, pomůcek a nástrojů,  
organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti,  
aktivitu, samostatnost, iniciativu žáka při práci,  
využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,  
osvojení praktických dovedností a způsobu práce,  
vztah k práci,  
kvalitu výsledků práce,  
kvalitní zpracování výstupu a zaznamenaných výsledků práce.

Žák má právo si případné neúspěšné hodnocení po domluvě s vyučujícím opravit.

ŠVP upraven k 25. 8. 2023